

«Отбасы банк» тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» акционерлік қоғамы

**Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес
Қаржылық есептілік және
Тәуелсіз аудитордың аудиторлық қорытындысы**

2020 жылғы 31 желтоқсан

Мазмұны

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ ЕСЕБІ

ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІ

Қаржылық жағдай туралы есептеме.....	1
Пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы есептеме.....	2
Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есептеме.....	3
Ақшалай қаражаттардың қозғалысы туралы есептеме.....	4

Қаржы есептілігіне ескертулер:

1	Кіріспе.....	5
2	Банк өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта.....	8
3	Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны.....	9
4	Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалау мәндері мен пайымдаулары.....	23
5	Жаңа немесе қайта қаралған стандарттарға көшу және түсіндіру.....	28
6	Жаңа есеп ережелері.....	28
7	Ақшалай қаражаттар мен олардың баламалары.....	29
8	Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар.....	31
9	Клиенттерге кредиттер мен аванстар.....	36
10	Пайдалану құқығы нысанындағы негізгі құралдар, активтер және бейматериалдық активтер.....	47
11	Басқа да қаржы активтері және басқа да активтер.....	50
12	Клиенттердің қаражаты.....	51
13	Қарыз қаражаттары.....	52
14	Басқа да қаржылық міндеттемелер және басқа да міндеттемелер.....	53
15	Шығарылған борыштық бағалы қағаздар.....	54
16	Мемлекеттік субсидиялар.....	55
17	Акционерлік капитал.....	55
18	Пайыздық кірістер мен шығыстар.....	56
19	Комиссиялық кірістер мен шығыстар.....	57
20	Шығыстарды шегергендегі басқа да операциялық кірістер.....	58
21	Әкімшілік шығыстар.....	58
22	Табыс салығы.....	59
23	Қаржы тәуекелдерін басқару.....	61
24	Капиталды басқару.....	77
25	Сараланымды талдау.....	77
26	Әділ құн туралы ақпараттардың ашылуы.....	82
27	Қаржылық және шартты міндеттемелер.....	84
28	Бағалау санаттары бойынша қаржы құралдарын ұсыну.....	85
29	Байланысты тараптармен жүргізілген операциялар.....	87
30	Акцияға шаққандағы пайда.....	90
31	Есептік күннен кейінгі оқиғалар.....	90

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі «Отбасы Банкі» АҚ Акционерлері мен Директорлар Кеңесіне

Біздің пікір

Біздің пікірімізше, көрсетілген қаржылық есеп Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі АҚ (әрі қарай – «Банк») 2020 жылдың 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, барлық елеулі қатынастарында, сондай-ақ жоғарыда көрсетілген күнмен аяқталатын жыл ішіндегі оның қаржылық нәтижелері мен ақша қаражатының қозғалысын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес шынайы көрсетеді.

Аудит мәні

Біз Банктің қаржылық есептілігінің аудитін орындадық. Қаржылық есеп келесіні қамтиды:

- 2020 жылдың 31 желтоқсанмен аяқталған жылдың қаржылық жағдай туралы есептеме;
- жоғарыда көрсетілген күнмен аяқталатын жыл ішіндегі пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы есептеме;
- жоғарыда көрсетілген күнмен аяқталатын жыл ішіндегі меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есептеме;
- жоғарыда көрсетілген күнмен аяқталатын жыл ішіндегі ақшалай қаражаттардың қозғалысы туралы есептеме; және
- есеп саясатының негізгі ережелері мен өзге де түсініктеме ақпараттан құралған қаржылық есептілікке ескертпелер.

Пікір білдірудің негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сай жүргіздік (ХАС). Біздің жауапкершілігіміз осы стандарттарға сәйкес әрі қарай осы есептің «Аудитордың қаржы есептілігінің аудитіне жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген.

Біз алған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін жеткілікті және лайықты деп есептейміз.

Тәуелсіздік

Біз бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің Кәсіпқой бухгалтерлер этикасына (ХБЭСК Кодексі) (халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) сәйкес Банктан тәуелсізбіз. Біз ХБЭСК Кодексіне сәйкес өзге де этикалық міндеттерді орындадық.

Біздің аудит мәсіліміз

Қысқаша шолу

Маңыздылық

- Банктің қаржы есептілігі деңгейіндегі тұтас алғандағы маңыздылық: 6,598,800 мың теңге, яғни 2020 жылдың 31 желтоқсандағы клиенттерге арналған несиелермен аванстардың құнының: 0.5% пайызы.

Негізгі аудит мәселелері

- Халықаралық қаржы есептілігінің стандарты 9 «Қаржы инструменттері» (ХҚЕС 9) сәйкес басшылық орындаған, клиенттерге берілетін несиелермен аванстар бойынша болжамалы несиелер шығындарын есептеу үшін провизияларды бағалау.
- Мемлекеттік гранттарды тану және есепке алу.

Аудитті жоспарлау кезінде біз маңыздылықты анықтап, қаржы есептілігінің елеулі бұрмалануының тәуекелдерін қарастырдық. Атап айтқанда, біз басшылық қандай салаларда өз тұрғысынан пайымдаулар жасағанын талдадық, мысалы, бухгалтерлік жорамалдар мен олардың сипаты бойынша белгісіздікке байланысты болашақ оқиғалардың маңызды бағалауларға қатысты. Біздің орындауымыздағы барлық аудит негізінде, біз сонымен қатар ішкі бақылау құралдарын басшылықтың айналып кету тәуекелдерін, және онымен шектелмей, басшылықтың алақол әрекеттері салдарынан болатын елеулі бұрмаланулардың қауіпін тудыратын ерекшеліктерді ескере отырып анықтадық.

Аудит көлемі біздің қаржылық есеп туралы тұтастай алғанда пікірімізді білдіруге жеткілікті көлемдегі жұмыстарды атқара алатын Банктің құрылымы, бухгалтерлік процесстері мен бақылау жүйесін қоса алғандағы, сондай-ақ Банк өз қызметін жүзеге асыратын банк секторының ерекшелігін ескере отырып анықталған.

Маңыздылық

Аудит көлемін анықтауға бізге маңыздылықты қолдануымыз септігін тигізді. Аудит қаржы есептілігінің елеулі бұрамалаулардың болмауына жеткілікті сенімділік алу үшін жобаланған. Бұрамалаулар алақол әрекеттер мен қателіктер салдарынан болуы мүмкін. Егер олар жеке немесе жиынтығында пайдаланушылардың қаржы есептілігінің негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етеді деп күтілсе, маңызды болып табылады.

Кәсіби пайымдаулар негізінде біз төмендегі көрсетілгендей, маңыздылық үшін белгілі бір сандық бастапқы шаманы соның ішінде, Банктің қаржы есептілігінің тұтастай алғанда деңгейіндегі маңыздылық үшін де анықтадық. Осы шамалар мен сапалық факторларды ескере отырып, біз аудит көлемін, сондай-ақ, аудиторлық әдістердің сипатын, мерзімін, мен ауқымын анықтадық және бұрамалаулардың тұтастай алғанда қаржы есептілігіне (жеке немесе жиынтығында қабылданған) әсерін бағаладық.

Қаржы есептілігі деңгейіндегі тұтас алғандағы маңыздылық	6,598,800 мың теңге
Біз оны қалай анықтадық	2020 жылдың 31 желтоқсандағы клиенттерге арналған несиелермен аванстардың соммасынан 0.5% мөлшерінде.
Маңыздылық белгілерін қолдану негіздері	Банк мемлекеттік мекеме болып табылады. Оның стратегиялық мақсаты Қазақстан Республикасының азаматтарының тұрғын үй қажеттіліктерін қаржыландыру және Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуын ынталандыру болып табылады. Кірістілік Банктің және оның басшылығының бастапқы мақсаты болып табылмайды. Біз бастапқы көрсеткіш ретінде клиенттерге арналған несие және аванстардың балансын алдық. Біздің ойымызша, ақпарат қолданушылар Банктің жұмысын бағалау үшін осы көрсеткішті қолданады. Бастапқы көрсеткіш ретінде 0.5% таңдалды, себебі бұл көрсеткіш маңыздық деңгейіне тең.

Негізгі аудит мәселелері

Негізгі аудит мәселелері – бұл біздің кәсіби пайымдамамызға сәйкес ағымдағы кезеңдегі қаржы есептілігінің аудиті үшін ең өзекті болып табылатын мәселелер. Бұл мәселелер қаржы есептілігінің тұтастай алғандағы аудит мән мәтінінде осы есептілік туралы пікір қалыптастыру барысында талқыланды, және біз осы мәселелер бойынша жеке пікір білдірмейміз.

Негізгі аудит мәселесі	Негізгі аудит мәселесіне қатысты қандай аудиторлық рәсімдер орындалды
<p>Халықаралық қаржы есептілігінің стандарты 9 «Қаржы инструменттері» (ХҚЕС 9) сәйкес басшылық орындаған, клиенттерге берілетін несиелермен аванстар бойынша болжамалы несие шығындарын есептеу үшін провизияларды бағалау.</p> <p>Біз өз назарымызды осы салаға аударғанымыздың бас себептердің бірі, клиенттерге арналған несиелермен аванстардың маңыздылығының жоғары болуы, және ХҚЕС 9 қаржылық есеп саласында күрделі, болжамалы несие шығындарына провизия есептеу үшін едәуір пайымдама қажет ететін стандарт болып саналады. Сонымен қатар, жаһандық COVID-19 пандемиясы клиенттерге берілген несиелер мен аванстар бойынша болжамалы несие шығындарына провизия есептеуіне байланысты белгісіздік әсерін тигізді</p> <p>Банк тұрғын үй құрылыс жинақ жүйесін қаржыландыратын қаржы мекемесі</p>	<p>Біз болжамалы несие шығындарына қатысты процестердің бақылау жүйесінің құрылым негізін бағалап, операциялық тиімділігін тестілеуден өткіздік. Бұл клиенттерге несиелермен аванстарды кезеңдер бойынша іріктеу, тәуекелдердің негізгі параметрлерін талдау (дефолт ықтималдығы, дефолт себебінен орын алған шығын, тәуекел астындағы соммалар), ақпарат толықтығы және есептеу әдісінің дұрыстығы.</p> <ul style="list-style-type: none"> Болжамалы несие шығындарына провизия есептеулерін бағалау кезінде біз келесі аудиторлық процедураларды, соның ішінде COVID-19 туындаған экономикалық күйзелістерді ескердік:

Негізгі аудит мәселесі

болғандықтан, көптеген несиелер бойынша, болжамалы несие шығындарын анықтау портфельдік жүйе негізде асырылды.

Негізгі талқылау бағыттары:

- ХҚЕС 9 сәйкес, несиелерді кезеңдер бойынша бөлу;
- Негізгі тәуекелдер параметрлерін бағалау үшін пайдаланылатын бухгалтерлік түсіндірулер мен модельдеу жорамалдары - дефолттың ықтималдығы, дефолт себебінен орын алған шығын және тәуекел астындағы соммалар.

Қаржы есептілігінің келесі ескертулерінде: 3, 4, 9 және 22, есеп саясаты, критикалық есеп бағалаулары мен пайымдаулар, несие шығындарына қатысты тәуекелдерді болжалау және провизияларды есептеу, клиенттерге арналған несиелермен аванстар жайлы ақпарат табуға болады.

Негізгі аудит мәселесіне қатысты қандай аудиторлық рәсімдер орындалды

- Біз ХҚЕС 9 талаптарына сәйкес Банк дайындаған болжамалы несие шығындарына провизия есептеу әдістемелер мен модельдерін қарастырдық. Біз өз назарымызды келесі әдістемелерге аудардық: дефолт параметрлерін анықтау, несиелік тәуекелдің едәуір ұлғайуына себеп факторларды анықтау, несиелерді кезеңдер бойынша іріктеу және негізгі тәуекел көрсеткіштерін бағалау.
- Тексеріс нәтижелері бойынша, клиенттерге берілетін несиелермен аванстар бойынша болжамалы несие шығындарына провизия бағалауы, Банктің әдістемелері мен үлгілеріне сәйкес жүзеге асырылғаны тексерілді. Сонымен қатар, біз болжамалы несие шығындар модельдерінде қолданылатын пікірлер мен деректерді қарастырдық.
- Талдау негізінде несиелердің сегментация бойынша іріктеу тексерілді.
- Талдау негізінде ECL-ді қамтамасыз ету деңгейін үлгі бойынша қайта есептедік.
- Деректердің дұрыстығын және сапасын тексеру үшін, талдау негізінде біз болжамалы несие шығындарын есептеу кезінде пайдаланылған деректерді тексеріп, оның ішінде несие портфелін, несиелік келісімшарттарды, кепілдік жайлы келісімшарттарды және т.б. тексердік.
- Болжамалы несие шығындарын есептеу кезіндегі қолданатын деректердің толықтығын тексеру үшін, талдау негізінде біз алдыңғы уақыттың клиенттерге арналған несие және аванстар портфельдерін, айналымдық-қалдықтық тізімдемелерге сәйкестірдік.
- Біз Банктің болжамалы ақпараттың күтілетін несие шығындарына қандай әсер көрсететінін тексердік, әсіресе, болжамалы макроэкономикалық айнымалылардың (мысалы, инфляция деңгейі, орташа жалақы деңгейі және ЖІӨ – Жалпы Ішкі Өнім деңгейі) қолдану реттілігін тексердік. Кіріс мәліметтерді сыртқы ақпарат көздеріне сәйкестірдік және қолданып жатқан модельдің өзектілігін қарастырдық.

Негізгі аудит мәселесі

Негізгі аудит мәселесіне қатысты қандай аудиторлық рәсімдер орындалды

Мемлекеттік гранттарды тану және есепке алу

2019 және 2020 жылдары Банк, «Бақытты отбасы» және «Шаңырақ» мемлекеттік бағдарламаларын іске асыру, яғни клиенттерге нарықтық бағадан төмен мөлшерлеменен несиелер беру мақсаттарында, Қазақстан Республикасының Үкіметі мен «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі («Бас компания») акционерлік қоғамынан қарыз қаражаты түрінде қаржыландыруды алды және нарықтық ставкалардан төмен қарыздық бағалы қағаздар шығарды. Бастапқыда, 2019 жылы, «Бақытты отбасы» бағдарламасын іске асыру үшін алынған қарыздарды Банк бастапқы тану кезінде түзетпеді және бұл келісімдер нарықтық рыноктың жеке сегменті болып табылады деген шешімге сүйене отырып, шамамен әділ құнға тең деп есептелді. Әрі қарай, 2020 жылы Банк осы құралдарға қатысты өзінің бұрынғы шешімдері мен есеп саясатын қайта қарап, мемлекеттік субсидияларды есепке алу қолданылды.

Қарыз қаражаттары мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздар келісімшарт бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау үшін тиісті нарықтық пайыздық ставкаларды қолдану арқылы өлшенген әділ құны бойынша танылды, ал әділ құны мен номиналды құны арасындағы айырмашылық мемлекеттік субсидия ретінде танылды, бұл кейіннен оларды жүйелік негізде өтеуді көздеген тиісті шығындармен салыстыру үшін қажетті кезең ішіндегі кіріс ретінде танылады (яғни нарықтық ставкалардан төмен берілген несиелер бойынша шығындар). Мемлекеттік гранттарды тану және есепке алу, бастапқы тану және кейінгі есепке алу кезінде бағалау үшін пайдаланылған күрделі есепке алу мен бағалауға байланысты және Банктің қаржылық жағдайына айтарлықтай әсер еткендіктен аудиттің негізгі мәселесі ретінде бағаланды.

- Банктің қайта қаралған есеп саясатының ХҚЕС-ке сәйкес келетіндігін және Банктің 2019 жылға арналған салыстырмалы мәліметтерге арналған мемлекеттік гранттарды есепке алу принциптерін дәйекті түрде қолданатындығын тексердік.
- Біз мемлекеттік грант ретінде берілген қарыздар мен борыштық бағалы қағаздардың номиналды және әділ құны арасындағы айырмашылықты бастапқы тану туралы Банктің шешімін сыни тұрғыдан бағаладық;
- Біз менеджменттің бағалауы мен нарықтық ставкалардан төмен шығарылған қарыз қаражаттары мен борыштық бағалы қағаздардың әділ құнын анықтау үшін қолданылатын нарықтық мөлшерлемелер моделін қарастырдық.
- Біз мемлекеттік субсидияларды амортизациялаудың қолданылған әдістерінің дұрыстығын бағаладық.
- Сондай-ақ, біз банктің қаржылық есептілікте есеп саясатындағы өзгерістерді, маңызды бухгалтерлік бағалау мен шешімдерді және мемлекеттік субсидияларды есепке алуға қатысты басқа ақпараттарды дұрыс көрсеткенін тексердік.

Негізгі аудит мәселесі

Негізгі аудит мәселесіне қатысты қандай аудиторлық рәсімдер орындалды

Шешімдердің негізгі бағыттары:

- қарыз қаражаттары мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырмашылық мемлекеттік грант болып табылатындығын бағалау;
- қарыз қаражаттары мен қарыздық бағалы қағаздардың әділ құнын бағалау;
- мемлекеттік субсидияларды амортизациялау әдістерінің дұрыстығы.

Мемлекеттік гранттарды тану мен есепке алу кезінде маңызды есеп саясаты, маңызды бухгалтерлік бағалаулар, пайымдаулар мен ашып көрсетулер туралы ақпаратты 3, 4 және 16-ескертпелерден қараңыз.

Өзге ақпарат

Басшылық өзге ақпарат үшін жауапкершілік көтереді. Өзге ақпарат аудиторлық есеп шығару күнінен кейін бізге беріледі деп күтілетін жылдық есепті (бірақ қаржы есептілігін және осы қаржы есептілігі бойынша біздің аудиторлық пікірімізді қоспағанда) қамтиды.

Біздің қаржы есептілігі туралы пікіріміз басқа ақпаратты қамтымайды, және біз осындай ақпаратқа қатысты кез-келген нысанда сенімділік білдіре алмаймыз.

Қаржы есептілігін аудитін жүргізуімізге байланысты, біздің жауапкершілігімізге жоғарыда аталған өзге ақпаратпен танысу, сонымен қатар бізге берілген өзге ақпарат, қаржы есептілігі және аудит кезінде қол жеткізген деректер арасында елеулі сәйкессіздіктердің жоқ екенін қараудан турады.

Орындалған жұмыс нәтижелері бойынша, берілген өзге ақпаратта бұрмаланулар табылған жағдайда, біз бұл жағдайды хабарлауымыз керек. Бұл есепте хабарлауға тура келетін мәлімет жоқ.

Егерде жылдық есепті қарастырған уақытында, біз оның елеулі бұрмаланулары бар деген тұжырымға келсек, біз осы оқиғаны корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға хабарлаймыз.

Басшылықтың және корпоративтік басқару үшін жауапты адамдардың қаржы есептілігіне жауапкершілігі

Басшылық қаржылық есептілікті дайындауға және ХҚЕС-на сәйкес әділ көрсетілуіне және алаяқтық әрекеттер немесе қателер салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп саналатын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапты.

Өз қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайды, қызметті жою мен тоқтатудан басқа нақты қандай да бір балама болмаған жағдайларды қоспағанда қаржылық есептілігін дайындау кезінде басшылық Банктің қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға және қаржылық есептілікті үздіксіз үздіксіз қағидалары негізінде дайындауға жауапты.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар *Банктің* қаржы есептілігін дайындау үрдісін қадағалауға жауапты болып табылады.

Аудитордың қаржы есептілігінің аудитіне жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз қаржылық есептілік алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық есепті шығаруда маңызды бұрмаланулар қамтылмайтынына ақылға қонымды сенімділік алу. Ақылға қонымды сенімділік жоғары дәрежедегі сенімділік болып табылады, бірақ ХАС-на сәйкес аудит маңызды бұрмалануды анықтайтынына кепілдік бермейді. Бұрмаланулар алаяқтық әрекеттер мен қателіктер салдарынан болуы мүмкін, егер олар жеке немесе жиынтығында пайдаланушылардың қаржылық есептілігінің негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етеді деп пайымдауға болса, маңызды болып есептеледі.

ХАС-на сәйкес жүргізілген аудит аясында, біз кәсіби тұжырымдама қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сонымен қатар, біз:

- алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан маңызды бұрмаланулардың тәуекелін анықтаймыз және бағалаймыз; біз осы тәуекелдерге қатысты аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүзеге асырамыз; біздің аудиторлық пікірімізді білдіруге жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдер аламыз. Алаяқтық әрекеттер салдарынан болатын маңызды бұрмаланулардың тәуекелі қателіктер салдарынан болатын маңызды бұрмалануларға қарағанда жоғары, себебі алаяқтық әрекеттер келісім, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпараттарды жалған көрсету немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту әрекеттерінен тұруы мүмкін;
- Банктің ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, аудиторлық рәсімдерді әзірлеу үшін, аудит тұрғысынан мәні бар, ішкі бақылау жүйесі жайлы түсінік аламыз;

пайдаланылатын есеп саясатының орындылығы мен басшылық дайындаған есептік бағалаулардың негізділігін және ақпаратты ашып көрсетулердің негізділігін бағалаймыз;

- басшылықтың қызметтің үздіксіздігі принципін қолдану заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, және алынған аудиторлық дәлелдер негізінде - айтарлықтай күмәнді оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты Банктің үздіксіз қызметін жалғастыру қабілетіне қатысты маңызды белгісіздік пайда болу мүмкіндігін тұжырымдаймыз. Егер біз айтарлықтай белгісіздік бар деген қорытындыға келетін болсақ, біз қаржылық есептілікте тиісті ақпаратты ашып біздің есепте назар аударуымыз керек, немесе осындай ақпаратты ашу жеткіліксіз болса, біздің пікіріміз өзгертіледі. Біздің нәтижелер аудиторлық есептің шығару күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдемелерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Қордың үздіксіз жұмыс жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкі
- қаржылық есептіліктің тұтастай алғандағы ұсынылуының, оның құрылымы мен мазмұнының, ақпаратты ашуды сонымен қатар, қаржылық есептіліктің негізіндегі операциялар мен оқиғалардың әділ ұсынылуын бағалаймыз;

Біз, корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен өзара ақпарат ауыса отырып олардың назарына жоспарланған аудиттің көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ, аудит нәтижелерінен туындаған маңызды қортындылар туралы, оның ішінде, аудит барысында айқындалған ішкі бақылаудың маңызды кемшіліктері туралы мәлімет береміз.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға, біз тәуелсіздікке қатысты этикалық талаптарды орындаған жайлы және тәуелсіздігімізге дәлелді түрде әсер етеді деп есептеуге болатын барлық байланыстар мен басқа сұрақтар жайлы ақпаратты және қажетті жағдайларда – тиісті сақтық шараларын жеткіздік деген мәлімдеме жасаймыз.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізілген мәліметтердің ішінен, біз ағымдағы кезеңнің қаржы есептілігі аудиті үшін маңызды болып саналатындарын анықтаймыз және сондықтан олар аудиттің негізгі мәселелері болып есептеледі. Бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде баяндаймыз, келесі жағдайлардан басқа кездерде: жария етуге заңды түрде немесе нормативтік акпен тыйым салынғанда, немесе сирек жағдайларда біз бұл ақпараттың біздің есебімізде хабарлануының қажет емес жағдайларда, өйткені бұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оны хабарлаудың қоғамдық маңызы бар пайдасынан асып кетеді.

PricewaterhouseCoopers LLP.

1 наурыз 2021 жыл
Алматы, Қазақстан

Бекітілді:

Дана Инкәрбекова
Басқарушы директор
ПрайсуотерхаусКуперс ЖШС
(Қазақстан Республикасы Қаржы
Министрлігінің бас Мемлекеттік
лицензиясы, 1999 жылы 21 қазан
№00000005)

Қол қойылды:

Айгүл Ахметова
Аудит қызметінің серіктесі
Орындаушы - аудитор
(Аудиторлық біліктілік куәлігі №00000083,
27 тамыз 2012 жыл; Арнайы сенімхат
№28/1-19, 1 шілде 2019 жыл)

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
Қаржылық жағдай туралы есептеме

(қазақстандық мың теңгемен)	Еск.	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан (қайта есептелді)
АКТИВТЕР			
Ақшалай қаражаттар және олардың баламалары	7	138,257,892	151,024,879
Қаржы институттарындағы қаражаттар		17,000	-
Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар	8	232,210,452	196,087,584
Үлестік құнды қағаздарға инвестициялар		1,747	5,214
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	9	1,319,681,125	980,394,166
Пайдалану құқығы нысанындағы негізгі құралдар мен активтер	10	5,462,232	5,256,199
Бейматериалдық активтер	10	5,684,660	3,874,218
Табыс салығы бойынша ағымдағы міндеттемелердің алғытөлемі		196,015	171,542
Өзге де қаржы активтері	11	5,417,469	2,979,171
Өзге де активтер	11	268,023	338,503
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер		191,476	199,399
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		1,707,388,091	1,340,330,875
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Клиенттердің қаражаттары	12	1,097,659,295	902,023,405
Қарыз қаражаттары	13	67,614,055	59,157,994
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	15	113,680,020	78,650,059
Мемлекеттік субсидиялар	16	121,753,860	33,893,322
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	22	18,324,890	15,871,146
Өзге де қаржы міндеттемелері	14	3,563,068	4,175,467
Өзге де міндеттемелер	14	2,009,583	2,152,659
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		1,424,604,771	1,095,924,052
КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	17	78,300,000	78,300,000
Қосымша төленген капитал		95,406,389	80,980,344
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздарды қайта бағалау қоры		(2,204,346)	(3,077,553)
Өзге де резервтер		2,283,335	2,283,335
Бөлінбейтін кіріс		108,997,942	85,920,697
КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		282,783,320	244,406,823
МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ ЖИЫНДАРЫ		1,707,388,091	1,340,330,875

* Бұл жерде және әрі қарай «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ қаржылық есебінде және оның ескертулерінде қандай да бір жылдың 31 желтоқсаны Алматы уақытымен 24.00 осы жылдың 31 желтоқсаны саналады.

2021 жылғы 01 наурыз

Бейсембаев Мирас Берикович
 Басқарма төрайымының м.а.

 Килтбаева Жанерке Алмасбековна
 Бас бухгалтер

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
Пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы есептеме

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Еск.	2020 ж.	2019 ж. (қайта есептелді)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелетін пайыздық кірістер	18	111,433,654	84,718,404
Пайыздық және ұқсас шығыстар	18	(35,884,615)	(28,138,388)
Таза пайыздық маржа және ұқсас кірістер		75,549,039	56,580,016
Кредиттік қоржын шығыстарынан бағаланатын резерв	7,8,9	(5,529,664)	(346,691)
Кредиттік шығыстар резервтері құрылғаннан кейінгі таза пайыздық маржа және ұқсас кірістер		70,019,375	56,233,325
Мемлекеттік субсидиядан түскен кірістер		16,660,494	12,820,385
Комиссиялық кірістер	19	1,538,353	1,274,895
Комиссиялық шығыстар	19	(6,637,232)	(5,062,970)
Тануды тоқтатуға әкеп соқпайтын, амортизацияланған құны бойынша бағаланған қаржы активтерін түрлендіруден болған шығыстар		(5,754,051)	-
Нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша активтерді бастапқы тану кезінде туындайтын шығыстар		(22,895,729)	(18,386,156)
Өзге де жиынтық кіріс және өзге қаржы активтері арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар бойынша (құнсыздануы)/құнсыздануды қалпына келтіру		205,853	8,021
Шетел валюталарымен жүргізілген операциялар бойынша шығыстары/(кірістер) шегерілген кірістер/(шығыстар)		55,860	(90)
Өзге де операциялық шығыстар, кірісті шегергенде	16,20	(1,489,861)	(1,181,202)
Әкімшілік шығыстар	21	(18,688,055)	(17,114,060)
Салық салынғанға дейінгі кіріс		33,015,007	28,592,148
Табыс салығы бойынша шығыстар	22	(1,230,924)	(1,245,133)
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ПАЙДА		31,784,083	27,347,015
Баеқа жиынтық шығын:			
<i>Пайданың немесе зиянның құрамына кейіннен қайта топтастырылуы мүмкін баптар:</i>			
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар бойынша кірістерді /(шығыстарды) шегергендегі шығыстар		667,521	(969,721)
-Істен шығу нәтижесінде пайда мен зиян туралы есепке көшірілген өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар бойынша кірістерді шегергендегі шығыстар		(205,853)	(108,553)
<i>Кейіннен пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелмейтін баптар:</i>			
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлестік бағалы қағаздарға инвестициялардан кірістерді / (шығыстарды) шегергендегі шығыстар		(2,703)	(14)
Жыл ішіндегі өзге де жиынтық кірістер/(шығыс)		458,965	(1,078,288)
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ЖИЫНЫ		32,243,048	26,268,727
Банк акционеріне тиесілі пайдалар үшін акцияға түсетін базальық және молайтылған пайда (акция үшін қазақстандық теңгемен)	30	4,059	3,493

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есептеме

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Еск.	Акционерлік капитал	Қосымша төленген капитал	Сатуға арналған қолда бар құнды қағаздарды қайта бағалау резерві	Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын құнды қағаздарды қайта бағалау резерві	Өзге де резервтер	Бөлінбеген табыс	Капитал жиыны
2019 жылғы 1 қаңтардағы қалдық		78,300,000	54,568,526	-	(1,999,265)	2,283,335	66,509,202	199,661,798
Жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-	-	-	27,641,999	27,641,999
Өзге де жиынтық кіріс	-	-	-	-	(1,078,288)	-	-	(1,078,288)
2019 жылы көрсетілген жиынтық табыстың жиынтығы		-	-	-	(1,078,288)	-	27,641,999	26,563,711
ҚР Қаржы министрлігі мен Алматы қаласы әкімдігінен алынған сомалар мен кейінге қалдырылған салық міндеттемесін шегергендегі бастапқы тану сәтіндегі олардың әділ құны арасындағы айырмашылық	4, 13	-	26,411,818	-	-	-	-	26,411,818
Акционерлерге дивидендтер төлеу	-	-	-	-	-	-	(7,936,551)	(7,936,551)
Динамикалық резервті тарату	-	-	-	-	-	-	1,031	1,031
2019 жылдың 31 желтоқсанындағы қалдық		78,300,000	80,980,344	-	(3,077,553)	2,283,335	86,215,681	244,701,807
Есеп саясатын ерікті түрде өзгерту	3	-	-	-	-	-	(294,984)	(294,984)
2020 жылғы 1 қаңтарға түзетілген қалдық		78,300,000	80,980,344	-	(3,077,553)	2,283,335	85,920,697	244,406,823
Жыл ішіндегі табыс	-	-	-	-	-	-	31,784,083	31,784,083
Басқа жиынтық шығын	-	-	-	-	458,965	-	-	458,965
Жыл ішіндегі жиынтық кірістер жиыны		-	-	-	458,965	-	31,784,083	32,243,048
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесін шегере отырып, бастапқы тану сәтінде ҚР Қаржы министрлігі мен Алматы қаласы әкімдігінен алынған сомалар мен олардың әділ құны арасындағы айырма	4, 13	-	14,426,045	-	-	-	-	14,426,045
Акционерлерге дивидендтер төлеу	17	-	-	-	-	-	(8,292,596)	(8,292,596)
Инвестицияларды қайта бағалау жөніндегі резервті басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлестік бағалы қағаздарға активтердің шығуы нәтижесінде алынған бөлінбеген пайдаға аудару	-	-	-	-	414,242	-	(414,242)	-
2020 жылдың 31 желтоқсанындағы қалдық		78,300,000	95,406,389	-	(2,204,346)	2,283,335	108,997,942	282,783,320

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
Ақшалай қаражаттардың қозғалысы туралы есептеме

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Еск.	2020 ж.	2019 ж.
Операциялық қызметтен түскен ақшалай қаражаттар			
Тіімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген, алынған пайыздық кірістер		99,621,528	82,768,875
Тіімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген төленген пайыздар		(30,236,874)	(24,836,432)
Алынған комиссиялар		1,538,353	1,274,895
Төленген комиссиялар		(6,556,796)	(4,925,783)
Қызметкерлерді ұстауға төленген шығыстар		(10,367,764)	(9,001,745)
Төленген әкімшілік және басқа операциялық шығыстар		(7,298,947)	(7,554,958)
Төленген табыс салығы		(2,407,483)	(2,255,422)
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтен алынған ақшалай қаражаттар			
		44,292,017	35,469,430
<i>Төмендегілер бойынша таза төмендеу:</i>			
- өзге де банктердегі қаражаттар		(17,000)	-
- клиенттерге кредиттер және аванстар		(364,139,347)	(334,820,225)
- өзге де қаржы активтері		(2,439,462)	(1,207,660)
- өзге де активтер		69,782	(125,914)
<i>Төмендегілер бойынша таза өсім:</i>			
- клиенттердің қаражаттары		195,887,856	237,088,445
- басқа қаржы міндеттемелері		(451,392)	77,522
- басқа міндеттемелер		(107,698)	56,703
Операциялық қызметте қолданылған таза ақшалай қаражат			
		(126,905,244)	(63,461,699)
Инвестициялық қызметтен түскен ақшалай қаражаттар			
Басты құралдарды сатып алу		(1,676,391)	(1,273,166)
Бейматериалдық активтерді сатып алу		(2,804,700)	(2,028,087)
Негізгі құралдарды сатудан түскен түсім		5,672	67,127
Жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздарды сатып алу		(26,664,286)	(37,356,065)
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін борыштық құнды қағаздарға инвестициялар сатып алу		(125,623,904)	(139,842,191)
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздардың шығуынан түсетін түсімдер		30,296,131	50,138,101
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін борыштық құнды қағаздарды өтеуден түсетін түсімдер		88,700,000	83,250,000
Инвестициялық қызметте қолданылған таза ақшалай қаражат			
		(37,767,478)	(47,044,281)
Қаржы қызметінен түсетін ақшалай қаражаттар			
Қазақстан Республикасының Үкіметінен алынған қарыз		59,000,000	92,000,000
Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарынан қарыз алу		10,500,000	2,500,000
Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарынан алынған қарызды өтеу		(421,000)	-
Самұрық-Қазына ҰӘҚ қарызды өтеу		-	(18,277,000)
Өзге ұйымдардан қарыздар алу		108,000	-
Борыштық құнды қағаздар шығарылымынан түскен түсімдер	15	91,316,432	20,000,000
Төленген дивидендтер	17	(8,292,596)	(7,936,551)
Ұзақ мерзімді жалдау	14	(361,357)	(131,178)
Қаржы қызметінен алынған таза ақшалай қаражаттар			
		151,849,479	88,155,271
Айырбастау бағамы өзгерістерінің ақшалай қаражат пен олардың баламаларына әсері			
		56,256	1,306
Ақшалай қаражаттардың және олардың баламаларының таза төмендеуі			
Жыл басындағы ақшалай қаражаттар және олардың баламалары	7	(12,766,987)	(22,349,403)
		151,024,879	173,374,282
Жыл соңындағы ақша қаражаты және олардың баламалары			
		138,257,892	151,024,879

1 Кіріспе

«Отбасы банк» тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» акционерлік қоғамының (әрі қарай – «Банк») аталған қаржылық есептілігі 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес дайындалды.

Банк Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 16 сәуірдегі №364 Қаулысы негізінде, Қазақстан Республикасында тұрғын үй құрылыс жинақ жүйесін дамыту мақсатында жарғы капиталында 100% мемлекеттің қатысуымен құрылған.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 22 мамырдағы №571 Жарлығына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 25 мамырдағы №516 Қаулысына сәйкес, Банктің мемлекеттік акциялар пакеті «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ-ға салынған акцияларының төлемі ретінде берілді.

Банктің жалғыз акционері «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ (әрі қарай «Бас компания» немесе «Акционер») болып табылады.

Банктің ақырғы бақылау тарабы – Қазақстан Республикасының Үкіметі. Байланысқан тараптармен операция туралы ақпарат 29-ескертуде көрсетілген.

2020 жылғы 20 желтоқсанда "Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі" акционерлік қоғамы "Отбасы банк" тұрғын үй құрылыс жинақ банкі" акционерлік қоғамы болып қайта тіркелді.

Басты қызметі.

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № 1.2.94/45 берген лицензияға сәйкес Банктің: тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасына салымдарды (депозиттерді) қабылдау, салымшылардың шоттарын ашу және жүргізу; тұрғын үй жағдайларын жақсарту жөніндегі іс-шараларды жүргізуге салымшыларға тұрғын үй, аралық тұрғын үй және алдын ала тұрғын үй заемдарын беру; кондоминиум нысанының ортақ мүлкін күрделі жөндеуге және оларға тұрғын үй қарыздарын беруге жинақ салымшыларының банктік шоттарын ашу және жүргізу, салымдарды қабылдау; кассалық операциялар (қолма-қол ақшаны ұсақтауды, айырбастауды, қайта есептеуді, сұрыптауды, буып-түюді және сақтауды қоса алғанда, оларды қабылдау және беру); аударым операциялары (жеке және заңды тұлғалардың төлемдер мен ақша аударымдары бойынша тапсырмаларын орындау); шетел валютасымен айырбастау операциялары; депозиттерді қабылдау, заңды тұлғалардың банктік шоттарын ашу және жүргізу; меншікті бағалы қағаздарды (акцияларды қоспағанда) шығару; сенімгерлік операциялар (сенім білдірушінің мүддесі үшін және оның тапсырмасы бойынша банктік қарыздар бойынша құқықтарды басқару). Сондай-ақ клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз бағалы қағаздар нарығында дилерлік қызметті жүзеге асырады.

Банктің миссиясы қазақстандық отбасыларды өз баспанасымен қамтамасыз ету және Отандық сезімді нығайту болып табылады.

Банк тұрғын үй құрылыс жинақтары жүйесін іске асыратын елдегі жалғыз банк болып табылады. ТҚЖ жүйесі тұрғын үй құрылысы депозиттеріне салымшылардың ақшасын тарту және оларға тұрғын үй қарыздарын беру арқылы халықтың тұрғын үй жағдайын жақсартуға бағытталған.

"Нұрлы жер" тұрғын үй құрылысы бағдарламасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 31 желтоқсандағы № 922 қаулысына сәйкес Банк тұрғын үй құрылысы жинақтары жүйесі арқылы халықтың қалың жігінің тұрғын үйге қолжетімділігін қамтамасыз ететін тұрғын үй құрылысын дамытуға байланысты осы бағдарламаны іске асыруға қатысушы болып табылады.

Банктің қаржы қызметтері нарығындағы қатысуын кеңейту және оның нарықтағы бәсекеге қабілеттілігін арттыру туралы банктің негізгі көрсеткіштерінің, оның ішінде тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы туралы жасалған шарттардың саны және қарыздар беру көлемі сияқты 2020 жылғы көрсеткіштерінің өсуі куәландырады. Мәселен, кредит беру басталғаннан бері, яғни 2005 жылдан бастап және 2020 жыл ішінде Банк 2,280.59 миллиард теңге сомаға 274,934 қарыз берді, жұмыс істей бастағаннан бері 9,540.72 миллиард теңге шарттық сомамен 2,806.89 мың шарт жасалды. Көрсетілген көрсеткіштердің өсуі нәтижесінде кредиттік және депозиттік портфельдердің тұрақты өсуіне алып келді.

2020 жылы кредиттік портфельдің ұлғаюы есебінен қаржы активтері кірістілігінің өсуі байқалады, бұл өз кезегінде депозиттік портфельдің және тартылған қаражаттың өсуіне байланысты.

1 Кіріспе (жалғасы)

Бизнесті одан әрі дамыту және тұрақты өсіру үшін банк оның өнімдерінің қол жетімділігі, клиенттерге қызмет көрсету сапасын арттыру, төлемдерді қабылдау және АТ инфрақұрылымын дамытудың балама арналарын кеңейту бойынша тұрақты жұмыс жүргізеді.

Банк Еуропалық құрылыс жинақ қассаларының Федерациясына (ЕҚЖКФ) кіреді. Бүгінгі күні қауымдастыққа бүкіл Еуропа бойынша 50 жуық мүше кіреді. Банктің ЕҚЖКФ толық құқықты мүшелігі тұрғын үй құрылысы жинақ ақшаларының қазақстандық жүйесін одан әрі дамыту және құрылыс жинақ қассаларының әлемдік қауымдастығына ықпалдасу процесін ілгерілету үшін бірегей мүмкіндік болып табылады.

Сондай-ақ, Банк ұйымның халықаралық тұрғын үй қаржыландыру одағының құрамына кіреді, ол өз мүшелеріне бүкіл әлемдегі тұрғын үй құрылысын қаржыландыру саласындағы соңғы оқиғалардан хабардар болуға мүмкіндік береді. Банк Баушпаркасс Швэбиш Халльмен (ГФР), "Мемлекеттік ипотекалық компания" ААҚ (Қырғыз Республикасы) және халықаралық қаржы корпорациясымен ынтымақтастық туралы Меморандумға қол қойды.

Меморандумдар шеңберінде Банк тәжірибе алмасуды қолдайды: ипотекалық кредит беруді және тұрғын үй құрылысы жинақтары жүйесін дамыту мәселелері бойынша кездесулер, семинарлар, форумдар, дөңгелек үстелдер, конференциялар өткізеді, ұзақ мерзімді және өзара тиімді ынтымақтастықты дамытады.

2020 жылы Банк қызмет көрсету сапасын жақсарту және халықтың қалың топтарын жеке тұрғын үймен қамтамасыз ету үшін мынадай жобаларды енгізді:

1. "АРНАУ" балалар депозиті бойынша жинақтау және кредит беру шарттары 2019 жылғы қарашада бекітілді, өнім 2020 жылғы 1 маусымнан бастап енгізілді. Бұл талаптар болашақта тұрғын үй жағдайларын жақсарту және жылдық 2% - бен несие алу мүмкіндігін қамтамасыз етуге бағытталған.
2. "Жас отбасы" Жас отбасыларына кредит беру талаптары 2020 жылдың ақпан айында бекітіліп, 2020 жылғы 1 шілде. Бұл талаптар тұрғын үй жағдайларын одан әрі жақсарту мүмкіндігін беру үшін жас отбасыларды қолдауға бағытталған (тұрғын үй заемын одан әрі жылдық 5% - бен ала отырып, жылдық 6% - дан кредит алуға болады.).
3. "Алматы Жастары" бағдарламасы бойынша несиелеу талаптарына өзгерістер енгізілді
 - қарыз сомасын 13 миллион теңгеге дейін ұлғайту
 - жолдары қарыз сомасынан 10% - ға дейін бастапқы жарна сомасын өзгерту
 - тұрғын үй сатып алуға кредит беру мақсаттарын кеңейту.

Бұл талаптар 2020 жылдың ақпан айында бекітіліп, 2020 жылдың 15 маусымынан бастап енгізілді.

4. "Кейіннен сатып алынатын жалға берілетін тұрғын үй" жобасы бойынша кредит беру шарттары. Талаптар тұрғын үйді жалдау кезеңінде жинақтауды жүзеге асыру мүмкіндігімен тұрғын үймен қамтамасыз ету мақсатында әзірленді.
5. "Нұрлы жер" тұрғын үй-коммуналдық дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде "Шаңырақ" пилоттық жобасына қатысушыларға кредит беру шарттары. "Шаңырақ" пилоттық жобасына "тұрғын үй қатынастары туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес тұрғын үйге мұқтаждар есебінде тұрған азаматтар (ЖАО-да кезекте тұрғандар) қатыса алады.
6. "Нарықта бастапқы тұрғын үй сатып алуға банктен қарыз алу үшін бастапқы жарнаны енгізу" мақсатына аралық қарыздар беру шарттары.

Компания банк клиентіне тұрғын үй құнының 7% мөлшерінде өтеусіз негізде ақшалай қаражат береді, бұл 1 заемды ресімдеу үшін 1 салымның 50% шарттық сомасынан құрайды. Клиент салымда 2 меншікті қаражатының тұрғын үй құнының кемінде 36% - ы және 1 қарыздың шарттық сомасы мөлшерінде болуы шартымен 1-ші қарызды және 2-ші қарызды ресімдейді, бұл жалпы алғанда 2-ші салымның шарттық сомасының 50% - ын құрайды.

7. Банктің жұмыс істеп тұрған қарыз алушылары үшін тұрғын үйді жөндеуге кредит беру шарттары. Осы шарттар тұрғын үйді сатып алуға қарыз ресімдеген (кепіл түріне (жылжымайтын мүлік, мүліктік құқық, жеке тұлғаның кепілдігі) қарамастан) банктің жұмыс істеп тұрған қарыз алушыларына қолданылады.

8. Банктің "Өз үйім" бағдарламасы шеңберінде "off-take контракт" бойынша құрылыс салушылармен банк ынтымақтастығының тұжырымдамасы мақұлданды.

1 Кіріспе (жалғасы)

2021 жылдан бастап Банк тұрғын үйді есепке алуды, қоюды және бөлуді орталықтандырып жүзеге асыратын толыққанды институтқа айналады. Ол үшін оған жергілікті атқарушы органдардан кезектіліктің қолданыстағы жүйесін беру және тұрғын үйге мұқтаж барлық азаматтар үшін "бір терезе" қағидаты бойынша жұмыс істейтін "тұрғын үймен қамтамасыз ету орталығын" құру жоспарлануда. Олар бұдан былай тұрғын үйге мұқтаж мәртебесін растау, кезекке тұру, содан кейін несие алу үшін банкке жүгіну үшін бірнеше инстанцияға жүгінбейді. Банктің дамыған инфрақұрылымы, ақпараттық және технологиялық ресурстары азаматтарды, бірінші кезекте халықтың әлеуметтік осал топтарынан тұрғын үймен қамтамасыз ету процесін жеделдетеді, кезектілікті басқару мүмкіндігін кеңейтеді, тұрғын үйге мұқтаж азаматтардың тұрғын үй алу рәсімін оңтайландырады, бұл ретте банк тұрғын үй құрылыс жинақтары жүйесі шеңберінде өзінің негізгі қызметін жалғастырады.

Тіркелген мекенжайы және қызмет атқару орны. Банк мына мекенжай бойынша тіркелген: Алматы қаласы, А05А2Х0, Абылай хан даңғылы, 91, Қазақстан Республикасы.

2020 жылғы 31 желтоқсанға Банктің 18 аймақтық филиалы, 20 Қызмет көрсету орталығы және Қазақстан бойынша 3 қызмет көрсету орны бар (2019 жылы: 17 филиал, 18 қызмет көрсету орталығы, 4 қызмет көрсету орны). Өңірлік желіні дамыта отырып, Банк клиенттерді барынша қамту үшін, сондай-ақ елдің барлық өңірлерінде барлық клиенттер үшін банк қызметтеріне тең қолжетімділікті қамтамасыз ету үшін кеңселердің қолайлы орналасуына қол жеткізуге ұмтылады.

Бүгінгі таңда банкте дамыған консультанттар желісі (агенттік желі), сондай-ақ бейнебанкинг жұмыс істейді, ол арқылы клиенттер Банктің өнімдері мен қызметтері бойынша консультациялық қызметтер ала алады, банкке бармай-ақ онлайн режимінде депозиттер аша алады, қашықтан тәсілмен көрсетілетін қызметтер тізбесін ала алады.

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін банктің аудиттелген қаржылық есептілігі Банктің ресми сайтында, "Банк туралы" бөлімінде - есептілік орналастырылған.

Банк "Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры" АҚ берген № 25 куәлікке сәйкес жеке тұлғалардың салымдарына (депозиттеріне) міндетті ұжымдық кепілдік беру (сақтандыру) жүйесінің қатысушысы болып табылады. Сақтандыру "Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры" АҚ берген № 25 куәлікке сәйкес жеке тұлғалардың салымдарына (депозиттеріне) міндетті ұжымдық кепілдік беру (сақтандыру) жүйесіне қатысушының Банктің міндеттемелерін қамтамасыз етеді. Сақтандыру қызметі тоқтатылған немесе банк қызметін жүзеге асыруға лицензия қайтарып алынған жағдайда әрбір жеке тұлға үшін 10,000 мың теңгеге дейінгі сомаға жеке тұлғалардың салымдары бойынша Банктің міндеттемелерін қамтамасыз етеді.

Қазақстан Республикасы қаржы нарығын және қаржы ұйымдарының агенттік басқармасының №162 25 маусымдағы 2007 жылғы Қаулысына сәйкес Банкіне қаржы агенттігі мәртебесі берілді.

Қаржы агенттігінің мәртебесіне сәйкес республикалық бюджеттен қарыз қаражатын банк Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 16 қарашадағы № 1844 қаулысына сәйкес қамтамасыз етуді ұсынбастан тартты.

2020 жылдың 31 желтоқсанына:

Moody' s рейтингтік агенттігі Банкке келесі рейтингтер берді:

- Ұлттық валютадағы депозиттер бойынша ұзақ мерзімді рейтинг: Ваа3 (оң);
- Ұлттық валютадағы депозиттер бойынша қысқа мерзімді рейтинг: Prime-3(оң);
- Несие қабілеттілігінің базалық бағасы (BCA): ба2(оң).

Fitch Ratings рейтинг агенттігі Банкке келесі рейтингтер берді:

- Ұлттық валютадағы эмитент дефолтының ұзақ мерзімді рейтингі (ЭДР): ВВВ-/тұрақты;
- Ұлттық валютадағы қысқа мерзімді ЭДР: F3 / тұрақты.

2019 жылдың 31 желтоқсанына:

Moody's рейтингтік агенттігі Банкке келесі рейтингтер берді:

- Ұлттық валютадағы депозиттер бойынша ұзақ мерзімді рейтинг: Baa3 (тұрақты);
- Ұлттық валютадағы депозиттер бойынша қысқа мерзімді рейтинг: Prime-3(тұрақты);
- Несие қабілеттілігінің базалық бағасы (BCA): ba2(тұрақты).

Fitch Ratings рейтинг агенттігі Банкке келесі рейтингтер берді:

- Ұлттық валютадағы эмитент дефолтының ұзақ мерзімді рейтингі (ЭДР): BBB-/Тұрақты;
- Ұлттық валютадағы қысқа мерзімді ЭДР: F3/Тұрақты.

Есептілікті ұсыну валютасы. Осы қаржылық есептілік, егер өзгесі көрсетілмесе, мың қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – "теңге") берілген.

Функционалды валюта. Банктің функционалды валютасы және есептілікті ұсыну валютасы Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы, қазақстандық теңге болып табылады.

2 Банк өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта

Банк өз қызметін көбінесе Қазақстан аумағында жүзеге асырады. Осының салдарынан ол дамушы нарықтарға тән ерекшеліктерді көрсететін Қазақстан нарықтарындағы экономикалық және қаржылық тәуекелдерге ұшырайды. Ол ел экспортының негізгі бөлігін құрайтын мұнай мен газ және басқа да минералдық шикізат бағасының ауытқуына аса сезімтал. Бұл ерекшеліктер сондай-ақ елден тыс жерлерде еркін айырбасталмайтын ұлттық валютаның болуын және құнды қағаздар нарығының өтімділігінің төмен деңгейін қамтиды, бірақ олармен шектелмейді. Өңірде сақталып отырған саяси шиеленіс, айырбас бағамының құбылмалылығы өтімділіктің төмендеуін және халықаралық қаржыландыруды тартуда қиындықтардың туындауын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасына жағымсыз әсер етті және одан әрі жалғастыра алады.

2019 жылдың желтоқсанында Қытайдан жаңа вирустың пайда болуы туралы жаңалықтар алғаш рет пайда болды. 2020 жылдың 11 наурызында Дүниежүзілік Денсаулық сақтау ұйымы COVID-19 коронавирусының жаңа түрінің пандемияға ұшырағанын жариялады. "Қазақстан Республикасында төтенше жағдайды енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2020 жылғы 15 наурыздағы № 285 Жарлығына сәйкес ел аумағында 2020 жылғы 16 наурыздан бастап 2020 жылғы 11 мамырға дейінгі кезеңге төтенше жағдай енгізілді.

COVID-19 пандемиясының ішкі экономикалық белсенділікті әлсіреткеніне қарамастан, Қазақстан билігі экономиканы қолдау бойынша уақтылы шаралар қабылдады. Бизнеске салықтар мен басқа да міндеттемелерді төлеуді кейінге қалдыру ұсынылды, аз қамтылған және карантиндік шаралардан зардап шеккен азаматтарды тікелей қаржылық қолдаумен қатар қарыздарды субсидиялау арқылы қолдау бағдарламалары кеңейтілді. Билік шығыстарды азайту және жеткізушілерге жалақы мен төлемдер бойынша міндеттемелердің үздіксіз орындалуын сақтау үшін айналым капиталын толықтыруға арналған несие ресурстарына шағын және орта бизнестің қол жетімділігін кеңейтті. Төтенше жағдай жарияланғаннан кейін бір айдан аз уақыт өткен соң, мемлекет тікелей ақшалай көмек бағдарламасын қабылдады, оның аясында шамамен 4,6 миллион азамат (халықтың 24%) төлемдерді қашықтан алды.

2021 жылы Әлемдік экономика перспективаларының жақсаруы, экспортқа сұраныстың артуы, ішкі экономикалық белсенділіктің жаңаруы және қолда бар кірістің ұлғаюы нәтижесінде Қазақстан экономикасы 2,5% - ға өседі деп болжануда. Covid-19 вакцинациясын сәтті жүргізу 2021 жылы нарықтардың сенімділігін арттырады және экономикалық белсенділікті қалпына келтіреді және 2022 жылы жоғары өсу қарқынын қолдайды.

Мұнайдың әлемдік бағасы қалпына келе бастағанына қарамастан, әлемдік нарықтардағы мол мұнай қоры және ОПЕК+ өндірісін қысқарту бойынша міндеттемелері Қазақстанның мұнайдан экспорттық кірісін шектеуі мүмкін. Бұдан басқа, ішкі банк секторы қолдау шаралары тоқтатылған жағдайда күшеюі мүмкін жұмыс істемейтін кредиттер көлемінің өсуіне байланысты белгілі бір тәуекелдерге ұшырайды, бұл ретте банктің ҚР банктері арасында NPL - 0,17 % көрсеткіші ең үздік.

2 Банк өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта (жалғасы)

Банк басшылығы банк қызметінің тұрақтылығын қамтамасыз ету және өз клиенттері мен қызметкерлеріне қолдау көрсету үшін барлық қажетті шараларды қабылдады.

Банк COVID-19-ға байланысты мемлекеттік субсидиялар/көмек алған жоқ немесе алған жоқ. Осылайша, банк дағдарыстың екінші толқынын 2021 жылдың көктемінде күтілген айтарлықтай шығыстарсыз жеңе алады деп айтуға толық негіз бар. Бұл ретте банк секторының нақты шығыстарының қорытынды мөлшері шамамен 2021 жылдың ортасында айқын болады.

Банк күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау үшін макроэкономикалық көрсеткіштердің болжамдарын қоса алғанда, расталатын болжамды ақпаратты пайдаланады. Алайда, кез-келген экономикалық болжамдардағыдай, болжамдар мен оларды жүзеге асыру ықтималдығы сөзсіз белгісіздіктің жоғары деңгейімен байланысты, сондықтан нақты нәтижелер болжанғаннан айтарлықтай өзгеше болуы мүмкін.

2020 жылғы наурызда Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі кеңес (ҚЕХС жөніндегі кеңес) өзінің әдістемелік материалдарында 9 ҚЕХС (IFRS) сәйкес күтілетін кредиттік шығыстарды есептеуге COVID-19 әсерін айқындау кезінде, әсіресе болашақ макроэкономикалық жағдайларды бағалау кезінде, Қазіргі Елеулі белгісіздікті ескере отырып, тиісті пайымдауларды қолдану қажет екенін атап өтті.

2020 жылғы қыркүйекте Standard & Poor 's халықаралық рейтингтік агенттігі (бұдан әрі - Standard & Poor' s) Қазақстанның шетелдік және ұлттық валюталардағы міндеттемелері бойынша ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтерін "Тұрақты" болжамы бар "BBB -" деңгейінде және Қазақстанның шетелдік және ұлттық валюталардағы міндеттемелері бойынша қысқа мерзімді рейтингтерін - "А - 3" деңгейінде, ал ұлттық шәкіл бойынша рейтингін-"kzAAA" деңгейінде растады". Қазақстанның рейтингі елдің тұрақты фискалдық ұстанымымен, оның ішінде Ұлттық қорда жинақталған қаражаттың және сыртқы борыштың төмен деңгейінің, пандемияның экономикаға теріс көріністерін тежеуге бағытталған Қазақстан Республикасының Үкіметі іске асыратын шаралардың, сондай-ақ мемлекеттік институттардың тұрақтылығы мен болжамдылығының жоғары деңгейінің арқасында қолдау табуда. Болжам Тұрақты болып қалады, өйткені Standard & Poor ' s алдағы екі жылда Қазақстанның фискалдық және сыртқы экономикалық көрсеткіштері мықты болып қалады деп күтеді.

2020-2022 жылдары мұнай емес сектор ұлттық өндірісті қалпына келтіру мен өсірудің жетекші факторы бола береді. Standard & Poor ' s басқа да озық халықаралық қаржы институттарымен қатар қысқа мерзімді перспективада Ұлттық экономиканың күрт қалпына келуін болжайды – 2021-2023 жылдардағы орташа өсу қарқыны шамамен 4% - ды құрайды.

Қазақстанның рейтингтер деңгейіне теріс ықпал бұрынғысынша саяси процестерді жоғары орталықтандыру салдарынан болашақ саяси шешімдердің ықтимал төмен болжамдылығымен, сондай-ақ әл-ауқаттың қалыпты деңгейімен (жан басына шаққандағы ЖІӨ-нің өлшенетін көрсеткішімен) байланысты). Орталық банктің шектеулі тәуелсіздігі және елдің банк жүйесінің әлсіздігі сияқты монетарлық саясатқа деген сенімді төмендететін проблемалардың сақталуы да Қазақстанның рейтингтер деңгейін тежейді.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны

Есептілікті ұсыну негіздері. Осы қаржылық есептілік өзгеруі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын, қаржы активтері мен қаржы құралдарын бастапқы тануға түзетумен бастапқы құн бойынша есепке алу қағидалары негізінде халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына ("ХҚЕС") сәйкес дайындалды. Осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылған есеп саясатының принциптері төменде берілген. Егер өзгеше көрсетілмесе, осы қағидаттар есептілікте ұсынылған барлық кезеңдерге қатысты рет-ретімен қолданылды (5-ескертпе).

Қаржы құралдары-бағалаудың негізгі тәсілдері. Қаржы құралдары олардың жіктелуіне қарай әділ құны немесе амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі. Төменде осы бағалау әдістерінің сипаттамасы келтірілген.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Әділ құн – бұл активті сату кезінде алынуы мүмкін немесе бағалау күніне нарық қатысушылары арасында ерікті негізде операция жүргізген кезде міндеттемелерді бергенде төленуі мүмкін баға. Белсенді нарықта белгіленген баға әділ құнның ең үздік растамасы болып табылады. Белсенді нарық – бұл бағалаулар туралы тұрақты түрде ақпарат алуға мүмкіндік беретін, активпен немесе міндеттемемен операциялар жеткілікті жиілікте және жеткілікті көлемде жүргізілетін нарық.

Белсенді нарық айналымындағы қаржы құралдарының әділ құны кәсіпорын ұстап тұрған жеке активке немесе міндеттемеге олардың санына белгіленген бағаны көбейткен кезде алынған сома ретінде бағаланады. Егер нарықтың қалыпты тәуліктік сауда айналымы кәсіпорында бар активтер мен міндеттемелер санын еңсеруге жеткіліксіз болса, ал жеке операцияда позицияларды сатуға тапсырыс орналастыру белгіленген бағаға әсер етуі мүмкін болған жағдайда да, мәселе осындай көрініс табар еді. Әділ құнды бағалау үшін қалыптасқан жағдайларда әділ құн үшін неғұрлым маңызды болып табылатын, сұраныс және ұсыныс бойынша спрэд шегіндегі баға пайдаланылды және басшылық оны есептік кезеңге операцияның соңғы бағасымен тең деп есептейді. Қаржы активтерін бағалау үшін қолданылған сұраныстың ағымдық бағасы белгіленген нарықтық баға болып табылады; ал қаржы міндеттемелері үшін қолданылған белгіленген нарықтық баға – ұсыныстың ағымдық бағасы.

Белсенді нарықта айналысқа түспейтін туынды қаржы құралдары немесе басқа қаржы активтері мен міндеттемелері қоржыны нақты тәуекел қабылдағаны үшін таза ұзын позицияны (яғни активті) сатқан кезде алынуы мүмкін баға негізінде қаржы активтері және қаржы міндеттемелері тобының әділ құны бойынша немесе ағымдық нарық жағдайларында бағалау күніне нарық қатысушылары арасында ерікті түрде операция жүргізген кезде нақты тәуекел қабылдағаны үшін таза қысқа позицияны (яғни міндеттемені) берген кезде бағаланады.

Бұл көп мәртелі негізде әділ құны бойынша көрсетілетін активтерге қолданылады, егер Банк (а) кәсіпорынның нақты нарық тәуекеліне (немесе тәуекелдеріне) немесе тәуекелдерді немесе оның инвестициялық стратегиясын басқару бойынша кәсіпорынның ресми стратегиясына сәйкес нақты контрагенттің кредиттік тәуекеліне таза тәуелділік негізінде қаржы активтерінің және қаржы міндеттемелерінің тобын басқаратын болса; (б) аталған негізде кәсіпорынның жоғарғы басшы қызметкерлеріне қаржы активтерінің және қаржы міндеттемелерінің тобы туралы ақпарат берсе; және (в) қаржы активтеріне және қаржы міндеттемелеріне байланысты туындайтын, негізінде тең мәнді болып табылатын кәсіпорынның нақты нарықтық тәуекелге (немесе тәуекелдерге) тәуелділігінің ұзақтығын қоса алғанда, нарықтық тәуекелдер.

Дисконтталған ақша ағындарының моделі, сондай-ақ нарық жағдайларында жасалатын ұқсас операциялар деректеріне немесе инвестициялар нысанының ағымдық құнына негізделген модельдер сияқты бағалау әдістері олар үшін мәмілелер бағасы туралы нарықтық ақпарат қолжетімді болмайтын қаржы құралдарының әділ құнын белгілеу үшін қолданылады. Әділ құнды бағалау нәтижелері талданады және әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша мынадай түрде бөлінеді: (i) 1 Деңгейге ұқсас активтер немесе міндеттемелер үшін белсенді нарықта белгіленген (түзетілмеген) баға бойынша бағалар жатады, (ii) 2 Деңгейге - бағалау әдісінің көмегімен алынған, барлық пайдаланылатын маңызды шығыс деректер не тура (мысалы, баға), не жанама (мысалы, баға негізінде есептелген) актив немесе міндеттеме үшін бақыланатын болып табылады (мысалы, бағалар) және (iii) тек қана бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген бағалар болып табылатын 3 Деңгей бағалары (яғни, бағалау үшін бақыланбайтын шығыс деректердің айтарлықтай көлемі талап етіледі). Есептік кезең соңына әділ құн иерархиясының бір деңгейінен екінші деңгейіне ауыстыру жағдайлары болған жоқ.

Мәміле бойынша шығыстар қаржы құралын сатып алуға, шығаруға немесе есептен шығаруға жататын қосымша шығыстар болып табылады. Қосымша шығыстар – бұл егер мәміле жасалмаған болса, болмауы мүмкін шығыстар. Мәміле бойынша шығыстарға агенттерге (сауда агенттері есебінде әрекет ететін қызметкерлерді қоса алғанда), кеңесшілерге, брокерлер мен дилерлерге төленген сыйақы мен сомалар, реттеуші органдар мен қор биржаларына төленетін алымдар, сондай-ақ меншікті берген кезде өндірілетін салықтар мен алымдар кіреді. Мәміле бойынша шығыстарға борыштық міндеттемелер бойынша сыйлықақылар немесе дисконттар, қаржыландыру шығыстары, ішкі әкімшілік шығыстары немесе сақтау шығыстары кірмейді.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Амортизацияланған құн негізгі қарыз шегерімімен, бірақ үдемелі пайыздарды қоса алғанда, ал қаржы активтері үшін – кез келген құнсыздану шығыстарын есептен шығару шегерімімен активтің бастапқы құнын білдіреді. Үдемелі пайыздарға мәміле бойынша бастапқы тану кезінде кейінге қалдырылған шығыстар амортизациясы, сондай-ақ, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып өтеу сомасынан кез келген сыйлықақы немесе дисконт кіреді. Үдемелі пайыздық кірістер және үдемелі пайыздық шығыстар, үдемелі купондық кірісті және амортизацияланған дисконтты немесе сыйлықақыны (ондай болған жағдайда, берген кезде кейінге қалдырылған комиссияны қоса алғанда) қоса алғанда, жеке көрсетілмейді, қаржы жағдайы туралы есептің тиісті баптарының баланстық құнына кіргізіледі.

Пайыздың тиімді мөлшерлемесі әдісі – бұл әрбір кезеңде құралдың баланстық құнына тұрақты пайыздық мөлшерлемені (пайыздың тиімді мөлшерлемесін) қамтамасыз ету мақсатында тиісті кезең ішінде пайыздық кірісті немесе пайыздық шығысты тану әдісі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл қаржы құралының күтілетін әрекет ету мерзіміне (кредиттер бойынша келешектегі шығыстарды қоспағанда) немесе қаржы құралының таза баланстық құнына дейін неғұрлым қысқа мерзімге келешектегі есептік ақша төлемдерін немесе түсімдерін дисконттеудің нақты мөлшерлемесі.

Тиімді сыйақы мөлшерлемесі аталған құрал үшін көрсетілген құбылмалы мөлшерлеме бойынша кредиттік спредті көрсететін сыйлықақыны немесе дисконтты қоспағанда, пайыздың келесі өзгеру күніне дейін құбылмалы мөлшерлемелі құралдар бойынша немесе нарық мәніне тәуелсіз түрде тағайындалатын басқа ауыспалы факторлар бойынша ақша ағындарын дисконттеу үшін пайдаланылады. Мұндай сыйлықақылар немесе дисконттар құралдың күтілетін бүкіл айналым мерзімі ішінде амортизацияланады. Келтірілген құн есебіне тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігін құрайтын шарт бойынша тараптар төлеген немесе алған барлық төлемдер мен сыйақылар кіреді. Бастапқы тану кезінде сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған (РОСІ) қаржы активтері болып табылатын активтер үшін тиімді пайыздық мөлшерлеме кредиттік тәуекелдерді есепке ала отырып түзетіледі, яғни, бастапқы тану кезінде күтілетін ақшалай ағындар негізінде есептеледі.

Қаржы құралдарын бастапқы тану. Әділ құны бойынша бағаланатын, өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін саудалық құнды қағаздар, туынды және басқа қаржы құралдары бастапқыда әділ құны бойынша танылады. Барлық басқа қаржы құралдары, мәміле бойынша шығыстарды қоса алғанда, бастапқыда әділ құны бойынша көрсетіледі. Бастапқы тану кезіндегі әділ құнның ең үздік растауы операция бағасы болып табылады. Бастапқы тану кезінде пайда немесе зиян тек әділ баға мен операцияның құны арасында айырма болған жағдайда ғана көрсетіледі, нарықта сол құралмен жасалған ағымдық мәмілелер немесе базалық деректер есебінде бақыланатын нарықтардың деректерін пайдаланатын бағалау әдісі оның растауы бола алады. Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтерін және өзге де жиынтық кірістер арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық құралдардың инвестицияларын бастапқы мойындағаннан кейін күтілетін кредиттік шығыстардың бағалау резервтері мойындалады, ол активтерді бастапқы мойындағаннан кейін бірден бухгалтерлік шығыстарды мойындалуына әкеп соғады.

Оларды жеткізу заңнамада немесе аталған нарық үшін іскери айналым дәстүрінде («стандартты жағдайларда» сатып алу және сату) белгіленген мерзімде жүргізілуі тиіс қаржы активтерін сатып алу және сату мәміле жасалған күні, яғни Банк қаржы активін сатып алуды және сатуды міндеттенген күні көрсетіледі. Сатып алу бойынша барлық басқа операциялар кәсіпорын аталған қаржы құралына қатысты шарт тарабы болған кезде танылады.

Қаржы активтерінің жіктелуі және кейінгі бағасы: бағалау санаттары. Банк мынадай бағалау санаттарын пайдалана отырып, қаржы активтерін жіктейді: пайда және шығыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын, кірістің өзге жиынтығы арқылы әділ құны бойынша бағаланатын және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын. Борыштық қаржы активтерін жіктеу және кейіннен бағалау: активтердің тиісті портфелін басқару үшін банктің бизнес-моделіне және актив бойынша ақша ағындарының сипаттамаларына байланысты.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Қаржы активтерін жіктеу және кейіннен бағалау: бизнес-үлгісі. Бизнес-үлгі ақша ағындарын алу мақсатында активтерді басқару үшін банк пайдаланатын әдісті көрсетеді: банктің мақсаты (I) активтерден шартта көзделген ақша ағындарын алу ("шартта көзделген ақша ағындарын алу және сату үшін активтерді ұстау") немесе (II) активтерді сату нәтижесінде туындайтын ақша ағындарын және ақша ағындарын алу және шартта көзделген алу ("шартта көзделген ақша ағындарын алу және сату үшін активтерді ұстау") немесе, егер (i) тармақты да, (II) тармақты да, қаржылық активтер "өзге" бизнес-үлгілер санатына жатады және пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланады.

Бизнес-үлгі бағалау жүргізу күні бар портфельге белгіленген мақсатқа қол жеткізу үшін Банк жүзеге асыруға ниетті қызметтің барлық тиісті дәлелдемелері негізінде активтер тобы үшін (портфель деңгейінде) белгіленеді. Бизнес-модельді анықтау кезінде банк мынадай факторларды ескереді: портфельдің мақсаты мен құрамын, тиісті активтер бойынша ақша ағындарын алудың бұрынғы тәжірибесін, тәуекелдерді бағалау мен басқарудың тәсілдерін, активтердің кірістілігін бағалау әдістерін және басшыларға төлемдер жүргізу схемасын қамтиды.

Қаржы активтерін жіктеу және кейіннен бағалау: ақша ағындарының сипаттамасы. Егер бизнес-үлгі шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін немесе шартта көзделген ақша ағындарын алу және сату үшін активтерді ұстауды көздесе, Банк ақша ағындары тек борыш пен пайыздардың негізгі сомасы есебіне ("борыш пен пайыздардың негізгі сомасы есебінен ғана төлемдерге арналған тест" немесе "SPPI-тест") төлемдерді жүргізеді деп бағалайды. Кірістірілген туынды құралдары бар қаржы активтері олар бойынша ақша ағындары борыш пен пайыздардың негізгі сомасының есебіне ғана төлемдер жүргізілетінін айқындау үшін жиынтықта қаралады. Осы бағалауды жүргізу кезінде банк шартта көзделген ақша ағындарының базалық кредиттік шарттың талаптарына сәйкес келетінін қарайды, яғни пайыздар кредиттік тәуекелге, ақшаның уақытша құнына, базалық кредиттік шарттың басқа да тәуекелдеріне және пайда маржасына қатысты өтемді ғана қамтиды.

Егер шарттың талаптары базалық кредиттік шарттың талаптарына сәйкес келмей, тәуекелге немесе құбылмалылыққа ұшырауды көздейтін болса, тиісті қаржы активі жіктеледі және пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланады. Борыш пен пайызды есептеу кезінде тек негізгі соманы төлеуге арналған тест активті бастапқы тану кезінде жүргізіледі және кейіннен қайта бағалау жүргізілмейді.

Қаржы активтерін қайта жіктеу. Қаржы құралдары осы портфельді басқарудың бизнес-үлгі тұтастай өзгерген жағдайда ғана қайта жіктеледі. Қайта жіктеу бизнес-үлгі өзгергеннен кейін бірінші есепті кезеңнің басынан перспективалы жүргізіледі. Банк ағымдағы немесе салыстырмалы кезең ішінде өзінің бизнес-моделін өзгертпеді және қайта сыныптауды жүргізбеді.

Қаржы активтерінің құнсыздануы: күтілетін кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві. Болжамдардың негізінде банк амортизацияланған құны бойынша және әділ құны бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын борыштық құралдарға байланысты күтілетін кредиттік шығыстарды бағалайды. Банк күтілетін кредиттік шығыстарды бағалайды және әрбір есепті күнге кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервін анықтайды. Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау: ықтимал нәтижелер ауқымын бағалау жолымен анықталған ықтималдықты ескере отырып болжанбаған және сараланған соманы, ақшаның уақытша құнын және өткен оқиғалар, ағымдағы шарттар және болжанатын болашақ экономикалық жағдайлар туралы есепті күнге шамадан тыс шығынсыз және күш салусыз қолжетімді барлық негізделген және расталатын ақпаратты көрсетеді.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын үлестік құралдар қаржылық жағдай туралы есепте күтілетін кредиттік залалдарға арналған бағалау резервін шегере отырып ұсынылады. Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық құралдардың амортизацияланған құнындағы өзгерістер күтілетін кредиттік залалдарға бағалау резервін ескермегенде пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі. Баланстық құндағы басқа өзгерістер "өзге де жиынтық кіріс арқылы бағаланатын борыштық құралдардан шығыстарды шегергендегі кірістер" бабында өзге де жиынтық кіріс құрамында көрсетіледі.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Банк бастапқы тану жүргізгеннен бастап кредиттік сападағы өзгерістер негізінде құнсыздандуды есепке алудың "үш кезенді" моделін қолданады. Бастапқы тану кезінде құнсызданған болып табылмайтын қаржы құралы 1- Себетке қатысты ретінде жіктеледі. Қаржылық активтер үшін 1-Себет егер ол 12 ай ішінде немесе шартқа сәйкес өтеу күніне дейін болуы мүмкін дефолттар нәтижесінде туындайтын барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстардың бір бөлігіне тең сомада бағалануы күтілетін кредиттік шығыстар, 12 ай өткенге дейін келсе ("12 айлық күтілетін кредиттік шығыстар"). Егер банк кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюын бастапқы тану сәтінен бастап байқаса, онда актив 2-себетке ауыстырылады, ал осы актив бойынша күтілетін кредиттік шығыстар барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстар негізінде, яғни шартқа сәйкес өтеу күніне дейін, бірақ, егер ол көзделген болса, күтілетін алдын ала төлемді ескере отырып ("бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстар") бағаланады. Банктің кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюын анықтау тәртібінің сипаттамасы 23-ескертпеде келтіріледі. Егер Банк қаржы активі құнсызданды деп санайтын болса, актив 3 себетке аударылады және ол бойынша күтілетін кредиттік шығыстар бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстар ретінде бағаланады. Банктің құнсызданған активтер мен дефолтты анықтауына қатысты түсініктемелер 23-ескертпеде берілген.

Қаржы активтерін түрлендіру. Қаржы активтері шарттың талаптарына сәйкес өзгергенде (мысалы, оларды қайта қарау нәтижесінде), банк түрленуі елеулі болып табыла ма және ол бастапқы активті тануды тоқтатуға және жаңа активті әділ құны бойынша тануға алып келуі тиіс пе екенін қарастырып бағалайды. Бұл бағалау негізінен тиісті есеп саясатында сипатталған сапалық факторларға негізделеді және елеулі пайымдауларды қолдануды талап етеді. Атап айтқанда, банк қайта қаралған құнсызданған кредиттік шарттарды тануды тоқтату қажеттігі туралы шешім қабылдаған кезде және жаңадан танылған кредиттерді бастапқы тану кезінде құнсызданған ретінде қарастыру керек пе деген пікірді қолданады. Тануды тоқтату қажеттілігі туралы шешім тәуекелдер мен пайданың, яғни мұндай модификация нәтижесінде күтілетін ақша ағындарының (Шартта көзделмеген ақша ағындары) өзгеруіне байланысты. Басшылық мұндай кредиттерді модификациялау нәтижесінде тәуекелдер мен пайда өзгермегенін, демек, мәні бойынша барлық осындай модификациялар мен кредиттерді тануды тоқтату да, құнсыздану кезеңінен оларды қайта жіктеу да болмағанын анықтады.

Қаржы активтерін есептен шығару. Қаржы активтері банк оларды өндіріп алу бойынша барлық практикалық мүмкіндіктерді сарққан және осындай активтерді өтеуге қатысты күтулердің негізсіздігі туралы қорытындыға келген кезде толығымен немесе жартылай есептен шығарылады. Есептен шығару тануды тоқтатуды болып табылады. Банк шарт бойынша берешек сомасын өндіріп алуға тырысады, бірақ оның өндіріп алуға қатысты нақты үміттері жоқ болса да, оларға қатысты мәжбүрлеп өндіріп алу бойынша шаралар қолданылатын қаржы активтерін есептен шығара алады.

Қаржы активтерін тануды тоқтату. Банк а) активтер өтелген немесе ол активтермен байланысты ақша ағындарына құқықтардың мерзімі өткен кезде немесе б) қаржы активтерінің ақша ағындарына құқықтарды және мұнымен қатар (i) ол активтерді иеленумен байланысты нақты барлық тәуекелдер мен пайданы берген кезде немесе (ii) ол активтерді иеленумен байланысты нақты барлық тәуекелдер мен пайданы бермеген және сақтамаған, бірақ аталған активтерге қатысты бақылау құқығын жоғалтқан кезде қаржы активтерін тануды тоқтатады. Егер контрагенттің іс жүзінде сатуға шектеу енгізусіз, байланысты емес үшінші тарапқа активті толық сатуға құқығы болмаса, бақылау сақталады.

Қаржылық міндеттемелерді бағалау санаттары. Қаржылық міндеттемелер нәтижесінде амортизацияланған құн бойынша бағаланатын болып жіктеледі, мыналардан басқалары: пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер: бұл жіктеу саудаға арналған туынды қаржы құралдары бар қаржылық міндеттемелерге (мысалы, құнды қағаздар бойынша қысқа позициялар), бизнесті біріктіру кезінде сатып алушы қабылдаған шартты өтеуге және бастапқы тану кезінде осындай ретінде айқындалған басқа қаржылық міндеттемелерге; және қаржылық кепілдік шарттары мен кредиттер беру жөніндегі міндеттемелер қолданылады.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтату. Қаржылық міндеттемелерді тану оларды өтеген жағдайда тоқтатылады (яғни шартта көрсетілген міндеттеме орындалғанда немесе тоқтатылғанда немесе оны орындау мерзімі аяқталғанда). Банк пен оның бастапқы кредиторлары арасындағы елеулі айырмашылығы бар борыштық құралдармен алмасу, сондай-ақ қолданыстағы қаржылық міндеттемелер талаптарының елеулі модификациялары бастапқы қаржылық міндеттемені өтеу және жаңа қаржылық міндеттемені тану кезінде ескеріледі. Егер бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталып алынған сыйақыларды шегергендегі барлық төленген сыйақыны қоса алғанда, жаңа шарттарға сәйкес ақша ағындарының дисконтталып келтірілген құны ең аз дегенде бастапқы қаржылық міндеттеме бойынша қалған ақша ағындарының дисконтталып келтірілген құнынан 10% өзгеше болса, шарттар айтарлықтай айырмашылығы бар деп саналады. Сонымен қатар, құрал деноминирленген валюта, пайыздық мөлшерлеме түрінің өзгеруі, құралды айырбастаудың жаңа шарттары және кредит бойынша шектеу шарттарының өзгеруі сияқты басқа да сапалық факторлар ескеріледі. Егер борыштық құралдармен алмасу немесе шарттардың модификациясының өтеуі ретінде есепке алынса, барлық шығыстар немесе төленген сыйақылар өтеуден түскен пайданың немесе залалдың құрамында танылады. Егер айырбастау немесе түрлендіру өтеу ретінде есепке алынбаса, барлық шығыстар немесе төленген сыйақылар міндеттеменің баланстық құнын түзету ретінде көрсетіледі және өзгертілген міндеттеменің қалған қолданылу мерзімі ішінде амортизацияланады.

Ақша қаражаты және олардың баламалары. Ақша қаражаты мен ақша қаражатының баламалары қолма-қол ақшаның белгілі бір сомасына оңай айырбасталатын және құнының шамалы өзгеруіне ұшырайтын баптар болып табылады. Ақша қаражаты мен ақша қаражатының баламалары ҚР ҰБ шоттарындағы міндетті резервтеріне кіреді және бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аз барлық банкаралық депозиттер мен басқа банктермен "кері репо" шарттарын қамтиды. Ұсынылған сәтте үш айдан астам мерзімге пайдалану бойынша шектеулер бар қаражат- ақша қаражаты мен ақша қаражатының баламалары құрамынан шығарылады. Ақша қаражаты және ақша қаражатының баламалары амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі.

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте, төленген немесе түскен ақша қаражаты банк контрагенттерінің банкте орналастырылған ағымдағы шоттарына аударылған немесе есептелген, кредит бойынша пайыздық кірістер немесе клиенттің ағымдағы шотынан қаражатты есептен шығару жолымен өндіріп алынған борыштың негізгі сомасы, пайыздық төлемдер немесе клиенттің ағымдағы шотына аударылған, клиенттің көзқарасы бойынша ақша қаражаты немесе олардың баламалары болып табылатын берілген кредиттер сияқты соманы қоса алғанда, ақша қаражаты мен ақша қаражатының баламаларын беруді білдіреді.

Басқа банктердегі қаражат. Басқа банктердегі қаражат Банк-контрагент банктерге аванстық төлемдер түрінде ақша қаражатын бергенде ескеріледі. Басқа банктердегі қаражат, егер олар шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталса және бұл ақша ағындары борыш пен пайыздардың негізгі сомасының есебіне арналған төлемдер болып табылса және олар пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын санатқа жатқызылмаса, амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі.

Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар. Ақша ағындарының бизнес-моделі мен сипаттамалары негізінде банк борыштық құнды қағаздарға инвестицияларды амортизацияланған құны бойынша, өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша немесе пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағалау санатына жатқызады. Борыштық құнды қағаздар, егер олар шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталатын болса, амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі, бұл ақша ағындары борыш пен пайыздардың негізгі сомасы есебіне тек қана төлемдер болып табылады және есептік сәйкессіздікті айтарлықтай азайту үшін ерікті негізде пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланады.

Егер де борыштық құнды қағаздар шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін және сату үшін ұсталатын болса, тек қана борыш пен пайыздардың негізгі сомасы есебіне төлемдерді ретінде болады және олар пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде айқындалмаған болса, амортизацияланған құны бойынша көрініс табады. Осы активтер бойынша пайыздық кіріс тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі негізінде есептеледі және пайда немесе шығын құрамында танылады. Күтілетін кредиттік шығыстар моделінің негізінде айқындалған құнсыздануға арналған бағалау резерві жыл ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетіледі. Баланстық құнның басқа да барлық өзгерістері өзге де жиынтық кіріс құрамында көрсетіледі. Борыштық құнды қағазды тану тоқтатылған кезде бұрын өзге жиынтық кіріс құрамында танылған жиынтық пайда немесе залал, өзге жиынтық кірістен пайда немесе шығын құрамына қайта жіктеледі.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Егер борыштық құнды қағаздарға инвестициялар амортизацияланған құны бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша көрсету үшін өлшемдерге сәйкес келмесе, олар пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша көрсетіледі. Банк сондай-ақ борыштық құнды қағаздарға инвестицияларды бастапқы тану кезінде пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын санаттарға сөзсіз жатқыза алады, егер осы мүмкіндікті қолдану есепке алудың әртүрлі әдістерін пайдаланаса, танылатын немесе бағаланатын қаржы активтері мен міндеттемелер арасындағы есептік сәйкессіздікті едәуір азайтады.

Үлестік құнды қағаздарға инвестициялар. Эмитенттің көзқарасы бойынша капиталдың анықтамасына сәйкес келетін қаржы активтері, яғни ақша қаражатын төлеу туралы шарттық міндеттемелері жоқ құралдары бар және Эмитенттің таза активтеріндегі қалдық үлесінің болуын куәландыратын болса, банк үлестік құнды қағаздарға инвестициялар ретінде қарайды. Банк үлестік инвестицияларды бастапқы тану кезінде өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатқа жатқызуды сөзсіз таңдаған жағдайларды қоспағанда, үлестік құнды қағаздарға инвестициялар пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланады. Банктің саясаты үлестік инвестицияларды өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын санатқа жатқызады. Әділ құнды бағалауды таңдау кезінде өзге де жиынтық кіріс арқылы, пайда мен шығыстар әділ құнын асыра бағалаудан болған деп танылады және пайданың немесе залалдың құрамындағы өзге де жиынтық кіріс қайта жіктелмейді, оның ішінде істен шыққан кезде. Құнсызданудан болған шығыстар және оларды қалпына келтіру, егер ондай орын алса, әділ құнның басқа өзгерістерінен бөлек бағаланбайды. Банк төлемдерді алуға құқығы бар деп танылған кезде, дивидендтер бұрынғысынша пайда мен шығын құрамында болады.

Клиенттерге кредиттер мен аванстар. Клиенттерге кредиттер мен аванстар банк клиенттерге клиенттің кредитін сатып алу немесе клиентке кредит беру мақсатында аванстық төлемдер түрінде ақша қаражатын ұсынғанда ескеріледі. Ақша ағындарының бизнес-үлгісі мен сипаттамалары негізінде Банк клиенттерге берілетін кредиттер мен аванстарды бағалаудың мынадай санаттарының ажыратады: амортизацияланған құны бойынша: қарыз бен пайыздардың негізгі сомасының есебіне тек қана төлемдерді білдіретін шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталатын кредиттер және ерікті негізде пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша және пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын санатқа жатқызылмаған кредиттер: қарыз бен пайыздардың негізгі сомасының, бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағалау үшін SPPI-тест өлшемдеріне немесе басқа өлшемдерге сәйкес келмейтін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша пайда немесе шығын арқылы бағаланады.

Құнсыздануға арналған бағалау резервтері күтілетін кредиттік шығыстардың болжамды үлгілері негізінде айқындалады. 23-ескертуде күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау кезінде пайдаланылатын бастапқы деректер, жорамалдар және есептеу әдістері туралы ақпарат, оның ішінде банктің күтілетін кредиттік шығыстар моделіне болжамды ақпаратты енгізу тәсілін түсіндіру келтіріледі.

Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 7 желтоқсандағы №110 «Қазақстан Республикасындағы тұрғын үй құрылыс жинақ ақшасы туралы» заңына сәйкес, Банк төмендегі тұрғын үй қарыздарын ұлттық валютада ұсынады: тұрғын үй, аралық тұрғын үй және алдын ала тұрғын үй қарыздары.

Тұрғын үй қарызы салымшыларға 3-15 жыл ішінде тұрғын үй құрылыс жинақтары шарты бойынша жинақтың ең төменгі қажет сомасын жинаған жағдайда ғана беріледі. Жинақтаудың ең төменгі мерзімі – 3 жыл, ал ең жоғарғы мерзімі - тұрғын үй жағдайларын жақсартуға қажетті соманың 50% құрайды. Тұрғын үй қарызы бойынша сыйақы мөлшерлемесі жылдық 3,5%-дан 5%-ға дейін. Тұрғын үй қарызын пайдалану мерзімі 6-дан 25 жылға дейінгі мерзімді құрайды, яғни, Банктің таңдалған тарифтік бағдарламасына байланысты. Тұрғын үй қарызы келесі талаптарды беріледі: i) жинақтың ең төменгі қажет сомасын жинаса; ii) бағалау көрсеткішінің ең төменгі мәніне жетсе; iii) кепілзаттық қамтамасыз етуді ұсынса; iv) қарызшының төлем қабілеті расталса.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Аралық тұрғын үй қарызы салымшыларға қажетті соманың 50% жинаған немесе мерзімінен бұрын енгізген кезде беріледі. Қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесі жылдық 2% - дан 12% - ға дейін құрайды. Тұрғын үй қарызын пайдалану мерзімі Банктің өнім желісіне сәйкес 25 жылға дейін.

Алдын ала тұрғын үй қарызы мемлекеттік және аймақтық бағдарламалар (Нұрлы жер, Алматы жастары, Алматы қаласы бойынша Бақытты отбасы), сондай-ақ банктің "Өз үйім" жеке бағдарламасы, "Корпоративтік" бағдарламасы, "АҚҚ әскери қызметшілері мен қызметкерлерін тұрғын үймен қамтамасыз ету" бағдарламасы шеңберінде клиенттердің белгілі бір санатына беріледі.

Алдын ала тұрғын үй қарызы бойынша сыйақы мөлшерлемелері қарыз алушының санатына байланысты шарттық соманың 10% - дан 50% - ға дейін жинақ жинау/енгізу кезінде жылдық 2% - дан 12% - ға дейін құрайды. Алдын ала тұрғын үй қарызын пайдалану кезеңінде жинақтарды одан әрі жинақтау алдын ала тұрғын үй қарызы бойынша сыйақыны өтеумен (негізгі борышты төлемей) бір мезгілде жүзеге асырылады. Толмай жинақталған жинақтау мен тұрғын үй қарызы бойынша мерзімі өткен соң, алдын ала тұрғын үй қарызы өтеуге жіберіледі. Алдын ала тұрғын үй қарызының мерзімі банктің өнім желісіне сәйкес 6 айдан 10 жылға дейін құрайды.

Нарықтық бағдарламалар бойынша алдын ала тұрғын үй қарыздары 2015 жылғы мамырға дейін жылдық 9,5% сыйақы мөлшерлемесімен, жинақтарды жинақтау/енгізу кезінде шарттық соманың 25% - дан 50% - ға дейін берілді. Алдын ала тұрғын үй қарыздарының мерзімі таңдалған тарифтік бағдарламаға байланысты 3 жылдан 8,5 жылға дейін болды.

Мемлекеттік бағдарламалар бойынша клиенттерге нарықтан төмен мөлшерлемен берілген қарыздар бастапқы тану кезінде әділетті құн бойынша көрінеді. Тиісінше, алынған қарыздарды және мемлекеттік бағдарламалар бойынша берілген қарыздарды бастапқы тану кезінде, Банк мемлекеттік бағдарламалар бойынша берілген қарыздардың әділетті құнын есептеу кезінде жоғарыда көрсетілген пікірлерді қолданады.

Құнды қағаздарды сату және кері сатып алу, қарыздар шарты бойынша мәміле. Несиегердің табысын контрагентке іс жүзінде қамтамасыз ететін Сату және кері сатып алу шарты («РЕПО шарты») бойынша мәмілелер қаражаттарды құнды қағаздармен қамтамасыз ете отырып, тартатын операциялар ретінде қарастырылады. Сату және кері сатып алу шарты бойынша сатылған құнды қағаздарды тану тоқтатылмайды. Құнды қағаздарды қаржы ережесі туралы есептің «РЕПО шарты бойынша дебиторлық қарыз» бабына сұрыптау қабылдаушы тарап шарт бойынша немесе бұл құнды қағаздарды сату немесе қайта салу тәжірибесімен сәйкесінше құқылы болған жағдайда жүзеге асырылады. Тиісінше міндеттемелер «Басқа банктердің қаражаттары» немесе «Басқа қарыздық қаражаттар» тармақтары бойынша көрінеді.

Банкті несиегердің табысымен іс жүзінде қамтамасыз ететін мәміле бойынша, шарт бойынша кері сату («қайтадан РЕПО») міндеттемелерімен құнды қағаздар мерзіммен және контрагентпен байланысты «Ақшалай қаражат және ақшалай қаражаттардың баламалары» немесе «Басқа банктердегі қаражат» ретінде көрінеді. Контрагенттер берген пайыздық және дивидендтік кіріске түзетілген сату құны мен кері сатып алу құны арасындағы айырмашылық, пайыздық табыс болып табылады және РЕПО шартының барлық әрекет ету мерзімі кезінде тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептеледі.

Контрагенттерге тіркелген сыйақы үшін қарыз ретінде берілген құнды қағаздар контрагенттің шарт бойынша немесе қалыптасқан тәжірибеге сәйкес осы құнды қағаздарды сатуға немесе қайта салуға құқығы бар жағдайларды қоспағанда, қаржылық жағдай туралы есептің бастапқы бабында қаржылық есептілікте көрсетілуін жалғастырады. Мұндай жағдайларда оларды жеке бапқа қайта жіктеу жүргізіледі. Тіркелген сыйақы үшін қарыз ретінде алынған құнды қағаздар, олар үшінші тараптарға өткізілетін жағдайларды қоспағанда, қаржылық есептілікте көрсетілмейді.

Негізгі құралдар. Негізгі құралдар негізгі құралдардың жинақталған амортизациясының және құнсызданудан жинақталған шығыстардың шегерімімен (ол қажет етілген жерде) сатып алу құны бойынша есепке алынады.

Жеңіл-желпі жөндеу және ағымдық қызмет көрсету шығыстары олардың туындауына қарай есепке алынады. Негізгі құралдардың ірі бөлшектерін ауыстыру шығыстары ауыстырылған бөлшекті әрі қарай есептен шығару жолымен капиталдандырылады. Жалға алынған мүлікті жақсарту-бұл жалға алынған мүлікке оның қызметіне байланысты белгілі бір қажеттіліктер мен қалауларға бейімделу мақсатында банк жасаған өзгерістер. Бухгалтерлік есеп мақсаттары үшін банк мүлкін болжамды пайдалану үшін әдейілеп арналған жақсартулар оның меншікті активтері ретінде сараланады

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Әрбір есептік кезеңнің соңында басшылық негізгі құралдардың құнсыздану белгілерінің бар-жоқтығын анықтайды. Құнсыздану белгілері болған жағдайда, басшылық орнына келтірілетін құнға бағалау жүргізеді, ол сату шығыстарының және пайдалану құнының шегерімімен активтің әділ құнының ең үлкен үлесі түрінде анықталады. Теңгерімдік құнқайтарылатын құнға дейін кемиді, ал құнсыздану шығыны жыл ішіндегі пайда немесе зиянға жатқызылады. Алдыңғы кезеңдерде қандай да бір актив үшін көрсетілген құнсыздану шығыны егер пайдалану құнын немесе сату шығынының шегерімімен әділ құнын анықтау үшін қолданылған бағалауда өзгерту орын алған жағдайда қалпына келтіріледі

Теңгерімдік құн түсімінің сомасын салыстыру жолымен анықталатын есептен шығарудан келген пайда және шығын (басқа операциялық кіріс пен шығыстар құрамында) жыл ішіндегі пайда мен зиянда көрсетіледі.

Амортизация. Жер және аяқталмаған құрылыс амортизацияға жатпайды. Басқа негізгі құралдар бойынша амортизация желілік әдісті пайдалана отырып, яғни активтерді пайдалы қолданудың мынадай есептік мерзімі ішінде қалдық құнына дейін құнның біркелкі төмендеуімен есептеледі:

	<u>Пайдалы қолдану мерзімі, жыл</u>
Ғимараттар	8 – 100
Көлік құралдары	5 – 7
Кеңсе және компьютер жабдықтары	2 – 10
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	2
Басқалар	3 – 20

Активтің таратылу құны – бұл актив пайдалы қолдану мерзімінің соңына және пайдалы қолдану мерзімінің соңына тән сипатқа жеткен кезде есептен шығаруға кететін болжалды шығасылар шегерімімен кейін Банк алатын есептік сома. Активтердің қалдық құны және оларды пайдалы қолдану мерзімі қайта қарастырылады және қажет болса, әрбір есептік кезең соңында түзетіледі.

Бейматериалдық активтер. Банктің бейматериалдық активтеріне, негізінен, капиталдандырылған бағдарламалық қамсыздандыру және лицензиялар кіреді. Бағдарламалық қамсыздандыруға сатып алынған лицензиялар аталған бағдарламалық қамсыздандыруды сатып алуға және енгізуге кеткен шығыстар негізінде капиталдандырылады. Банк қадағалайтын, сәйкестендірілетін және бірегей бағдарламалық қамсыздандырумен тікелей байланысты әзірлеме шығыстары, егер қосымша экономикалық пайда сомасы шығыстардан асып кетсе, бейматериалдық активтер сияқты көрсетіледі. Капиталдандырылған шығыстарға бағдарламалық қамсыздандыруды әзірлеушілер тобына және бастапқы шығыстардың тиісті үлесіне жұмсалатын шығыстар кіреді. Бағдарламалық қамсыздандырумен (мысалы оған қызмет көрсетумен) байланысты барлық басқа шығыстар олардың туындауына қарай есепке алынады. Бейматериалдық активтер бойынша амортизация активтерді пайдалы қолданудың мынадай есептік мерзімі ішінде желілік әдісті пайдалану жолымен есептеледі:

	<u>Пайдалы қолдану мерзімі, жыл</u>
Лицензиялар	3-20
Бағдарламалық қамсыздандыру	1-14

Белгіленбеген пайдалану мерзімімен материалдық емес активтер амортизацияланбайды, тек жыл сайын құнсыздану мәніне тексеріледі.

Банк жалға алушы болып табылатын жалдау шарттарын есепке алу. Банк кеңселік үй-жайларды жалға алады. Жалдау шарттары банк жалдау нысаны болып табылатын тиісті активті пайдалануға алған күнгі тиісті міндеттемемен пайдалану құқығы нысанындағы активтер ретінде танылады. Әрбір жалдау төлемі міндеттеме мен қаржылық шығыстар арасында бөлінеді. Қаржылық шығыстар әр кезең үшін міндеттеме қалдығы бойынша тұрақты пайыздық мөлшерлемені қамтамасыз ету мақсатында жалдау мерзімі ішінде пайдаға немесе шығынға жатқызылады. Бастапқы құны бойынша танылған пайдалану құқығы нысанындағы Актив активті пайдалы пайдалану мерзімі немесе жалдау мерзімі ішінде олардың қайсысы бұрын аяқталатынына байланысты желілік әдіспен амортизацияланады.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Жалдау шарты бойынша туындайтын міндеттемелер бастапқыда келтірілген құн бойынша бағаланады. Жалдау бойынша міндеттемелер келесі жалдау төлемдерінің таза келтірілген құнын қамтиды:

- алуға ынталандыратын төлемдерді шегергендегі тіркелген төлемдер (мәні бойынша тіркелген төлемдерді қоса алғанда);
- индекске немесе мөлшерлемеге негізделген ауыспалы жалдау төлемдері;
- қалдық құн кепілдігінің шарттары бойынша жалға алушының алатын сомасы;
- егер Жалға алушыда опционның орындалатынына жеткілікті сенімділік болса, сатып алу опционының орындалу бағасы;
- егер жалдау мерзімі жалға алушының осы опционды іске асырғанын көрсетсе, жалдау шартын бұзу үшін айыппұл төлеу.

Жалдау төлемдері жалдау шартында белгіленген пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталады. Егер мұндай мөлшерлеме анықталмаса, онда қарыз капиталына өсім мөлшерлемесі пайдаланылады, өйткені бұл ұқсас шарттарда ұқсас экономикалық ортада ұқсас құн активін алу үшін қажетті қаражатты тарту үшін Жалға алушыға төлеуге тура келетін пайыздық мөлшерлеме.

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер есепке ала отырып, өзіндік құны бойынша бағаланады:

- жалдау бойынша міндеттемені бастапқы бағалау сомасы;
- жалдау шартының қолданылуы басталған күні немесе оған дейін жүзеге асырылған барлық жалдау төлемдері, жалдау бойынша ынталандырушы төлемдерді шегергенде;
- барлық бастапқы тікелей шығыстар;
- қалпына келтіру жұмыстарының құны.

Ерекшелік ретінде банк шығыстарда жалдау төлемдерін желілік әдіспен көрсете отырып, құны аз мүлікті қысқа мерзімді жалдау және жалға алу есебін жүргізеді.

Жалға алу мерзімін айқындау кезінде банк басшылығы жалға алуды ұзарту немесе жалға алуды бұзуға опционды пайдаланбау үшін экономикалық негіз қалыптастыратын барлық фактілер мен жағдайларды ескереді. Жалдауды ұзартуға арналған опциондар (немесе жалдау шартын бұзуға арналған опциондарды орындау мерзімінен кейінгі уақыт кезеңдері), егер шарт ұзартылатынына (немесе бұзылмайтындығына) жеткілікті сенім болса ғана жалдау мерзіміне енгізіледі.

Бағалау елеулі оқиға немесе осындай бағалауға әсер ететін мән-жайларда елеулі өзгерістер болған жағдайда және бұл ретте жалға алушының бақылауындағы жағдайда қайта қаралуға жатады. Банк COVID-19-ға байланысты жалдау жөніндегі келісімшарттардың шарттарын (басқаға берулерін) қайта қарауды жүзеге асырған жоқ.

2020 жылғы 31 желтоқсанға банк 266,230 мың теңге мөлшеріндегі пайдалану құқығы нысанындағы активтерді, сондай-ақ қаржылық жағдай туралы есепте "Өзге қаржылық міндеттемелер" бабында 294,164 мың теңге мөлшеріндегі жалдау бойынша тиісті міндеттемені мойындады.

Сату үшін ұсталатын ұзақ мерзімді активтер. Ұзақ мерзімді активтер қаржылық жағдай туралы есепте "сату үшін ұсталатын ұзақ мерзімді активтер" ретінде көрсетіледі, егер олардың баланстық құны, негізінен, есепті кезең аяқталғаннан кейін он екі ай ішінде сату арқылы өтелетін болса (осы активтерді ұстап қалатын еншілес компанияны бақылауды жоғалтуды қоса алғанда) қайтарылады. Активтерді қайта жіктеу үшін барлық мынадай критерийлердің сақталуын талап етеді: (а) активтер олардың ағымдағы жағдайында дереу сатуға дайын; (б) банк басшылығы сатып алушыны іздеу жөніндегі қолданыстағы бағдарламаны бекітті және оны іске асыруға кірісті; (в) барабар құн бойынша активтерді сату үшін белсенді маркетинг жүргізіледі; (г) сату бір жыл ішінде жүзеге асырылады деп күтілуде және (д) сату жоспарының елеулі өзгеруі немесе оны жою күтілмейді. Ағымдағы есепті кезеңдегі қаржылық жағдай туралы есепте сату үшін ұсталатын деп есептеліп, жіктелген ұзақ мерзімді активтер қайта жіктелмейді және ағымдағы есепті кезеңнің соңындағы жіктеуге сәйкес келтіру үшін қаржылық жағдай туралы есептің салыстырмалы деректерінде ұсыну нысанын өзгертпейді.

Осы активтер тұтастай алғанда баланстық құнның және сатуға арналған шығыстарды шегере отырып әділ құнның азы бойынша бағаланады. Сатуға арналған негізгі құралдар амортизацияланбайды.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Басқа банктердегі қаражаттар. Басқа банктердегі қаражаттар банктер-контрагенттер Банкке ақшалай қаражаттарды немесе басқа активтерді берген сәттен бастап сипатталады. Жұмсалмаған ұаржы міндеттемелері амортизациялық құн бойынша сипатталады. Егер Банк меншікті берешегін сатып алса, ол міндеттеме қаржы жағдайы туралы есептен алынып тасталады, ал міндеттеменің теңгерімдік құны мен төленген орнын толтырулар арасындағы айырмашылық берешектерді реттеу кірістер немесе шығыстары құрамына қосылады.

Клиенттер қаражаты. Клиенттер қаражаты жеке тұлғалар, мемлекеттік және корпоративтік клиенттер алдындағы туынды емес қаржы міндеттемелері болып табылады және амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі.

Қарыз қаражаты. Қарыз қаражатына Қазақстан Республикасының Үкіметінен, Алматы қаласы әкімдігінен алынған, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ және «Бәйтерек» Ұлттық Басқарушы Холдингі» АҚ алынған кредиттер кіреді.

Қарыз қаражаты бастапқы тану кезінде мәмілемен тікелей байланысты шығыстарды шегере отырып, әділ құн бойынша көрсетіледі және амортизацияланған құн бойынша ескеріледі.

Шығарылған борыштық құнды қағаздар. Шығарылған борыштық құнды қағаздарға Банк шығарған облигациялар кіреді. Борыштық бағалы қағаздар бастапқы тану кезінде мәмілеге тікелей байланысты шығыстарды шегергенде әділ құны бойынша көрсетіледі және амортизацияланған құны бойынша есепке алынады. Егер Банк меншікті шығарылған борыштық құнды қағаздарды сатып алса, олар қаржылық жағдай туралы есептен шығарылады, ал міндеттеменің баланстық құны мен төленген өтеу арасындағы айырма берешекті реттеуден түскен кірістер құрамына енгізіледі.

Мемлекеттік субсидиялар. Нарықтық бағадан төмен сыйақы мөлшерлемесі бойынша мемлекеттік қарыз алудан түсетін пайда мемлекеттік субсидия ретінде ескеріледі. Сыйақы мөлшерлемесінен түсетін пайда нарықтық мөлшерлемеден төмен қарыздың бастапқы баланстық құны мен түсімдер сомасы арасындағы айырма ретінде бағаланады.

Мемлекеттік субсидиялар өтеуге арналған субсидиялар қаражаты тиісті шығыстарды банк шығыстар ретінде танитын кезеңдер ішінде жүйелі негізде пайданың немесе залалдың құрамында танылады.

Пайдаға салынатын салықтар. Қаржылық есептілікте қолданыстағы және есептік кезең соңында нақты күшіне енген салықтық мөлшерлемелер мен заңнамалық нормаларды пайдалана отырып, заңнама талаптарына сәйкес салық салу бойынша шығыстар көрсетілген. Пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар мен үнемге ағымдық салықтар бойынша шығыс/кіріс және кейінге қалдырылған салық бойынша шығыс/кіріс кіреді және егер олар сондай-ақ осы және басқа кезеңде басқа жиынтық кіріс құрамында немесе тікелей капиталда көрсетілген операцияларға жататындығына байланысты басқа жиынтық кіріс құрамында немесе тікелей капиталда көрсетілуі тиіс болмаса, жыл ішіндегі пайда немесе зиянда көрсетіледі. Ағымдық салық салық органдарына төлеу немесе ағымдық және алдағы кезеңдер үшін салық салынатын пайда немесе зиянға қатысты салық органдарының қайтаруы күтілетін пайда салығының сомалары негізінде есептеледі. Егер қаржылық есептілік тиісті салықтық декларацияларды бергенге дейін бекітілсе, салық салынатын пайда немесе зиян бағалау көрсеткіштеріне негізделеді. Пайда салығын қоспағанда, салықтар бойынша басқа шығыстар әкімшілік және басқа операциялық шығыстар құрамында көрсетіледі.

Пайдаға салынатын кейінге қалдырылған салық қаржы жағдайы туралы есепте кейінге қалдырылған салықтық шығыстарға және активтер мен міндеттемелердің және олардың баланстық құнының салық салынатын базасы арасындағы уақытша айырмаға қатысты баланстық міндеттемелер әдісі бойынша есептеледі. Бастапқы тану бойынша ерекшелікке сәйкес, кейінге қалдырылған салық бизнесті біріктіру нәтижесінде туындаған бастапқы тану жағдайларын қоспағанда, егер мәміле бастапқы тану кезінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға да әсер етпесе, активті немесе міндеттемені бастапқы тану кезінде туындайтын уақытша айырмаларға қатысты есепке алынбайды. Кейінге қалдырылған салық салу бойынша активтер мен міндеттемелер қолданыстағы немесе есептік кезең соңында нақты қолданылған салық салу мөлшерлемесін пайдалана отырып белгіленеді, олар уақытша айырмалар немесе кейінге қалдырылған салықтық шығыстар іске асырылған кезеңде қолданылады деп күтіледі.

Жалдау төлемдері бойынша салық шегерімдері пайдалану құқығы нысанындағы активтің амортизациясына, ал пайыздық шығыстар – жалдау бойынша міндеттемелерге жатады. Осылайша, бастапқы тану кезінде жаңа жалдау шарты, онда Банк ретінде жалға алушы емес уақытша айырмалар.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Кейінге қалдырылған салық активтері барлық шегерілетін уақытша айырмаларға және болашақ кезеңдерге ауыстырылған салық залалдарына қатысты болашақта салық салынатын пайданы алу ықтималдығы бар дәрежеде ғана танылады, оған қарсы шегерілетін сомалар пайдаланылуы мүмкін.

Белгіленбеген салықтық позициялар. Банктің белгіленбеген салықтық позицияларын басшылық әрбір есептік кезең соңында бағалайды. Салықтарға қатысты көрсетілетін міндеттемелер басшылық егер Банктің салықтық позициясын салық органдары даулаған жағдайда, қосымша салықтық міндеттемелер туындауы мүмкін деп санаған жағдайларда есепке алынады. Мұндай бағалау қолданыстағы немесе есептік кезең соңында күшіне енген салықтық заңнама түсініктемесі және кез келген белгілі сот қаулысы немесе осы сияқты мәселелер бойынша өзге шешім негізінде орындалады. Айыппұлдар, өсімпұлдар және салықтар бойынша міндеттемелер басшылықтың есептік кезең соңына міндеттемелерді реттеуге қажетті шығыстарды ең үздік бағалауы негізінде көрсетіледі.

Жеткізушілермен есеп айырысу және басқа кредиторлық берешек. Кредиторлық берешек контрагент өз міндеттемелерін орындаған кезде танылады және амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі. Кредиторлық берешектің қысқа мерзімділігіне байланысты амортизацияланған құнды есептеу үшін болашақ ақша ағындарын дисконттау әсері маңызды емес.

Акционерлік капитал. Жай акциялар капитал түрінде көрсетіледі. Тікелей жаңа акциялар эмиссиясына жататын қосымша шығыстар капиталда түсімнің кемуі түрінде көрсетіледі (салықты есепке алусыз). Алынған қаражаттың әділ құнына шығарылған акциялардың номиналды құнынан артық сома капиталда эмиссиялық кіріс есебінде көрсетіледі.

Қосымша төленген капитал. Қосымша төленген капитал Банкке акционерлер акцияларды орналастырмай берген немесе көрсеткен немесе акциялардың алдағы эмиссиялары есебінен берілген активтер немесе қызметтердің бағасын ұсынады. Бас компаниядан нарықтан төмен бағамен алынған қарыздарды бастапқы тану кезінде Қосымша төленген капитал тәрізді капитал құрамында әділ құн бойынша көрінеді. Қосымша төленген капиталдың көлемі әрі қарай қайта қарастырылмайды.

Дивидендтер. Дивидендтер капиталда олар жарияланған кезеңде көрсетіледі. Есептік кезең аяқталған соң, бірақ қаржылық есептілік шығаруға бекітілгенге дейін жарияланған барлық дивидендтер туралы ақпарат «Есептік кезең аяқталғаннан кейінгі оқиғалар» ескертпесінде көрсетіледі.

Кірістер мен шығыстарды мойындау. Барлық борыштық құралдар бойынша пайыздық кірістер мен шығыстар пайыздың тиімді мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып, есептеу әдісі бойынша көрсетіледі. Мұндай есептеуге пайыздық кіріс пен шығысқа шарт тараптары төлеген және алған, пайыздың тиімді мөлшерлемесінің ажырамас бөлігін құрайтын барлық комиссиялар мен алымдар, мәміле бойынша шығасылар, сондай-ақ барлық басқа сыйлықақылар немесе жеңілдіктер кіреді.

Пайыздың тиімді мөлшерлемесіне жататын комиссияларға қаржы активін қалыптастырумен немесе сатып алумен немесе қаржы міндеттемесін шығарумен байланысты алынған не төленген комиссиялар кіреді (мысалы, кредит қабілеттілігін бағалағаны үшін, кепілдіктерді не қамтамасыз етуді бағалағаны не есепке алғаны үшін, құралды беру талаптарын реттегені үшін және мәміле бойынша құжаттарды өндегені үшін комиссиялық алымдар). Нарықтық мөлшерлемелер бойынша кредит беру міндеттемелерінің шығарылымы үшін Банк алған комиссиялар егер Банк нақты кредиттік келісім жасаса және кредитті ол берілген соң қысқа мерзім ішінде сатуды жоспарламайтын болса, пайыздың тиімді мөлшерлемесінің ажырамас бөлігі болып табылады. Банк кредит меру міндеттемесін әділ құны бойынша бағаланатын, оның өзгеруі пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін қаржы міндеттемесі ретінде жіктемейді.

Құрылған немесе сатып алынған кредиттік-құнсызданған қаржы активтеріне қатысты тиімді пайыздық мөлшерлеме бастапқы тану кезінде (әдетте сатып алу бағасына сәйкес келеді) әділ құнға дейін күтілетін ақша ағындарын (бастапқы күтілетін кредиттік шығыстарды қоса алғанда) дисконттайтын мөлшерлемені білдіреді. Нәтижесінде тиімді пайыз кредиттік тәуекелді ескере отырып түзетілген болып табылады.

Пайыздық кіріс қаржы активтерінің жалпы баланстық құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені: құнсызданған қаржы активтерінен (3-себет) және олардың амортизацияланған құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдана отырып есептелінген (күтілетін кредиттік шығыстарға арналған резервті шегере отырып); және кредиттік тәуекелді ескере отырып түзетілген бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме амортизацияланған құнына қолданып құрылған немесе сатып алынған кредиттік-құнсызданған қаржы активтерінен басқаларды қолдана отырып есептеледі.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Барлық комиссиялық кірістер, басқа кірістер және басқа шығыстар, әдетте, көрсетілуі тиіс қызметтердің жалпы көлемінде нақты көрсетілген қызмет үлесі ретінде белгіленетін нақты мәміленің аяқталу дәрежесіне тәуелді түрде есептеу әдісі бойынша көрсетіледі.

Үшінші тұлғалар үшін мәмілені ұйымдастыру, мысалы кредиттер, акциялар және басқа құнды қағаздар сатып алу немесе аталған операцияларды жасаған кезде алынған компанияларды сатып алу не сату бойынша комиссиялық кірістер мәміле аяқталған соң көрсетіледі. Инвестициялық қоржынды басқару бойынша шығыстар және басқа басқарушылық және кеңес беру қызметтері қызмет көрсету шарттарының талаптарына сәйкес, әдетте, жұмсалған уақытқа тепе-тең мөлшерде көрсетіледі.

Өзара есеп. Қаржылық активтер мен міндеттемелер өзара есепке алынады және қаржы жағдайы туралы есепте таза шама тек көрсетілген сомалардың өзара есебін жүргізудің заңнамалы белгіленген құқығы болған, сондай-ақ өзара есеп жүргізу немесе бір мезгілде активті сату және міндеттемені реттеу ниеті болған жағдайларда ғана көрсетіледі. Өзара есептің қарастырылатын құқығы 1) келешекте болуы мүмкін жағдайларға тәуелді болмауы тиіс және 2) мынадай жағдайларда: (а) әдеттегі қаржы-шаруашылық қызметті жүзеге асыру барысында, (б) төлемдер бойынша міндеттемелер орындалмаған кезде (дефолт оқиғалары) және (в) төлемге жарамсыздық немесе банкроттық жағдайында жүзеге асырудың заңды мүмкіндігі болуы тиіс.

Акцияға шаққандағы пайда. Акцияға шаққандағы пайда Банктің иелерінің үлесі болып табылатын пайданы немесе шығынды бір жыл ішінде өтінімде болып табылатын акцияның орташа безбенделген көлеміне бөлу арқылы есептеледі.

Қызметкерлерді ұстау шығыстары және онымен байланысты аударымдар. Еңбекақы шығыстары, мемлекеттік зейнетақы қорына және әлеуметтік сақтандыру қорына жарналар, төленген жыл сайынғы демалыстар және сырқаттану бойынша ақылы демалыс, сыйлықақылар және ақшалай емес нысандағы жеңілдіктер Банк қызметкерлерінің тиісті қызметтерді көрсетуіне қарай есептеледі. Банктің белгіленген жарналармен мемлекеттік жоспарға сай төлемдерден басқа, қандай да бір құқықтық немесе зейнетақы немесе ұқсас төлемдерді төлеу бойынша қалыптасқан іскери тәжірибеден туындайтын міндеттемелері жоқ.

Сегменттер бойынша есептілік. Сегменттер бойынша есептілік операциялық шешімдердің қабылдануына жауапты Банктің тұлғасына немесе органына берілетін ішкі есептілікпен сәйкестігінен құралады. Сегмент, егер оның кірістері, қаржы нәтижесі немесе активтер барлық сегменттердің он немесе одан көп пайыздарын құраса, оларды ерекше ашу қажет.

Өтімділік тәртібіндегі қаржы жағдайы туралы есептің баптарын беру. Банктің нақты бір анықталған операциялық циклы жоқ, және сол үшін Банк қаржы жағдайы туралы есептегі қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелерді жеке қарастырмайды. Оның орнына активтер мен міндеттемелер өтеудің күтілетін мерзімдері бойынша 23-ескертуде берілген.

Салыстырмалы ақпаратты қайта есептеу. Салыстырмалы ақпарат "Бақытты Отбасы" бағдарламасы шеңберінде тартылған қаражат пен кредиттерді бастапқы тану және кейіннен бағалау бойынша банктің есеп саясатының өзгеруі нәтижесінде қайта есептелді.

"Бақытты Отбасы" бағдарламасы көпбалалы отбасыларға, толық емес отбасыларға, аз қамтылған отбасылардан шыққан мүмкіндіктері шектеулі балаларды тәрбиелеп отырған отбасыларға мемлекеттен тартылған қаражат есебінен жылдық 0.01% сыйақы мөлшерлемесі бойынша жылдық 2% сыйақы мөлшерлемесі бойынша тұрғын үй сатып алу үшін кредиттер беруге бағытталған. Берілген кредиттер бойынша сыйақы ставкасы тәуекел үшін сыйлықақыны және Банктің осы кредиттерге жұмсаған операциялық шығыстарын толық өтемейді.

9 ҚЕХС (IFRS) амортизацияланған құны бойынша танылатын барлық қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құны бойынша бағалануын талап етеді. ҚЕХС (IFRS) 13 әділ құнды негізгі нарықта немесе ол болмаған кезде неғұрлым тиімді нарықта бағалау күніне әдеттегі мәміле барысында активті сату кезінде алынған немесе міндеттемені беру кезінде төленген баға ретінде айқындайды.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

2019 жылы "Бақытты Отбасы" бағдарламасын іске асыру үшін алынған қарыздардың номиналды құнын банк бастапқы тану кезінде әділ құнға келтіру үшін түзетпеді және осы қарыздар нарықтың жекелеген сегменті болып табылады деген болжамға сүйене отырып, шамамен әділ құн ретінде қаралды. Банк әділ құнды қарыздар бойынша номиналды мөлшерлемелерді негізге ала отырып есептеді, қарыздар бойынша талаптарда клиенттерге төмен мөлшерлеме бойынша кредиттер беру міндеттемесі бар екенін назарға ала отырып, бұл алынған қарыздар бойынша төмен мөлшерлемелерден пайданы өтейді.

Ерекше сипаты мен шарттарына байланысты "Бақытты Отбасы" бағдарламасы бойынша берілген кредиттерді Банк сатпайды және сатпайды. Әділ құнды айқындау үшін ең жақсы қолжетімді ақпарат бастапқы нарық – кредиттер берілетін нарық болып табылады. 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банк "Бақытты Отбасы" бағдарламасы шеңберінде әділ құнды мәміле құнына теңестіре отырып, берілген кредиттерді бастапқы тану кезінде әділ құнға түзетулер жүргізген жоқ.

2020 жылы Банк бағдарламаның есебін топтық есепке сәйкес келтіру мақсатында "Бақытты Отбасы" бағдарламасы бойынша берілген кредиттер мен алынған қарыздарға қатысты өз пікірін және есеп саясатын қайта қарады. Есепке алудағы өзгерістер ретроспективті түрде қолданылды.

"Бәйтерек "Ұлттық басқарушы холдингі" АҚ (Банктің негізгі компаниясы) топтық есепке алу саясатына сәйкес әлеуметтік міндеттерді шешу үшін мемлекеттен тартылған қаражаттың әділ құнын түзету 20 (IAS) "мемлекеттік субсидияларды есепке алу және мемлекеттік көмек туралы ақпаратты ашу" ХҚЕС-ке сәйкес ескеріледі». Осы есепке алу кезінде қарыздың номиналды және әділ құны (нарықтық ставкаларды негізге ала отырып есептелген) арасындағы кез келген айырма мемлекеттік субсидиялардан кейінге қалдырылған кіріс ретінде танылады және бағдарламадан келген залалды өтей отырып, Қарыз мерзімі ішінде кірістерге амортизацияланады. Бұл есеп Банктің 2019 жылы қабылдаған есебінің баламасы болып табылады.

Сондай-ақ, алынған қарыздар бойынша есептің өзгеруіне байланысты Банк берілген кредиттер бойынша есепті өзгертті, өйткені алынған қарыздар мен берілген кредиттер арасында байланыс бар. Банк "Бақытты Отбасы" бағдарламасы бойынша берілген кредиттер бойынша әділ құнды Банктің басқа да меншікті кредит беру бағдарламалары шеңберінде берілген кредиттер бойынша орташа алынған мөлшерлеме негізінде есептелген нарықтық мөлшерлемелерге сүйене отырып есептеді.

Іс жүзінде берілген кредиттер бойынша дәл осындай баланстық құн кредиттер беру жөніндегі міндеттемелерді мемлекеттік субсидиядан бөлу және берілген кредиттер бойынша тиімді пайыздық мөлшерлемесі әдісімен осы міндеттемелердің құнын бөлу нәтижесінде пайда болар еді. Кредиттер беру жөніндегі міндеттемелер жеке ескерілмеді, өйткені олар мемлекеттік субсидияның ажырамас бөлігі болып табылады. Мемлекеттік субсидиялар өткен немесе болашақта Банктің операциялық қызметіне қатысты белгілі бір шарттарды сақтаудың орнына үкіметтің көмегі ретінде анықталады.

Жоғарыда көрсетілген өзгерістер бірыңғай есепке алуға алып келеді және банк жасайтын есеп саясаты мен қаржылық есептіліктегі және Банктің бас компаниясы есептілігінің топтық нысандарындағы алшақтықтардың алдын алады. Осылайша, Банк қайта қаралған есеп саясаты қаржылық есептіліктің негізгі пайдаланушылары үшін аса өзекті деп есептеді.

Банктің есеп саясатының бұл өзгерісі алдыңғы кезеңнің басы – 2019 жылғы 1 қаңтардағы салыстырмалы ақпаратқа әсер еткен жоқ, өйткені Банк 2019 жылдың ортасында "Бақытты отбасы" бағдарламасы шеңберінде кредиттер беру үшін қарыздар ала бастады.

Жоғарыда сипатталған өзгерістердің нәтижесінде банк Қаржылық есептіліктің салыстырмалы деректерін қайта есептеді. Төменде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы қайта есептеу нәтижелері берілген.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

(I) 2019 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы есептің баптарына қайта есептеудің әсері:

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	Бұрын көрсетілген	Қайта есептеу	Қайта есептелді
Клиенттерге несиелер мен аванстар	993,338,343	(12,944,177)	980,394,166
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	1,353,275,052	(12,944,177)	1,340,330,875
Қарыз қаражаты	105,626,763	(46,468,769)	59,157,994
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	15,944,892	(73,746)	15,871,146
Мемлекеттік субсидиялар	-	33,893,322	33,893,322
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	1,108,573,245	(12,649,193)	1,095,924,052
Бөлінбеген пайда	86,215,681	(294,984)	85,920,697
КАПИТАЛ ЖИЫНЫ	244,701,807	(294,984)	244,406,823
МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ ЖИЫНТЫҒЫ	1,353,275,052	(12,944,177)	1,340,330,875

(II) 2019 жылғы пайда немесе шығын және өзге де жиынтық кіріс туралы есепке қайта есептеудің әсері:

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	Бұрын көрсетілген	Қайта есептеу	Қайта есептелді
Тиімді пайыздық ставка әдісі бойынша есептелген пайыздық кіріс	84,434,726	283,678	84,718,404
Пайыздық және ұқсас шығыстар	(27,893,450)	(244,938)	(28,138,388)
Таза пайыздық маржа және ұқсас кірістер	56,541,276	38,740	56,580,016
Мемлекеттік субсидиялар бойынша кірістер	-	12,820,385	12,820,385
Нарықтық бағадан төмен ставкалар бойынша активтерді бастапқы тану кезінде туындайтын шығыстар	(5,158,301)	(13,227,855)	(18,386,156)
Салық салынғанға дейінгі пайда	28,960,878	(368,730)	28,592,148
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар / кірістер	(1,318,879)	73,746	(1,245,133)
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ПАЙДА	27,641,999	(294,984)	27,347,015
БІР ЖЫЛДАҒЫ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫСТЫҢ ЖИЫНТЫҒЫ	26,563,711	(294,984)	26,268,727
АКЦИЯҒА БАЗАЛЫҚ ЖӘНЕ БӨЛІНГЕН ПАЙДА (ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ТЕҢГЕМЕН БІР АКЦИЯҒА)	3,530	-	3,493

Тиісті түзетулер меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есепке енгізілді ("Жыл ішіндегі пайда" (2019 жылға қатысты), "2019 жылғы жиынтық табыстың жиынтығы", "2019 жылғы 31 желтоқсанға қалдық" жолдары бойынша).

4 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалау мәндері мен пайымдаулары

Банк қаржылық есептілікте көрсетілетін сомаға және келесі қаржы жылындағы активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына әсер ететін бағалауды жүргізеді және жол берулер жасайды. Бағалау мен пайымдау басшылықтың тәжірибесі және басқа да факторлар негізінде үнемі талданады, соның ішінде басшылықтың пікірі бойынша ағымдағы жағдайлар тұрғысынан негізделген болашақ оқиғаларға қатысты күтулер. Есеп саясатын қолдану барысында басшылық пайымдау мен бағалауды да қолданады. Қаржылық есептілікте көрсетілетін сомаларға неғұрлым елеулі әсер ететін пайымдаулар және олардың нәтижесі келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын елеулі түзету болуы мүмкін бағалаулар мыналарды қамтиды:

Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау-2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдайдағыдай бағалау әдіснамасы, модельдері және бастапқы деректері пайдаланылатын Елеулі бағалау. Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау әдіснамасында өткен кезеңде өзгерістер болған жоқ. Мынадай компоненттер кредиттік залалдарға арналған бағалау резервіне елеулі әсер етеді: дефолтты айқындау, кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюы, дефолт ықтималдығы, дефолт тәуекеліне ұшырау және дефолт жағдайында шығын мөлшері, сондай-ақ макроэкономикалық сценарийлер модельдері. Банк болжамды кредиттік шығыстар мен кредиттер бойынша нақты шығыстар арасындағы алшақтықты төмендету мақсатында модельдер үшін модельдер мен бастапқы деректерді үнемі тексереді және растайды.

4 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалау мәндері мен пайымдаулары (жалғасы)

Банк күтілетін несиелік шығыстарды, негізінен өзінің болжамды макроэкономикалық моделінің нәтижелерін бағалау үшін расталған болжамды ақпаратты пайдаланды. Банк макроэкономикалық функцияларды жыл сайынғы негізде тексерді, өйткені макроэкономикалық тәуелділік уақыт өте келе өзгеруі мүмкін.

2020 жылы Банк 2020 жылғы 1 шілдедегі және 2020 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша макроэкономикалық айнымалыларға екі рет талдау жүргізді:

- 2020 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша Банк төмендегілер туралы ақпаратты жинап, талдады: 2020 жылғы 2-тоқсан. Алынған нәтижелерге сәйкес жұмыссыздық деңгейінің тұрғын үй (алдын ала) қарыз портфелінің дефолт ықтималдығына әсері анықталды (шамамен 3 миллион теңге мөлшерінде провизиялар толық қалыптастырылды). Қалған оқтар бойынша макроэкономикалық факторлардың дефолт ықтималдығына әсері жоқ немесе олардың әсері шамалы.
- 2020 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша дефолт ықтималдығына макроэкономикалық әсерді қайта жүргізілген талдау нәтижелері бойынша дефолт деңгейі мен макроэкономикалық факторлар арасындағы байланыстың болуы расталмады, осыған байланысты макроэкономикалық факторлар 100% деңгейінде бекітілді (бұл әсер етудің болмауын/болмайтындығын көрсетеді).

Басқарманың 2020 жылғы 2 сәуірдегі №33 шешімі бойынша Қазақстан Республикасында төтенше жағдайдың енгізілуіне байланысты Банк қарыз алушыларына банктегі қарыздарды қайта құрылымдауды ұсыну тәртібін регламенттейтін ішкі құжаттың нормалары мен шарттарын пайдаланбай және комиссия алмастан, төлемдерді 90 күнге дейінгі мерзімге кейінге қалдыруды ресімдеуге мүмкіндік берілді, яғни ТЖ бойынша кейінге қалдыру қаржылық жай-күйін талдаусыз және растайтын құжаттарды ұсынусыз өтінім берген барлық қарыз алушыларға берілді.

Қарыз алушыларға covid-19 өршуіне байланысты берілген төлемдерді кейінге қалдыру Агенттік Басқармасының қаулысына сәйкес қарыздың құнсыздануын растайтын оқиға болып танылмады Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу мен дамыту жөніндегі 2020 жылғы 18 маусымдағы № 66 қаулысына сәйкес, сондай-ақ Банк Басқармасының 2020 жылғы 2 сәуірдегі №33 қаулысына және көрсетілген кейінге қалдыруға (COVID-19) сәйкес банкте қарыздарды қайта құрылымдауды беру тәртібін регламенттейтін ішкі құжаттың нормалары мен шарттары пайдаланылмаған, тиісінше бұл шара қарыз алушының дефолтына жатқызылмаған. Сондай-ақ, кейінге қалдыру қарыз алушыларға, оның ішінде қаржылық жай-күйін талдаусыз және растайтын құжаттарды ұсынусыз мерзімі өтпеген қарыз алушыларға берілгендіктен, бұл қарыз алушылар 2-себетке жатқызылмаған.

2021 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша ТЖ енгізілуіне байланысты кейінге қалдырылған қарыз алушылардың портфелі Covid-19 кредиттік қоржын көлемінің теңгерімдік құны бойынша 15,0%-ын құрады (covid – 19 бойынша кредиттік каникул берудің басында – 21,8%), оның ішінде 1 қоржында тиісінше 10,3% (137,296,917 мың теңге), 2 қоржынында – 4,3% (56,835,960 мың теңге) және 3 қоржынында-0,4% (5,426,940 мың теңге) болды. Осы портфель бойынша NPL (90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар) деңгейі COVID-19 портфелінің жалпы көлемінің 0,26% - ын немесе 522,692 мың теңгені (199,558,818 мың теңге) құрады. Портфельдің сапасы қолайлы Covid-19 портфелінің сапасының айтарлықтай нашарлауы байқалмайды және болашақта болжанбайды. Банк кейіннен Covid-19 бойынша қайта кейінге қалдыруды ұсынбады. Қарыз алушылар Банкке қарызды қайта құрылымдауды беру үшін қайта өтініш жасаған жағдайда, қайта құрылымдау банктегі қарыздарды қайта құрылымдауды беру тәртібін регламенттейтін ішкі құжаттың нормалары мен шарттарына сәйкес берілді. Тиісінше, бұл қарыздар қайта құрылымдауды алған кезде 3-себетке дефолт ретінде жатқызылды.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, covid-19 бойынша провизияларды есептеу моделін түзету жүргізілген жоқ, өйткені кредиттік тәуекелдің ұлғаюының сапалық және сандық белгілері қарыз алушылардың мінез-құлқына жеткілікті сезімтал болып табылады, сондай-ақ елеулі бөлігінде қарыздар сапасының нашарлауы кезінде іске қосылады және есепті күнге жеткілікті болып табылды. Әдістемеге сәйкес PD параметрлерін түзету макроэкономикалық әсерді қолдану арқылы қолданылады, өйткені PD макроэкономикалық жағдайлардың өзгеруіне өте сезімтал. Тиісінше, Банк макроэкономикалық көрсеткіштердің серпінін қадағалайды және дефолт деңгейіне жеткілікті әсер еткен кезде провизияны есептеу моделінде ескеріледі.

4 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалау мәндері мен пайымдаулары (жалғасы)

Covid-19 пандемиясына байланысты банк берген кредиттік демалыстар тиісті кредиттер мен аванстар беруге арналған шарттардың модификациясы ретінде ескеріледі. Олардың жалпы баланстық құнға әсері (түрлендіру нәтижесінде шығын) "амортизацияланған құны бойынша бағаланған, тануды тоқтатуға алып келмейтін қаржы активтерін түрлендіруден болған шығыстар" бабы бойынша пайданың немесе шығынның құрамында берілген.

Банк клиенттерге кредиттік демалыс берген кезде, Егер клиенттер Шартқа сәйкес төлемдерден босатылса, ол берілген кредиттік демалыс кезеңі ішінде берешектің мерзімі өткен күндерін есептеуді тоқтатады. Берілген кредиттік каникул мерзімі аяқталғаннан кейін Банк кредиттік каникул беру сәтінде болған мерзімі өткен күндер санынан бастап берешектің мерзімі өткен күндерін есептеуді жалғастырады.

Банктің қызметін тексеру нәтижелері бойынша Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі қарыздар бойынша дефолтты айқындау кезінде "құрылысты аяқтамау/уақтылы аяқтамау" қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлауын ішкі анықтауға жатқызуды ұсынды. Осыған байланысты, "Бағыстан" ТК құрылысының аяқталмауы себебінен қайта құрылымдалған қарыздар 2020 жылы 3-себетке жатқызылды және жалпы сомасы 3,111,386 мың теңге провизиялар қалыптастырылды.

Банк 2020 жылғы 31 желтоқсандағы 1 және 2-сатыларда жіктелген кредиттер бойынша винтаждық талдау статистикасына ұсынылған қайта құрылымдауды енгізуден ҰББ деңгейіне әсер етудің жалпы әсерін бағалады және 23-ескертепде ықпал ету шектерін көрсетті.

Несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуі.

Кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаю фактісін анықтау үшін Банк есепті күнге қаржы құралының қолданылу мерзімі ішінде дефолттың басталу тәуекелін бастапқы тану күніне дефолттың басталу тәуекелімен салыстырады. Кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюын бағалау әдіснамасында өткен кезеңде өзгерістер болған жоқ. Бағалау процесінде есепті күнгі кредиттік тәуекелдің нақты деңгейі емес, кредиттік тәуекелдің салыстырмалы ұлғаюы қаралады. Банк бірқатар факторларды, оның ішінде нақты клиенттік портфельдердің мінез-құлық аспектілерін қоса алғанда, шамадан тыс шығыстар мен күш-жігерсіз қол жетімді барлық негізделген және расталған болжамды ақпаратты ескереді. Банк дефолт сәтіндейін кредиттік тәуекелді ұлғайтудың мінез-құлық белгілерін және жеке құрал немесе портфель деңгейінде кредиттік тәуекелді бағалауға тиісті болжамды ақпаратты енгізуді айқындайды.

Егер клиенттерге барлық кредиттер мен аванстар бойынша күтілетін кредиттік шығыстар (2020 жылғы желтоқсанда бастапқы тану күніне берілген қарыздарды қоспағанда) бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар ретінде бағаланса (яғни, қазіргі уақытта 1-Себеттегі және 12 айлық күтілетін кредиттік шығыстар ретінде бағаланатындарды қоса алғанда), 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві 4,895,579 мың теңгеге артық болар еді.

Егер құнсызданған кредиттер бойынша дефолт (LGD) жағдайында шығыстар 100% болса, онда күтілетін кредиттік шығыстар 3,815,215 мың теңгеге ұлғаяды.

Қаржы құралдарының нарықтық базадан төмен мөлшерлеме бойынша әділ құны. Банктің қолданыстағы тарифтік бағдарламаларына сәйкес тұрғын үй заемдары, алдын ала тұрғын үй заемдары және халыққа ұсынылатын аралық тұрғын үй заемдары 2% - дан 12% - ға дейін, тұрғын үй заемдары бойынша 2% - дан 5% - ға дейін сыйақы мөлшерлемесіне ие. Тұрғын үй заемдары әлеуетті қарыз алушының жинақ шотында шарттық сомадан 50% жинақ болған жағдайда, бағалау көрсеткішіне жеткен және жинақтаудың ең аз мерзімі кемінде үш жыл сақталған кезде беріледі. Аралық тұрғын үй заемдары мерзімінен бұрын жинақтау немесе ең төменгі қажетті соманы (шарттық соманың кемінде 50% - ы) кейіннен шарттық сома шегінде кредит беру талаптарымен беріледі. Алдын ала тұрғын үй заемы негізгі борышты өтеу шартынсыз шарттық сома алынғанға дейін беріледі, ол бойынша қалдығы шарттық сома есебінен өтеледі. Бұл ретте жинақтар бойынша сыйақы мөлшерлемесі 2% - ды құрайды. Банк қарыздар да, жинақтар да бірегей болып табылады және нарықта мұндай өнімдер жоқ деген қорытындыға келді. Демек, негізгі немесе неғұрлым тиімді нарық үшін қолданыстағы баға болып табылатын операцияның бағасы мәміле бойынша шығыстарды ескере отырып, кейіннен түзетуді қажет етпейді.

2008 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін банк "Қолжетімді тұрғын үй-2020 "және" Нұрлы жер "тұрғын үй бағдарламалары шеңберінде алдын ала және аралық тұрғын үй қарыздарын беру жөніндегі мемлекеттік бағдарламаларды қаржыландыру үшін" Самұрық - Қазына "Ұлттық әл-ауқат қоры" АҚ-дан, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінен және "Бәйтерек ҰБХ" АҚ-ның Бас компаниясынан қаражат алды.

4 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалау мәндері мен пайымдаулары (жалғасы)

Сондай – ақ, Банк Алматы қаласының жастарын қолдаудың 2020 жылғы Жол картасы шеңберінде "Алматы жастары" бағдарламасы бойынша алдын ала тұрғын үй қарыздарын беру үшін өңірлік бағдарламаларды қаржыландыру үшін және Алматы қаласында "Бақытты отбасы" өңірлік бағдарламасы бойынша алдын ала тұрғын үй және аралық тұрғын үй қарыздарын беру үшін жергілікті бюджеттерден қаражат тартады. Сондай-ақ банк алдын ала тұрғын үй заемдарын беру үшін Нұр-Сұлтан қаласының әкімдігінен және "Назарбаев Зияткерлік мектептері" ДББҰ коммерциялық ұйымынан қаражат тартты. Бастапқы тану кезінде Банк алынған қарыздарды қарыз алынған күнгі нарықтық мөлшерлеме бойынша көрсетті.

Осы Қарыз қаражаты мерзімі мен пайыздық ставкасы бойынша ұқсас талаптармен қарыз алу жөніндегі орташа нарықтық ставкалардан айтарлықтай ерекшеленетін келісім-шарт талаптары бойынша алынды және әділ құны бойынша қаржылық есептілікте танылды.

Банктің әділ құнын айқындау әдістемесіне сәйкес қолданыстағы алдын ала тұрғын үй заемдары мен аралық тұрғын үй заемдары бойынша орташа алынған ставка жеке айқындалады.

Бастапқы тану кезінде мемлекеттік бағдарламаларды және жергілікті атқарушы органдардың бағдарламаларын іске асыруға алынған қарыздар ұқсас қарыздар үшін қарыз алудың орташа алынған пайыздық ставкасын пайдалана отырып, қарыз бойынша барлық ақша ағындарының ағымдағы дисконтталған құны ретінде айқындалатын мәміле бойынша шығыстарды ескере отырып, әділ құн бойынша көрсетіледі. Бұл ретте қарыздың номиналды құны мен байланысты тараптардан белгілі бір әділ құн арасындағы айырма "Қосымша төленген капиталға", басқа заңды тұлғалардан, қаржы нарығына қатысушылардан нарықтық емес шарттармен қаржылық қызметтер көрсететін тұлға түрінде Банктің кірістеріне немесе шығыстарына, "Бақытты Отбасы" және "Шаңырақ" бағдарламалары шеңберінде клиенттерге кредит беруге алынған қарыздар бойынша жатқызылады, мемлекеттік субсидия ретінде ескеріледі.

Банк облигацияларды "Бәйтерек "ҰБХ" АҚ-мен бағалы қағаздарды сатып алу-сату шартына сәйкес орналастырды және "Қаражанбасмұнай" АҚ дисконтпен сатылған нарықтық бағадан төмен баға бойынша. Айналысқа шығарылған Банктің облигациялары бастапқыда мәміле бойынша шығыстарды шегергенде әділ құн бойынша есепте көрсетіледі. Кейінгі есепке алу тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құны бойынша жүзеге асырылады. Шығарылған борыштық бағалы қағаздар талаптарының егжей-тегжейлі сипаттамасы 15-ескертпелер.

Төмендегі кестеде мерзімі мен пайыздық мөлшерлемесі бойынша ұқсас талаптармен қарыз алу бойынша орташа нарықтық мөлшерлемелерден айтарлықтай ерекшеленетін келісім-шарт талаптары бойынша қарыз қаражаты берілген және әділ құны бойынша қаржылық есептілікте танылған.

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

4 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалау мәндері мен пайымдаулары (жалғасы)

(қазақстандық мың теңгемен)

Кредит беруші	Шарт сомасы	Ескертпе
"Самұрық-Қазына" ҰӘҚ АҚ	15,163,000	Шарттың мерзімі 03.03.2011 ж. бастап 30.11.2021 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -1%; Нарықтық мөлшерлеме - 4,68% (барлық транш бойынша орташа мөлшерлеме), Дисконт сомасы - 3,375,255; *Есептеу әдісі1.
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	12,200,000	Шарттың мерзімі 11.07.2012 ж. бастап 18.07.2023 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -1%; Нарықтық мөлшерлеме - 4,5656%, Дисконт сомасы - 2,949,902; * Есептеу әдісі1.
	8,000,000	Шарттың мерзімі 22.11.2017 ж. бастап 27.11.2037 жылға дейін; Номиналды мөлшерлеме - 0,15%; Нарықтық мөлшерлеме - 9,4762%, Дисконт сомасы - 5,266,234; *Есептеу әдісі1.
	24,000,000	Шарттың мерзімі 16.03.2018 ж. бастап 05.03.2038 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -0,15%; Нарықтық мөлшерлеме - 8,9601%, Дисконт сомасы - 15,473,120; *Есептеу әдісі1.
	15,000,000	Шарттың мерзімі 19.12.2018 жылдан 20.12.2038 жылға дейін; Номиналды мөлшерлеме - 0,15%; Нарықтық мөлшерлеме - 8,1825%, Дисконт сомасы - 9,333,966; *Есептеу әдісі1.
	28,000,000	Шарттың мерзімі 06.03.2019 ж. бастап 01.03.2039 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -0,15%; Нарықтық мөлшерлеме - 8,5157%, Дисконт сомасы - 17,698,330; *Есептеу әдісі1.
	50,000,000	Шарттың мерзімі 15.07.2019 ж. бастап 12.07.2044 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -0,01%; Нарықтық мөлшерлеме 9,4056%; Мемлекеттік субсидия сомасы-44,668,567; * Есептеу әдісі1.
	14,000,000	Шарттың мерзімі 03.12.2019 ж. бастап 03.12.2039 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -0,15%; Нарықтық мөлшерлеме - 8,1869%, Дисконт сомасы - 8,713,488; *Есептеу әдісі3.
	49,000,000	Шарттың мерзімі 28.05.2020 ж. бастап 20.03.2045 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -0,01%; Нарықтық мөлшерлеме 13,38%; Мемлекеттік субсидия сомасы-46,774,007; * Есептеу әдісі3.
	10,000,000	Шарттың мерзімі 10.12.2020 жылдан 10.12.2040 жылға дейін; Номиналды мөлшерлеме - 0,15%; Нарықтық мөлшерлеме - 11,83%, Дисконт сомасы - 7,051,328; *Есеп айырысу әдісі3.
Алматы қаласының әкімдігі	1,000,000	Шарттың мерзімі 06.11.2017 ж. бастап 15.11.2025 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -0,01%; Нарықтық мөлшерлеме - 9,0230%, Дисконт сомасы - 398,409; *Есептеу әдісі2.
	1,200,000	Шарттың мерзімі 30.07.2018 жылдан 02.08.2026 жылға дейін; Номиналды мөлшерлеме - 0,01%; Нарықтық мөлшерлеме - 8,4304% - 9,2060%, Дисконт сомасы – 467,383; *Есептеу әдісі2.
	1,000,000	Шарттың мерзімі 27.03.2019 жылдан 03.04.2044 жылға дейін; Номиналды мөлшерлеме - 0,01%; Нарықтық мөлшерлеме - 8,7015% - 8,7888%, Мем.субсидия сомасы – 734,142; *Есептеу әдісі1.
	1,500,000	Шарттың мерзімі 26.06.2019 ж. бастап 03.04.2044 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -0,01%; Нарықтық мөлшерлеме 8,741% - 8,7501%, Мем.субсидия сомасы-1,310,998; * Есептеу әдісі1.
	10,000,000	Шарттың мерзімі 12.06.2020 жылдан 30.06.2045 жылға дейін; Номиналды мөлшерлеме - 0,01%; Нарықтық мөлшерлеме – 12,24% - 13,38%, Дисконт сомасы – 8,877,163; *Есеп айырысу әдісі3.
Бәйтерек ҰБХ АҚ	22,000,000	Шарттың мерзімі 25.03.2016 ж. бастап 25.03.2036 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме -0,15%; Нарықтық мөлшерлеме – 7,9694%, Дисконт сомасы – 13,541,732; *Есептеу әдісі2.
	90,000,000	Шарттың мерзімі 24.07.2020 жылдан 27.07.2040 жылға дейін; Номиналды мөлшерлеме - 4,05%; Нарықтық мөлшерлеме 13,7%; Мемлекеттік субсидия сомасы – 57,747,025; * Есептеу әдісі3.
Нұр - Сұлтан қ. әкімдігі	80,000	Шарттың мерзімі 29.05.2020 жылдан 29.05.2028 жылға дейін; Номиналды мөлшерлеме - 0,01%; Нарықтық мөлшерлеме – 13,8100%, Дисконт сомасы – 58,789; *Есеп айырысу әдісі3
«Қаражанбас мұнай» АҚ	1,316,432	Шарттың мерзімі 16.11.2020 ж. – 16.11.2024 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме – 2%; Нарықтық мөлшерлеме-11,54%. Дисконт сомасы-383,153; * Есептеу әдісі3.
“НЗМ» ДББҰ	108,000	Шарттың мерзімі 20.12.2020 ж. бастап 25.12.2028 ж. дейін; Номиналды мөлшерлеме – 0,01%; Нарықтық мөлшерлеме – 11,43%. Дисконт сомасы – 62,536; * Есептеу әдісі3

¹ Айналыс мерзімі ұқсас МБҚ бойынша табыстылық мөлшерлемесі;

² сызықтық функцияны қолдана отырып, көрсетілген тәуелділікті линеаризациялау арқылы теңгеде номиналданған МБҚ бойынша кірістілік мөлшерлемесі

³ "Бәйтерек" ҰБХ АҚ және еншілес ұйымдар пайдаланатын Нельсон-Зигельдің параметрлік моделін қамтитын әділ құнды анықтаудың көп компонентті әдістемесі.

* Негізгі компания тобы бойынша қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелердің әділ құнын айқындау жөніндегі жалпы әдістеме (бұдан әрі – әдістеме) әзірленді, онда активті сату немесе ағымдағы нарықтық жағдайларда бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында міндеттемені беру бойынша ерікті негізде операция жүргізілетін әділ құнды айқындау әдістері мен тәсілдері регламенттелді. Әдістеме Қазақстан Республикасының заңнамасына, қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына, банктің есеп саясатына сәйкес, сондай-ақ ұлттық және халықаралық практикаларда пайдаланылатын әділ құнды бағалаудың жалпыға бірдей танылған тәсілдері негізінде әзірленді. 2020 жылғы әдістемеге өзгерістер енгізілді, олар 2021 жылғы 1 қаңтардан басталатын кезең үшін перспективаны түрде қолданылатын болады. Төлемдердің кезеңділігімен тартылған қарыздардың әділ құны ағымдағы кірістілікті көрсететін дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып есептелген ақша қаражатының күтілетін болашақ ағындарының дисконтталған құны (негізгі борыш пен сыйақыны төлеу) ретінде есептеледі.

5 Жаңа немесе қайта қаралған стандарттарға көшу және түсіндіру

Басқа жаңа стандарттар мен түсіндірулер. Төменде санамаланған қайта қаралған стандарттар мен түсіндірулер Банк үшін 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап міндетті болды, бірақ банкке елеулі әсер еткен жоқ:

- Қаржылық есептіліктің тұжырымдамалық негіздеріне түзетулер (2018 жылғы 29 наурызда шығарылды және 2020 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Бизнесі анықтау-ХҚЕС-ке (IFRS) 3 түзетулер (2018 жылғы 22 қазанда шығарылған және 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңнің басынан бастап сатып алуға қатысты қолданыстағы).
- Маңыздылықты айқындау-ХҚЕС (IAS) 1 және ХҚЕС (IAS) 8 (шығарылған) түзетулері 2018 жылғы 31 қазан және 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты қолданыста.
- Базалық пайыздық мөлшерлеме реформасы-ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IAS) 39 және ХҚЕС (IFRS) 7 түзетулері (2019 жылғы 26 қыркүйекте шығарылған және 2020 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- 16 ҚЕХС-қа (IFRS) covid-19-ға байланысты жалдау бойынша жеңілдіктерді есепке алу туралы түзету (2020 жылғы 28 мамырда шығарылды және 2020 жылғы 1 маусымда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).

6 Жаңа есеп ережелері

2021 жылғы 1 қаңтардан кейін немесе осы күннен кейін басталатын және Банк әлі мерзімінен бұрын қабылдамаған жылдық кезеңдер үшін міндетті болып табылатын бірқатар жаңа стандарттар мен түсіндірмелер жарияланды.

- 17 "сақтандыру шарттары" ХҚЕС (IFRS) (2017 жылғы 18 мамырда шығарылды және 2023 жылғы 1 қаңтардан кейін немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- ҚЕХС (IFRS) 17 түзетулері және ҚЕХС (IFRS) 4 түзетулері (2020 жылғы 25 Маусымда шығарылды және 2023 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- ХҚЕС (IFRS) 10 және ХҚЕС (IAS) 28 – "инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы мәмілелердегі активтерді сату немесе жарна салу" (2014 жылғы 11 қыркүйекте шығарылған және ХҚЕС жөніндегі кеңес айқындайтын күні немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді міндеттемелерді жіктеу-ХҚЕС (IAS) 1 түзетулері (2020 жылғы 23 қаңтарда шығарылған және 2022 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Міндеттемелерді қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді жіктеу – күшіне ену күнін ауыстыру-ХҚЕС (IAS) түзетулері 1 (2020 жылғы 15 Шілдеде шығарылған және 2023 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енеді).
- "Нысаналы пайдалану басталғанға дейін алынған кіріс", "ауыртпалықты шарттар-шартты орындауға арналған шығыстар", "тұжырымдамалық негіздерге сілтеме" – ХҚЕС (IAS) 16, ХҚЕС (IAS) 37 және ХҚЕС (IFRS) 3-ке шектеулі қолданылу саласы бар түзетулер және ХҚЕС-тің жыл сайынғы жетілдірулері 2018-2020 жылдар – ҚЕХС (IFRS) 1, ҚЕХС (IFRS) 9, ҚЕХС (IFRS) 16 және ҚЕХС (IAS) 41 түзетулері (2020 жылғы 14 мамырда шығарылды және 2022 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Базалық пайыздық мөлшерлеме реформасы (IBOR) – ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IAS) 39, ХҚЕС (IFRS) 7, ХҚЕС (IFRS) 4 және ХҚЕС (IFRS) 16-кезең 2 (2020 жылғы 27 тамызда шығарылған және 2021 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енеді).

Егер жоғарыда өзгеше көрсетілмесе, осы жаңа стандарттар мен түсіндірулер Банктің қаржылық есептілігіне елеулі әсер етпейді деп күтілуде.

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

7 Ақшалай қаражаттар мен олардың баламалары

(қазақстандық мың теңгемен)

2020 ж. 31 желтоқсан 2019 ж. 31 желтоқсан

Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем сатып алу және кері сату ("кері РЕПО") шарттары	2,850,498	66,590,603
ҚР ҰБ-ның үш айдан кем өтеу мерзімімен ноталары	61,663,506	62,070,483
ҚР ҰБ шоттары бойынша қалдықтары (міндетті резервтерден басқасы)	62,261,558	11,613,115
ҚР ҰБ шоттарындағы міндетті резервтер	9,030,015	7,640,811
Кассадағы ақшалай қаражаттар	2,070,277	2,778,572
Басқа банктердегі корреспонденттік шоттар	383,415	334,121
Ағымдағы шоттар	145	-
Күгілетін кредиттік шығыстар резервін шегеріп тастағанда	(1,522)	(2,826)

Ақшалай қаражаттар мен олардың баламаларының жиыны

138,257,892

151,024,879

2020 жылдан бастап Банк өтеу мерзімі үш айдан аз " кері репо" шарттарына, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – "ҚР ҰБ") ноталарына инвестициялар көлемін төмендетіп, сол арқылы басқа қаржы құралдарына инвестициялар көлемін ұлғайтты.

Төмендегі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредит сапасы бойынша ақша қаражаты мен олардың баламаларына талдау берілген:

(қазақстандық мың теңгемен)	Міндетті резервтерді қоса алғанда, ҚР ҰБ шоттары бойынша қалдықтар	Үш айдан кем өтеу мерзімімен ҚР ҰБ ноталары	Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем сатып алу және кері сату шарттары	Басқа банктердегі корреспонденттік шоттар	Ағымдағы шоттар	Барлығы
<i>Ұзартылмаған және бааланбаған</i>						
- Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі	71,291,350	61,662,263	-	-	140	132,953,753
- ВВВ - дан ВВВ+дейінгі рейтингімен	-	-	2,850,449	-	-	2,850,449
- ВВ - тан ВВ+дейінгі рейтингімен	-	-	-	383,408	5	383,413
Қолма-қол ақша қаражатын қоспағанда, ақша қаражаты мен олардың баламаларының жиынтығы	71,291,350	61,662,263	2,850,449	383,408	145	136,187,615

Кредиттік рейтинг Standard & Poor' s агенттігінің (осы рейтинг болған жағдайда) немесе Standard & Poor's рейтингтік шкаласы бойынша ең жақын балама мәнге дейін айырбасталатын Moody's және Fitch рейтингтік агенттіктерінің рейтингіне негізделген.

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

7 Ақшалай қаражаттар мен олардың баламалары (жалғасы)

Төмендегі кестеде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты мен олардың баламаларына кредиттік сапа бойынша талдау берілген

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Үш айдан кем өтеу мерзімімен ҚР ҰБ ноталары	Міндетті резервтерді қоса алғанда, ҚР ҰБ шоттар бойынша қалдықтар	Басқа банктердегі корреспонденттік шоттар	Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем сатып алу және кері сату шарттары	Барлығы
<i>Ұзартылмаған және бааланбағандар</i>					
- Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі	62,069,039	19,253,589	-	-	81,322,628
- ВВВ- дан ВВВ+ дейінгі рейтингімен	-	-	-	66,589,564	66,589,564
- ВВ- тан ВВ+ дейінгі рейтингімен	-	-	334,115	-	334,115
Қолма-қол ақша қаражатын қоспағанда, ақша қаражаты мен олардың баламаларының жиынтығы	62,069,039	19,253,589	334,115	66,589,564	148,246,307

Кредиттік рейтинг Standard & Poor 's агенттігінің (осы рейтинг болған жағдайда) немесе Standard & Poor' s рейтингтік шкаласы бойынша ең жақын балама мәнге дейін айырбасталатын Moody's және Fitch рейтингтік агенттіктерінің рейтингіне негізделген.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банкте жалпы сомасы 61,662,263 мың теңге (2019: 62,069,039 мың теңге) өтеу мерзімі үш айдан аз ҚР ҰБ ноталары, сондай-ақ 71,291,350 мың теңге (2019: 19,253,589 мың теңге) мөлшеріндегі міндетті резервтерді қоса алғанда, ҚР ҰБ шоттары бойынша қалдықтар болды.

Кері репо мәмілелері бойынша әділ құны 2,850,449 мың теңге "ҚазАгроҚаржы" АҚ бағалы қағаздары қамтамасыз ету болып табылады.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚР ҰБ-дан басқа банкте 1 контрагент банк болған (2019 жыл: 1 банк-контрагент). Бұл қалдықтардың жиынтық сомасы 383,408 мың теңгені құрады (2019 жыл: 334,115 мың теңге).

Ақша қаражатының пайыздық мөлшерлемелерін және олардың баламаларын талдау 23-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 29-ескертпеде берілген.

2020 жылғы 31 желтоқсанға және 2019 жылғы 31 желтоқсанға күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау мақсаттары үшін ақша қаражатының қалдықтары мен ақша қаражатының баламалары 1-себетке енгізілген. Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалауға тәсіл 23-ескертпеде келтіріледі.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан		2019 ж. 31 желтоқсан	
	РЕПО баланстық құны	Қамтамасыз етудің әділ құны	РЕПО баланстық құны	Қамтамасыз етудің әділ құны
В- дан ВВВ+ дейін кредиттік қамтамасыз ету рейтингімен	2,850,449	2,850,498	66,589,564	66,589,009
Барлығы	2,850,449	2,850,498	66,589,564	66,589,009

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

8 Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	127,381,358	130,594,733
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	104,829,094	65,492,851
Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар жиынтығы	232,210,452	196,087,584

2020 жылдың 31 желтоқсанына борыштық құнды қағаздардағы инвестициялар санаттар мен бағалау сыныптары бойынша ашылды:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	Жиыны
ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік құнды қағаздары	76,575,156	50,224,065	126,799,221
ҚР Ұлттық Банкінің ноталары	-	43,574,846	43,574,846
Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары	17,112,585	-	17,112,585
Қазақстандық банктік емес қаржы мекемелерінің облигациялары	20,179,198	-	20,179,198
Корпоративтік облигациялар	13,825,081	11,058,483	24,883,564
2020 жылғы 31 желтоқсанға борыштық құнды қағаздардағы инвестициялар жиынтығы (әділ құн немесе жалпы баланстық құн)	127,692,020	104,857,394	232,549,414
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві	(310,662)	(28,300)	(338,962)
2020 жылғы 31 желтоқсанға борыштық құнды қағаздардағы инвестициялар жиынтығы (баланстық құны)	127,381,358	104,829,094	232,210,452

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

8 Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар (жалғасы)

Төменде кестеде 2019 жылдың 31 желтоқсанына борыштық құнды қағаздардағы инвестициялар санаттар мен бағалау сыныптары бойынша ашылды

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	Жиыны
ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік құнды қағаздары	90,559,009	1,983,552	92,542,561
ҚР Ұлттық Банкінің ноталары	-	47,432,637	47,432,637
Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары	16,601,489	-	16,601,489
Қазақстандық банктік емес қаржы мекемелерінің облигациялары	14,727,703	-	14,727,703
Корпоративтік облигациялар	9,184,602	16,085,067	25,269,669
2019 жылғы 31 желтоқсандағы борыштық құнды қағаздардағы инвестициялар жиынтығы (әділ құн немесе жалпы баланстық құн)	131,072,803	65,501,256	196,574,059
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві	(478,070)	(8,405)	(486,475)
2019 жылғы 31 желтоқсандағы борыштық құнды қағаздардағы инвестициялар жиынтығы (баланстық құны)	130,594,733	65,492,851	196,087,584

8 Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар (жалғасы)

(а) Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздардағы инвестициялар

Төменде кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсанға өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар бойынша кредиттік тәуекелдің талдауы берілген, олар үшін күтілетін кредиттік залалдарға арналған бағалау резерві кредиттік тәуекел деңгейінің негізінде танылады. Банк пайдаланатын деңгейлер бойынша кредиттік тәуекелді жіктеу жүйесінің сипаттамасы және өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздарға қатысты дефолтты және кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюын айқындауды қоса алғанда, күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау тәсілі 23-ескертемеде келтіріледі.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
- ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік құнды қағаздары		
BBB- рейтингісі	76,575,156	90,559,009
Жалпы баланстық құны	76,575,156	90,559,009
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервін шегергенде	(22,381)	(16,696)
Баланстық құн (әділетті құн)	76,552,775	90,542,313

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

8 Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар (жалғасы)

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
Корпоративтік облигациялар		
- BBB+ - тен BBB-ке дейінгі рейтинг	5,065,351	-
- BB+ - дан BB-ға дейінгі рейтинг	7,754,613	7,773,993
- B+ - ден B-ге дейінгі рейтинг	1,005,117	1,056,358
- рейтингі жоқ	-	354,251
Жалпы баланстық құны	13,825,081	9,184,602
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервін шегергенде	(212,448)	(397,736)
Теңгерімдік құны (әділ құны)	13,612,633	8,786,866
Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары		
- AAA рейтингі	5,393,515	2,136,408
- BBV- рейтингі	11,719,070	14,465,081
Жалпы баланстық құны	17,112,585	16,601,489
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервін шегергенде	(3,941)	(29,127)
Теңгерімдік құны (әділ құны)	17,108,644	16,572,362
<i>Қазақстандық банктік емес қаржы мекемелерінің облигациялары</i>		
- BBB+ - тен BBB-ге дейінгі рейтинг	18,204,601	9,954,932
- BB+ - дан BB-ға дейінгі рейтинг	1,974,597	2,748,594
- B+ - ден B-ге дейінгі рейтинг	-	2,024,177
Жалпы баланстық құны	20,179,198	14,727,703
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервін шегергенде	(71,892)	(34,511)
Теңгерімдік құны (әділ құны)	20,107,306	14,693,192

2020 жылғы 31 желтоқсанда басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялардың жалпы баланстық құны 127,692,020 мың теңгені құрады: 2019 жылғы 31 желтоқсанда 131,072,803 мың теңге, кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві 310,662 мың теңгені құрады (2019 жыл: 478,070 мың теңге). 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде кредиттік сапаның бір қоржынынан екіншісіне ауысулар болған жоқ. 2020 жылғы 31 желтоқсанға Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар 1-себетке енгізілген.

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздардың қамтамасыз етілуі жоқ.

Кредиттік рейтинг Standard & Poor 's агенттігінің (бұл рейтинг болған жағдайда) немесе Standard & Poor' s рейтингтік шәкілі бойынша ең жақын баламалы мәнге дейін айырбасталатын Moody ' s және Fitch рейтингтік агенттіктерінің рейтингіне негізделген.

8 Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар (жалғасы)

(б) Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар

Төмендегі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік тәуекел деңгейлері негізінде амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздардың кредиттік сапасына талдау, сондай-ақ күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау мақсаттары үшін оларды үш кезең бойынша ашу келтірілген. Банк пайдаланатын деңгейлер бойынша кредиттік тәуекелді жіктеу жүйесінің және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздарға қатысты кредиттік тәуекелдің дефолтын және Елеулі ұлғаюын айқындауды қоса алғанда, күтілетін кредиттік шығыстарды бағалауға тәсілдің сипаттамасы 23-ескертпеде келтіріледі. Төмендегі кестеде амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздардың 2020 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны да Банктің осы активтер бойынша кредиттік тәуекелге барынша ұшырағыштығын көрсетеді.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
ҚР Ұлттық Банкінің ноталары BBB- рейтингі	43,574,846	47,432,637
Жалпы баланстық құны	43,574,846	47,432,637
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві	(3,274)	(4,637)
Баланстық құны	43,571,572	47,428,000
ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздары BBB- рейтингі	50,224,065	1,983,552
Жалпы баланстық құны	50,224,065	1,983,552
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві	(21,287)	(315)
Баланстық құны	50,202,778	1,983,237
<i>Корпоративтік облигациялар</i> BBB рейтингі	11,058,483	16,085,067
Жалпы баланстық құны	11,058,483	16,085,067
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві	(3,739)	(3,453)
Баланстық құны	11,054,744	16,081,614

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялардың жалпы баланстық құны 2020 жылғы 31 Желтоқсанда 104,857,394 мың теңгені құрады (2019 жылғы 31 желтоқсан: 65,501,256 мың теңге), кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві 28,300 мың теңгені құрады (2019 жыл: 8,405 мың теңге). 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде кредиттік сапаның бір қоржынынан екіншісіне ауысулар болған жоқ. Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар 2020 жылғы 31 желтоқсанда 1-себетке енгізілді.

2020 жылғы 31 желтоқсанда амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздарда қамтамасыз ету жоқ (2019 жылы: қамтамасыз ету жоқ).

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан (қайта есептелді)
Алдын ала тұрғын үй қарыздары	481,631,483	340,449,345
Аралық тұрғын үй қарыздары	480,327,089	365,867,287
Тұрғын үй қарыздары	365,184,539	276,210,590
Кредиттік шығыстарға арналған резервті шегергенде	(7,461,986)	(2,133,056)
Клиенттерге кредиттер мен аванстар жиынтығы	1,319,681,125	980,394,166

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банкте әрбір қарыз алушыға берілген кредиттердің жалпы сомасы 90,000 мың теңгеден асатын (2019 ж.: 81,600 мың теңге) 10 ірі қарыз алушы болды. Осы кредиттердің жиынтық сомасы 906,757 мың теңгені (2019 ж.: 877,559 мың теңге) немесе кредиттік портфельдің құнсыздануына резерв шегерілгенге дейін кредиттік портфельдің 0,07% құрады (2019 ж.: 0,09%).

Төменде кестеде жалпы баланстік құн және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын клиенттерге берілетін кредиттер мен аванстар үшін кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервінің сомасы көрсетілген

Төмендегі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсанға және 2019 жылғы 31 желтоқсанға арналған сыныптар бойынша амортизацияланған құны бойынша бағаланатын клиенттерге кредиттер мен аванстар үшін кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервінің жалпы баланстық құны мен сомасы ашылған:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан			2019 ж. 31 желтоқсан (қайта есептелді)		
	Жалпы баланстық құн	Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві	Баланстық құн	Жалпы баланстық құн	Кредиттердің құнсыздануына арналған резерв	Баланстық құн
Аралық тұрғын үй қарыздары	480,327,089	(1,617,973)	478,709,116	365,867,287	(736,997)	365,130,290
Алдын ала тұрғын үй қарыздары	481,631,483	(4,390,211)	477,241,272	340,449,345	(817,302)	339,632,043
Тұрғын үй қарыздары	365,184,539	(1,453,802)	363,730,737	276,210,590	(578,757)	275,631,833
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын клиенттерге берілетін кредиттер мен аванстар жиынтығы	1,327,143,111	(7,461,986)	1,319,681,125	982,527,222	(2,133,056)	980,394,166

2020 жылы провизиялар көлемінің едәуір ұлғаюы орын алды, негізгі себеп - қайта құрылымдалған қарыздар портфелінің өсуі есебінен себеттің ұлғаюы (басқарманың 2020 жылғы 1 қазандағы №114 шешіміне сәйкес). Егжей-тегжейлі сипаттама 23-ескертпеде келтірілген қаржылық тәуекелдерді басқару.

Клиенттерге кредиттер мен аванстар сыныптарының егжей-тегжейлі сипаттамасы 3-ескертпеде, "клиенттерге кредиттер мен аванстар".

Қазақстан Республикасының аумағында ТЖ енгізілуіне байланысты 2020 жылғы 16 наурыздан бастап екінші тоқсанда дефолттық қарыздар көлемінің ұлғаюы орын алды, олар винтаждық есептің статистикалық деректеріне әсер етті, бұл өз кезегінде дефолт ықтималдығының ұлғаюына әкелді (MPD, DPD және APD) және провизиялар деңгейіне, сондай-ақ себеттер бойынша топтауға әсер етті. 2-себет бойынша портфельдің ұлғаюы қарыздар бойынша APD бойынша α көрсеткішінің шекті мәнінен асуына байланысты 1-Себеттен 2-себетке қарыздардың ағылуына байланысты. 2020 жылдың қорытындысы бойынша 90 күннен астам мерзімі өткен проблемалық қарыздардың деңгейі (NPL) тұрақтанды және NPL үлесі 2019 жылдың деңгейіне қайта оралды. (NPL 2019ж. – 0,16%; NPL 2020ж. – 0,17%).

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар

Төмендегі кестеде есепті кезеңнің басы мен соңы арасындағы аралықта болған, амортизацияланған құны бойынша бағаланатын кредиттік залалдарға арналған бағалау резервіндегі және клиенттерге тұрғын үй кредиттері мен аванстардың жалпы баланстық құнындағы өзгерістер ашылады.

	Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві				Жалпы баланстық құн			
	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны
<i>Тұрғын үй кредиттері</i>								
2020 ж. 1 қаңтарда	(186,973)	(123,887)	(267,897)	(578,757)	228,816,801	46,687,748	706,041	276,210,590
<i>Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер, кезең үшін</i>								
Аударым:								
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстарға (1- кезеңнен 2-кезеңге)	16,710	(86,319)	-	(69,609)	(24,965,183)	24,965,183	-	-
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредит шығыстарына (3- кезеңнен 2-кезеңге)	-	(1,233)	75,825	74,592	-	455,140	(455,140)	-
- құнсызданған активтерге (1- кезеңнен және 2- кезеңнен 3-кезеңге)	719	3,730	(486,625)	(482,176)	(825,791)	(455,140)	1,280,931	-
- 12 айлық күтілетін кредиттік шығыстар (2- кезеңнен және 3- кезеңнен 1-кезеңге)	(4,822)	12,321	29,418	36,917	7,446,297	(7,366,789)	(79,508)	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған	(65,330)	(28,716)	(34,628)	(128,674)	78,336,584	6,911,811	93,605	85,342,000
Кезең ішінде ішінара және толық өтеу	18,691	14,092	41,255	74,038	(62,342,270)	(16,356,399)	(42,865)	(78,741,534)
Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау моделінің жорамалдарындағы өзгерістер	(25,199)	(10,116)	15,700	(19,615)	-	-	-	-
Есептен шығару	-	-	-	-	-	-	-	-
Дисконт амортизациясы	-	-	-	-	105,954	32,285	(5,535)	132,704
Есептелген пайыздардағы өзгерістер	-	-	-	-	(74,392)	(19,573)	12,611	(81,354)
Алдын ала және аралық қарыздардан аудару	(18,292)	(202,693)	(139,533)	(360,518)	22,437,339	59,656,855	227,939	82,322,133
Кезең ішінде кредиттік шығыстарға бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер жиынтығы	(77,523)	(298,934)	(498,588)	(875,045)	20,118,538	67,823,373	1,032,038	88,973,949
2020 ж. 31 желтоқсанда	(264,496)	(422,821)	(766,485)	(1,453,802)	248,935,339	114,511,121	1,738,079	365,184,539

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Төмендегі кестеде есепті кезеңнің басы мен соны арасындағы интервалда болған, амортизацияланған құны бойынша бағаланатын кредиттік залалдарға арналған бағалау резервіндегі және клиенттерге алдын ала тұрғын үй кредиттері мен аванстардың жалпы баланстық құнындағы өзгерістер ашылады.

	Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві				Жалпы баланстық құн			
	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюын ОКУ мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны
<i>Алдын ала кредиттер</i>								
2020 ж. 1 қаңтарда	(155,563)	(304,938)	(356,801)	(817,302)	267,026,821	72,675,739	746,785	340,449,345
<i>Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер, кезең үшін</i>								
Аударым:								
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстарға (1- кезеңнен 2-кезеңге)	47,294	(447,627)	-	(400,333)	(76,995,141)	76,995,141	-	-
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредит шығыстарына (3- кезеңнен 2-кезеңге)	-	(4,500)	91,459	86,959	-	242,182	(242,182)	-
- құнсызданған активтерге (1- кезеңнен және 2- кезеңнен 3- кезеңге)	4,444	7,931	(3,241,829)	(3,229,454)	(3,777,600)	(1,021,979)	4,799,579	-
- 12 айлық күтілетін кредиттік шығыстар (2- кезеңнен және 3- кезеңнен 1-кезеңге)	(39,594)	169,580	11,524	141,510	44,088,568	(44,057,422)	(31,146)	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған Кезең ішінде ішінара және толық өтеу	(74,012)	(201,697)	(28,262)	(303,971)	155,085,576	24,065,690	52,272	179,203,538
Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау моделінің жорамалдарындағы өзгерістер	4,799	12,220	33,705	50,724	(7,145,649)	(19,756,400)	(244,308)	(27,146,357)
Есептен шығару	(59,460)	16,908	4,383	(38,169)	-	-	-	-
Дисконт амортизациясы	-	-	-	-	2,368,219	936,802	8,547	3,313,568
Есептелген пайыздардағы өзгерістер	-	-	-	-	(5,215)	(42,866)	111,097	63,016
Алдын ала және аралық қарыздардан аудару	136	36,114	83,575	119,825	(230,413)	(13,919,489)	(101,725)	(14,251,627)
Кезең ішінде кредиттік шығыстарға бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер жиынтығы	(116,393)	(411,071)	(3,045,445)	(3,572,909)	113,388,345	23,441,659	4,352,134	141,182,138
2020 ж. 31 желтоқсанда	(271,956)	(716,009)	(3,402,246)	(4,390,211)	380,415,166	96,117,398	5,098,919	481,631,483

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Төмендегі кестеде есепті кезеңнің басы мен соңы арасындағы аралықта болған, амортизацияланған құны бойынша бағаланатын кредиттік залалдарға арналған бағалау резервіндегі және клиенттерге берілетін аралық тұрғын үй кредиттері мен аванстардың жалпы баланстық құнындағы өзгерістер ашылады.

	Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві				Жалпы баланстық құн			
	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны	
Аралық кредиттер								
2020 ж. 1 қаңтарда	(203,239)	(38,118)	(495,640)	(736,997)	355,252,577	9,571,689	1,043,021	365,867,287
<i>Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер, кезең үшін</i>								
Аударым:								
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстарға (1- кезеңнен 2-кезеңге)	67,685	(211,855)	-	(144,170)	(116,293,131)	116,293,131	-	-
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредит шығыстарына (3- кезеңнен 2-кезеңге)	-	(668)	42,854	42,186	-	115,821	(115,821)	-
- құнсызданған активтерге (1- кезеңнен және 2-кезеңнен 3-кезеңге)	641	4,485	(519,125)	(513,999)	(1,108,067)	(494,202)	1,602,269	-
- 12 айлық күтілетін кредиттік шығыстар (2-кезеңнен және 3- кезеңнен 1-кезеңге)	(1,314)	6,938	9,787	15,411	2,250,286	(2,223,835)	(26,451)	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған	(105,280)	(467,951)	(42,115)	(615,346)	222,738,067	80,073,447	113,731	302,925,245
Кезең ішінде ішінара және толық өтеу	13,627	3,347	47,244	64,218	(57,784,861)	(62,275,011)	(489,551)	(120,549,423)
Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау моделінің жорамалдарындағы өзгерістер	(9,187)	5,212	32,885	28,910	-	-	-	-
Есептен шығару	-	-	1,121	1,121	-	-	(1,121)	(1,121)
Дисконт амортизациясы	-	-	-	-	21,687	505,882	1,468	529,037
Есептелген пайыздардағы өзгерістер	-	-	-	-	(146,559)	(241,902)	15,031	(373,430)
Алдын ала және аралық қарыздардан аудару	18,156	166,579	55,958	240,693	(22,206,926)	(45,737,366)	(126,214)	(68,070,506)
Кезең ішінде кредиттік шығыстарға бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер жиынтығы	(15,672)	(493,913)	(371,391)	(880,976)	27,470,496	86,015,965	973,341	114,459,802
2020 ж. 31 желтоқсанда	(218,911)	(532,031)	(867,031)	(1,617,973)	382,723,073	95,587,654	2,016,362	480,327,089

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Төмендегі кестеде алдыңғы есепті кезеңнің басы мен соңы арасындағы аралықта болған, амортизацияланған құны бойынша бағаланатын клиенттерге берілген кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіндегі және алдын ала тұрғын үй кредиттері мен аванстардың жалпы баланстық құнындағы өзгерістер ашылады.

(қазақстандық мың теңгемен)	Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві				Жалпы баланстық құн			
	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)		3-себет (Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)		2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)		3-себет (Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	
	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	Жиыны	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	Жиыны	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	Жиыны	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	Жиыны
Тұрғын үй кредиттер								
2019 ж. 1 қаңтарда	(153,915)	(158,906)	(157,482)	(470,303)	158,661,059	58,404,136	413,069	217,478,264
<i>Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер, кезең үшін</i>								
Аударым:								
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстарға (1- кезеңнен 2-кезеңге)	3,617	(13,765)	-	(10,148)	(5,002,217)	5,002,217	-	-
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредит шығыстарына (3- кезеңнен 2-кезеңге)	-	(1,113)	71,631	70,518	-	193,598	(193,598)	-
- құнсызданған активтерге (1- кезеңнен және 2-кезеңнен 3-кезеңге)	224	6,456	(172,058)	(165,378)	(260,021)	(261,293)	521,314	-
- 12 айлық күтілетін кредиттік шығыстар (2-кезеңнен және 3- кезеңнен 1-кезеңге)	(11,247)	56,889	22,209	67,851	21,701,973	(21,641,948)	(60,025)	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған	(34,682)	(8,055)	(9,460)	(52,197)	54,536,777	1,726,221	20,575	56,283,573
Кезең ішінде ішінара және толық өтеу	13,869	19,750	36,016	69,635	(46,977,761)	(14,959,292)	(170,941)	(62,107,994)
Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау моделінің жорамалдарындағы өзгерістер	19,723	16,578	4,760	41,061	-	-	-	-
Дисконттың амортизациясы	-	-	-	-	43,078	1,939	129	45,146
Есептелген пайызбен өзгерістер	-	-	-	-	(68,478)	(9,097)	5,334	(72,241)
Алдын ала және аралық қарыздардан аудару	(24,562)	(41,721)	(63,513)	(129,796)	46,182,391	18,231,267	170,184	64,583,842
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер жиыны, кезең үшін	(33,058)	35,019	(110,415)	(108,454)	70,155,742	(11,716,388)	292,972	58,732,326
2019 ж. 31 желтоқсанда	(186,973)	(123,887)	(267,897)	(578,757)	228,816,801	46,687,748	706,041	276,210,590

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Төмендегі кестеде алдыңғы есепті кезеңнің басы мен соңы арасындағы аралықта болған, амортизацияланған құны бойынша бағаланатын клиенттерге берілген кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіндегі және алдын ала тұрғын үй кредиттері мен аванстардың жалпы баланстық құнындағы өзгерістер ашылады.

	Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві				Жалпы баланстық құн			
	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны
<i>Алдын ала кредиттер</i>								
2019 ж. 1 қаңтарда	(84,013)	(71,233)	(315,007)	(470,253)	154,661,451	11,288,049	659,749	166,609,249
<i>Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер, кезең үшін</i>								
Аударым:								
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстарға (1- кезеңнен 2-кезеңге)	29,981	(141,409)	-	(111,428)	(57,559,410)	57,559,410	-	-
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредит шығыстарына (3-кезеңнен 2-кезеңге)	-	(3,151)	63,121	59,970	-	168,217	(168,217)	-
- құнсызданған активтерге (1- кезеңнен және 2- кезеңнен 3-кезеңге)	131	6,465	(163,834)	(157,238)	(212,469)	(186,585)	399,054	-
- 12 айлық күтілетін кредиттік шығыстар (2-кезеңнен және 3-кезеңнен 1-кезеңге)	(1,819)	11,851	12,324	22,356	2,087,490	(2,054,181)	(33,309)	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған Кезең ішінде ішінара және толық өтеу	(80,499)	(149,709)	(18,571)	(248,779)	172,602,737	26,877,861	50,191	199,530,789
Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау моделінің жорамалдарындағы өзгерістер	3,674	6,637	38,298	48,609	(5,185,530)	(12,720,399)	(153,366)	(18,059,295)
Дисконттың амортизациясы	(23,019)	17,212	21,789	15,982	-	-	-	-
Есептелген пайызбен өзгерістер	-	-	-	-	634,770	894,776	2,005	1,531,551
Алдын ала және аралық қарыздардан аудару	-	-	-	-	6,043	(41,888)	2,931	(32,914)
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер жиыны, кезең үшін	(71,550)	(233,705)	(41,794)	(347,049)	112,365,370	61,387,690	87,036	173,840,096
2019 ж. 31 желтоқсанда	(155,563)	(304,938)	(356,801)	(817,302)	267,026,821	72,675,739	746,785	340,449,345

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Төмендегі кестеде өткен есепті кезеңнің басы мен соңы арасындағы аралықта болған, амортизацияланған құны бойынша бағаланатын клиенттерге кредиттік залалдарға бағалау резервіндегі және аралық кредиттер мен аванстардың жалпы баланстық құнындағы өзгерістер ашылады.

(қазақстандық мың теңгемен)	Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві				Жалпы баланстық құн			
	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны	1-себет (12 ай үшін ОКУ)	2-себет (Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан ОКУ бүкіл мерзім ішінде)	3-себет (Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша ОКУ барлық мерзімге)	Жиыны
Аралық кредиттер								
2019 ж. 1 қаңтарда	(222,702)	(79,022)	(435,521)	(737,245)	268,693,856	10,362,090	844,443	279,900,389
<i>Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер, кезең үшін</i>								
Аударым:								
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстарға (1- кезеңнен 2-кезеңге)	19,774	(33,726)	-	(13,952)	(22,033,669)	22,033,669	-	-
- барлық мерзім ішінде күтілетін кредит шығыстарына (3- кезеңнен 2-кезеңге)	-	(210)	36,669	36,459	-	98,058	(98,058)	-
- құнсызданған активтерге (1- кезеңнен және 2-кезеңнен 3-кезеңге)	438	13,059	(204,945)	(191,448)	(496,411)	(327,834)	824,245	-
- 12 айлық күтілетін кредиттік шығыстар (2-кезеңнен және 3- кезеңнен 1-кезеңге)	(1,932)	17,055	10,529	25,652	4,286,933	(4,260,648)	(26,285)	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған	(117,858)	(15,164)	(28,381)	(161,403)	232,285,054	3,325,468	76,707	235,687,229
Кезең ішінде ішінара және толық өтеу	13,148	3,666	35,744	52,558	(81,804,690)	(12,615,360)	(428,725)	(94,848,775)
Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау моделінің жорамалдарындағы өзгерістер	81,332	32,902	31,831	146,065	-	-	-	-
Дисконттың амортизациясы	-	-	-	-	772,902	124,482	1,860	899,244
Есептелген пайызбен өзгерістер	-	-	-	-	(277,267)	(46,490)	6,765	(316,992)
Алдын ала және аралық қарыздардан аудару	24,561	23,322	58,434	106,317	(46,174,131)	(9,121,746)	(157,931)	(55,453,808)
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгерістер жиыны, кезең үшін	19,463	40,904	(60,119)	248	86,558,721	(790,401)	198,578	85,966,898
2019 ж. 31 желтоқсанда	(203,239)	(38,118)	(495,640)	(736,997)	355,252,577	9,571,689	1,043,021	365,867,287

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Төменде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттердің кредиттік сапасына талдау жасалады:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	1-себет 12-айлық ОКУ	2-себет жедел ОКУ	3-себет Жедел ОКУ	Жиыны
Аралық қарыздар	382,504,162	95,055,623	1,149,331	478,709,116
Ұзартылмаған және бағаланбаған толық қамтамасыз етілген:				
- LTV 25-тен кем%	382,295,841	91,690,762	742,459	474,729,062
- LTV 25%- дан 50-ге дейін%	1,403,533	365,777	5,253	1,774,563
- LTV 51%- дан 75-ке дейін%	31,957,452	7,219,343	56,452	39,233,247
- LTV 76%- дан 100-ге дейін%	306,396,276	73,162,719	563,278	380,122,273
- LTV 100 астам%	15,757,921	3,632,107	65,024	19,455,052
- кепілсіз	26,780,659	7,310,816	52,452	34,143,927
- 30 күннен кем кешігумен	-	-	-	-
- 31 күннен 60 күнге дейін төлемді кешіктіріп	427,232	2,952,713	22,666	3,402,611
- төлемді кешіктіріп 61- ден 90 күнге дейін	-	648,902	23,793	672,695
- 91- ден 180 күнге дейін төлемді кешіктіріп төлеу	-	295,277	14,371	309,648
- төлемді кешіктіріп 181 күннен 360 күнге дейін	-	-	603,115	603,115
- 360 күннен астам кідіріспен	-	-	33,628	33,628
Кредиттік шығыстар бойынша бағалау резерві	(218,911)	(532,031)	(867,031)	(1,617,973)
Аралық қарыздар	380,143,210	95,401,389	1,696,673	477,241,272
Ұзартылмаған және бағаланбаған толық қамтамасыз етілген:				
- LTV 25-тен кем%	380,014,935	90,145,459	4,474,265	474,634,659
- LTV 25%- дан 50-ге дейін%	1,018,764	209,217	9,289	1,237,270
- LTV 51%- дан 75-ке дейін%	17,772,747	2,840,034	29,319	20,642,100
- LTV 76%- дан 100-ге дейін%	257,844,998	35,314,414	256,808	293,416,220
- LTV 100 астам%	83,679,565	49,805,597	118,251	133,603,413
- кепілсіз	19,698,571	1,976,197	4,060,598	25,735,366
- 30 күннен кем кешігумен	290	-	-	290
- 31 күннен 60 күнге дейін төлемді кешіктіріп	400,231	4,748,709	37,766	5,186,706
- төлемді кешіктіріп 61- ден 90 күнге дейін	-	845,378	43,319	888,697
- 91- ден 180 күнге дейін төлемді кешіктіріп төлеу	-	377,852	-	377,852
- төлемді кешіктіріп 181 күннен 360 күнге дейін	-	-	182,072	182,072
- 360 күннен астам кідіріспен	-	-	42,788	42,788
Кредиттік шығыстар бойынша бағалау резерві	(271,956)	(716,009)	(3,402,246)	(4,390,211)
Тұрғын үй қарыздары	248,670,843	114,088,300	971,594	363,730,737
Ұзартылмаған және бағаланбаған толық қамтамасыз етілген:				
- LTV 25-тен кем%	248,457,010	111,027,403	1,128,782	360,613,195
- LTV 25%- дан 50-ге дейін%	63,416,540	18,035,416	323,671	81,775,627
- LTV 51%- дан 75-ке дейін%	165,078,871	87,878,621	719,383	253,676,875
- LTV 76%- дан 100-ге дейін%	19,831,095	4,999,774	85,728	24,916,597
- LTV 100 астам%	96,983	37,611	-	134,594
- кепілсіз	33,521	73,145	-	106,666
- 30 күннен кем кешігумен	-	2,836	-	2,836
- 31 күннен 60 күнге дейін төлемді кешіктіріп	478,329	2,699,740	69,366	3,247,435
- төлемді кешіктіріп 61- ден 90 күнге дейін	-	585,393	19,730	605,123
- 91- ден 180 күнге дейін төлемді кешіктіріп төлеу	-	198,585	6,403	204,988
- төлемді кешіктіріп 181 күннен 360 күнге дейін	-	-	206,151	206,151
- 360 күннен астам кідіріспен	-	-	113,456	113,456
Кредиттік шығыстар бойынша бағалау резерві	(264,496)	(422,821)	(766,485)	(1,453,802)
Жалпы баланстық құн	1,012,073,578	306,216,173	8,853,360	1,327,143,111
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві	(755,363)	(1,670,861)	(5,035,762)	(7,461,986)
Баланстық құны	1,011,318,215	304,545,312	3,817,598	1,319,681,125

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Төменде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік сапа бойынша кредиттерді талдау (қайта есептелі)

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	1-себет 12-айлық ОКУ	2-себет жедел ОКУ	3-себет Жедел ОКУ	Жиыны
Аралық қарыздар	355,049,338	9,533,571	547,381	365,130,290
Ұзартылмаған және бағаланбаған толық қамтамасыз етілген:				
- LTV 25-тен кем%	353,632,370	7,082,863	189,800	360,905,033
- LTV 25%- дан 50-ге дейін%	1,275,398	55,316	-	1,330,714
- LTV 51%- дан 75-ке дейін%	28,276,307	578,685	12,965	28,867,957
- LTV 76%- дан 100-ге дейін%	297,298,642	5,327,133	142,348	302,768,123
- LTV 100 астам%	16,896,795	942,961	34,486	17,874,242
- 30 күннен кем кешігумен	9,885,228	178,769	-	10,063,997
- 31 күннен 60 күнге дейін төлемді кешіктіріп	1,620,207	1,605,581	-	3,225,788
- төлемді кешіктіріп 61- ден 90 күнге дейін	-	634,280	6,352	640,632
- 91- ден 180 күнге дейін төлемді кешіктіріп төлеу	-	248,964	3,809	252,773
- төлемді кешіктіріп 181 күннен 360 күнге дейін	-	-	227,917	227,917
- 360 күннен астам кідіріспен	-	-	69,734	69,734
Кредиттік шығыстар бойынша бағалау резерві	(203,239)	(38,118)	(495,640)	(736,997)
Алдын ала қарыздар	266,871,258	72,370,801	389,984	339,632,043
Ұзартылмаған және бағаланбаған толық қамтамасыз етілген:				
- LTV 25-тен кем%	266,896,007	69,655,784	285,056	336,836,847
- LTV 25%- дан 50-ге дейін%	2,298,165	277,934	1,340	2,577,439
- LTV 51%- дан 75-ке дейін%	11,050,048	2,040,060	40,653	13,130,761
- LTV 76%- дан 100-ге дейін%	123,300,416	49,200,771	80,747	172,581,934
- LTV 100 астам%	114,482,732	15,100,245	98,997	129,681,974
- кепілсіз	15,764,361	3,036,774	63,319	18,864,454
- 30 күннен кем кешігумен	285	-	-	285
- 31 күннен 60 күнге дейін төлемді кешіктіріп	130,814	2,278,539	5,510	2,414,863
- төлемді кешіктіріп 61- ден 90 күнге дейін	-	556,897	12,990	569,887
- 91- ден 180 күнге дейін төлемді кешіктіріп төлеу	-	184,519	23,950	208,469
- төлемді кешіктіріп 181 күннен 360 күнге дейін	-	-	81,007	81,007
- 360 күннен астам кідіріспен	-	-	45,629	45,629
Кредиттік шығыстар бойынша бағалау резерві	(155,563)	(304,938)	(356,801)	(817,302)
Тұрғын үй қарыздары	228,629,828	46,563,861	438,144	275,631,833
Ұзартылмаған және бағаланбаған толық қамтамасыз етілген:				
- LTV 25-тен кем%	228,118,936	44,064,613	340,528	272,524,077
- LTV 25%- дан 50-ге дейін%	48,291,923	16,298,071	46,075	64,636,069
- LTV 51%- дан 75-ке дейін%	161,040,593	23,324,145	226,444	184,591,182
- LTV 76%- дан 100-ге дейін%	18,480,013	3,597,983	61,523	22,139,519
- LTV 100 астам%	241,034	414,039	-	655,073
- кепілсіз	63,684	429,351	-	493,035
- 30 күннен кем кешігумен	1,688	1,024	6,487	9,199
- 31 күннен 60 күнге дейін төлемді кешіктіріп	697,866	1,933,473	43,722	2,675,061
- төлемді кешіктіріп 61- ден 90 күнге дейін	-	493,934	-	493,934
- 91- ден 180 күнге дейін төлемді кешіктіріп төлеу	-	195,728	9,673	205,401
- төлемді кешіктіріп 181 күннен 360 күнге дейін	-	-	163,922	163,922
- 360 күннен астам кідіріспен	-	-	109,666	109,666
Кредиттік шығыстар бойынша бағалау резерві	(186,973)	(123,887)	(267,897)	(578,757)
Жалпы баланстық құн	851,096,199	128,935,176	2,495,847	982,527,222
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві	(545,775)	(466,943)	(1,120,338)	(2,133,056)
Баланстық құны	850,550,424	128,468,233	1,375,509	980,394,166

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Жоғарыда кестелерде пайдаланылатын деңгейлер бойынша кредиттік тәуекелді жіктеу жүйесінің сипаттамасы 23-ескертпеде келтіріледі.

Кредиттің құнсыздануы туралы мәселені қарау кезінде банк назарға алатын негізгі факторлар оның мерзімі өткен мәртебесі және Бар болған жағдайда кепілді қамтамасыз етуді іске асыру мүмкіндігі болып табылады. Осының негізінде банк жоғарыда кредиттердің берешек мерзімдері бойынша талдау ұсынды, олар жеке тәртіппен құнсыздану ретінде анықталған.

LTV коэффициенті есепті күнгі қарыздардың жалпы баланстық сомасының жылжымайтын мүліктен және депозиттер түріндегі ақшалай қамтамасыз етуден тұратын кепілдік қамтамасыз ету құнына қатынасы болып табылады.

Барлық несиелер жеке тұлғаларға берілді.

Төменде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кепілмен қамтамасыз ету туралы ақпарат берілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Тұрғын үй қарыздары	Алдын ала қарыздар	Аралық қарыздар	Жиыны
Кепілсіз несиелер	2,745	289	-	3,034
Басқа жеке тұлғалар кепілдік берген кредиттер	2,299,597	-	-	2,299,597
Қамтамасыз етілген несиелер:				
- тұрғын жылжымайтын мүлік нысандары	353,964,323	454,176,732	443,341,048	1,251,482,103
- жер	1,073,539	12,460	810,751	1,896,750
- басқа жылжымайтын мүлік нысандары	176,118	-	398,198	574,316
- ақша депозиттері	23,036	22,860,552	33,753,366	56,636,954
- тұрғын жылжымайтын мүлік нысандары, Депозиттер және кепілдіктермен (көп кепілдік)	-	191,239	122,503	313,742
Басқа активтермен қамтамасыз етілген кредиттер	6,191,379	-	283,250	6,474,629
Клиенттерге кредиттер мен аванстар жиынтығы	363,730,737	477,241,272	478,709,116	1,319,681,125

Кепілді жылжымайтын мүлік құны тек мерзімі өткен қарыздар бойынша провизиялар есебіне 90 күн енгізіледі.

Коммерциялық жылжымайтын мүлік түрінде қамтамасыз етілген қарыздар басқа жылжымайтын мүлік нысандары санатына жатқызылған. Мүліктік құқық түрінде қамтамасыз етілген қарыздар Өзгелер санатына жатқызылған. Клиенттерге кредиттер мен аванстар қамтамасыз ету түрінің ең үлкен құнына байланысты кепілмен қамтамасыз ету түрлері бойынша бөлінеді, яғни несие, егер ол кепілмен қамтамасыз етілген болса, қамтамасыз етуге мүліктік құқығы және депозиті бар қарыздарды қоспағанда, белгілі бір санатқа түседі. Бұл қарыздар ақша депозиттері санатына жатқызылған.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша берілген кредиттер бойынша қамтамасыз ету ретінде ұсталатын салымдар сомасы 385,858,999 мың теңгені құрады (2019 жылы: 285,840,765 мың теңге).

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Төменде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кепілмен қамтамасыз ету туралы ақпарат берілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Тұрғын үй қарыздары	Алдын ала қарыздар	Аралық қарыздар	Жиыны
Кепілсіз несиелер	2,710	285	-	2,995
Басқа жеке тұлғалар кепілдік берген кредиттер	1,984,809	5,993	1,846	1,992,648
Қамтамасыз етілген несиелер:				
- тұрғын жылжымайтын мүлік нысандары	270,842,042	321,647,098	353,539,804	946,028,944
- жер	983,226	30,735	1,048,818	2,062,779
- басқа жылжымайтын мүлік нысандары	43,222	7,385	299,113	349,720
- ақша депозиттері	28,176	17,737,355	10,018,734	27,784,265
- тұрғын жылжымайтын мүлік нысандары, депозиттер және кепілдіктермен (көп кепілдік)	-	203,192	221,975	425,167
Басқа активтермен қамтамасыз етілген кредиттер	1,747,648	-	-	1,747,648
Клиенттерге кредиттер мен аванстар жиынтығы	275,631,833	339,632,043	365,130,290	980,394,166

Қамтамасыз етудің қаржылық әсері оның құнын жеке ашу жолымен ұсынылған (i) кепілдікпен қамтамасыз ету және кредиттің сапасын арттырудың өзге де шаралары активтің баланстық құнына тең немесе одан асатын активтер ("артық кепілдікпен қамтамасыз етілген активтер") және (ii) кепілдікпен қамтамасыз ету және кредиттің сапасын арттырудың өзге де тетіктері активтің баланстық құнынан аз активтер ("жеткіліксіз кепілдікпен қамтамасыз етілген активтер") үшін. Қамтамасыз етудің әділ құнына жылжымайтын мүлік және ақшалай салымдар түріндегі нық кепіл кіреді.

Төмендегі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 3-себеттің құнсызданған активтеріне қамтамасыз етудің әсері көрсетілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Артық қамтамасыз етілген активтер		Жеткіліксіз қамтамасыз етілген активтер	
	Активтердің баланстық сомасы	Қамтамасыз етудің әділетті құны	Активтердің баланстық сомасы	Қамтамасыз етудің әділетті құны
Тұрғын үй қарыздары	971,594	5,340,592	-	-
Алдын алатұрғын үй қарыздары	569,416	1,630,768	1,127,257	1,119,897
Аралық тұрғын үй қарыздары	1,120,206	2,966,778	29,125	29,322

Төмендегі кестеде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы 3-себеттің қамтамасыз етудің құнсыздану активтеріне әсер етуі көрсетілген

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Артық қамтамасыз етілген активтер		Жеткіліксіз қамтамасыз етілген активтер	
	Активтердің баланстық сомасы	Қамтамасыз етудің әділетті құны	Активтердің баланстық сомасы	Қамтамасыз етудің әділетті құны
Тұрғын үй қарыздары	438,144	2,307,400	-	-
Алдын алатұрғын үй қарыздары	379,568	1,223,999	10,416	10,416
Аралық тұрғын үй қарыздары	547,381	1,554,246	-	-

9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)

Есептік кезеңнің соңындағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік объектілері түріндегі кепілмен қамтамасыз етудің әділ құны жарты жылда бір рет жүргізілетін қайта бағалау жолымен айқындалды. 2020 жылы қайта бағалау тәуекел-менеджмент департаменті кепілдік тәуекелдер секторы қызметкерлерінің күшімен жүзеге асырылды. Ақша салымдары бойынша сома портфельдің баланстық құнынан шегерілді. Клиенттерге кредиттер мен аванстар сомаларының әрбір санатының әділ құнын бағалау 26-қосымшада ұсынылған. Клиенттердің кредиттері мен аванстарының пайыздық мөлшерлемелерін талдау 23-ескертпеде ашылған. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 29-ескертпеде ашылған.

10 Пайдалану құқығы нысанындағы негізгі құралдар, активтер және бейматериалдық активтер

Төменде негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің баптары бойынша қозғалыс берілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Жер және ғимарат	Кеңсе және компьютерлік жабдық	Көлік құралы	Негізгі құралдар жиыны
2019 жылғы 1 қаңтардағы құн	1,600,958	4,703,686	252,488	6,557,132
Жинақталған амортизация	(244,242)	(2,637,823)	(49,955)	(2,932,020)
2019 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	1,356,716	2,065,863	202,533	3,625,112
Жыл ішіндегі түсімдер	-	1,330,266	-	1,330,266
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерді аудару	856,850	-	-	856,850
Істен шығу	-	(121,697)	(13,741)	(135,438)
Құнсызданудан болатын шығын	-	(483)	-	(483)
Амортизациялық аударымдар	(79,384)	(819,977)	(42,091)	(941,452)
Жинақталған амортизацияны аудару	(110,623)	-	-	(110,623)
Шығарулар бойынша амортизациялық аударымдар	-	121,697	13,741	135,438
2019 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	2,023,559	2,575,669	160,442	4,759,670
2019 жылғы 31 желтоқсандағы құн	2,457,808	5,912,255	238,747	8,608,810
Жинақталған амортизация	(434,249)	(3,336,586)	(78,305)	(3,849,140)
2020 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	2,023,559	2,575,669	160,442	4,759,670
Жыл ішіндегі түсімдер	-	1,608,108	8,725	1,616,833
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерден аударым	-	-	-	-
Істен шығу	-	(68,961)	-	(68,961)
Құнсызданудан болған шығын	-	-	-	-
Амортизациялық аударымдар	(59,915)	(1,078,494)	(42,092)	(1,180,501)
Жинақталған амортизацияны аудару	-	-	-	-
Шығулар бойынша амортизациялық аударымдар	-	68,961	-	68,961
2020 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	1,963,644	3,105,283	127,075	5,196,002
2020 жылғы 31 желтоқсандағы құн	2,457,808	7,451,402	247,472	10,156,682
Жинақталған амортизация	(494,164)	(4,346,119)	(120,397)	(4,960,680)
2020 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	1,963,644	3,105,283	127,075	5,196,002

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

10 Пайдалану құқығы нысанындағы негізгі құралдар, активтер және бейматериалдық активтер (жалғасы)

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз етуге лицензиялар	Дербес әзірленген бағдарламалық қамтамасыз ету	Жижыны
2019 ж. 1 қаңтардағы құны	3,469,865	8,935	3,478,800
Жинақталған амортизация	(1,094,117)	(8,935)	(1,103,052)
2019 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	2,375,748	-	2,375,748
Бір жылдағы түсімдер	2,028,087	-	2,028,087
Істен шығу	(35,275)	-	(35,275)
Амортизациялық аударымдар	(529,617)	-	(529,617)
Шығарулар бойынша амортизациялық аударымдар	35,275	-	35,275
2019 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	3,874,218	-	3,874,218
2019 жылғы 31 желтоқсандағы құн	5,462,677	8,935	5,471,612
Жинақталған амортизация	(1,588,459)	(8,935)	(1,597,394)
2020 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	3,874,218	-	3,874,218
Бір жылдағы түсімдер	2,619,816	184,884	2,804,700
Істен шығу	(129,846)	-	(129,846)
Амортизациялық аударымдар	(993,524)	(734)	(994,258)
Шығарулар бойынша амортизациялық аударымдар	129,846	-	129,846
2020 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	5,500,510	184,150	5,684,660
2020 жылғы 31 желтоқсандағы құн	7,952,647	193,819	8,146,466
Жинақталған амортизация	(2,452,137)	(9,669)	(2,461,806)
2020 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	5,500,510	184,150	5,684,660

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

10 Пайдалану құқығы нысанындағы негізгі құралдар, активтер және бейматериалдық активтер (жалғасы)

Банк кеңселік үй-жайларды жалға алады. Жалдау шарттары, әдетте, бір жылға дейін белгіленген мерзімге жасалады.

1 қаңтар 2019 жылдан бастап жалға алу шарттары бір жылдан астам мерзімге жасалған жалдау шарттары Банктің жалға алу нысаны болып табылатын тиісті активті пайдалануға алған күнгі тиісті міндеттемесі бар пайдалану құқығы нысанындағы активтер ретінде танылады.

Жалдау мәні болып табылатын активтер сыныбы бойынша пайдалану құқығы нысанындағы активтерді талдау төменде берілген.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Ғимарат	Жиыны
2019 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	-	-
Түсімдер	662,694	662,694
Амортизациялық аударымдар	(166,165)	(166,165)
2019 ж. 31 желтоқсандағы баланстық құны	496,529	496,529
2019 жылғы 31 желтоқсандағы құн	662,694	662,694
Жинақталған амортизация	(166,165)	(166,165)
2020 ж. 1 қаңтардағы баланстық құны	496,529	496,529
Түсімдер	80,096	80,096
Амортизациялық аударымдар	(310,395)	(310,395)
2020 ж. 31 желтоқсандағы баланстық құны	266,230	266,230
2020 жылғы 31 желтоқсандағы құн	742,790	742,790
Жинақталған амортизация	(476,560)	(476,560)
2020 ж. 31 желтоқсандағы баланстық құны	266,230	266,230

Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстар 39,818 мың теңгені құрады (2019 жыл: 31,753 мың теңге).

Қысқа мерзімді жалдау бойынша шығыстар жалпы және әкімшілік шығыстарға енгізілген.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж.	2019 ж.
Қысқа мерзімді жалдау бойынша шығыстар	637,952	586,041

2020 жылы қаржылық жалдау бойынша ақшаның әкелілу жиыны ҚҚС-сыз 361,357 мың теңгені құрады (2019 жыл: 131,178 мың теңге).

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

11 Басқа да қаржы активтері және басқа да активтер

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
Банк қызметі бойынша дебиторлық берешек	5,417,469	2,979,171
Басқа да қаржы активтері жиыны	5,417,469	2,979,171

Банк қызметі бойынша дебиторлық берешек негізінен нақты сомаларды аударғаннан және екінші деңгейдегі банктерден төлемдер тізілімін алғаннан кейін келесі жұмыс күні жабылатын, банкте ашылған клиенттердің ағымдағы және жинақ шоттарына есептеу үшін банкоматтар, интернет-банкінгтер және терминалдар арқылы банк клиенттерінен қабылданған төлемдер бойынша Екінші деңгейдегі банкке қойылатын талаптарды білдіреді.

Өзге қаржы активтері құнсызданбаған және мерзімі өткен жоқ. Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау мақсаттары үшін өзге де қаржы активтері 1-себетке енгізілген. Басқа қаржы активтерінің қысқа мерзімділігіне байланысты Банк олар үшін кредиттік шығыстарға бағалау резервін құрмайды.

Төменде 2020ж. 31 желтоқсан және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банк қызметі бойынша дебиторлық берешекке талдау жасалады:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
<i>Ұзартылмаған және бағаланбаған</i>		
- ВВВ-дан ВВВ+дейінгі рейтингімен	1,875	315
- ВВ- тан ВВ+дейінгі рейтингімен	5,269,713	2,962,466
- В-тан В+дейінгі рейтингімен	145,824	16,390
- рейтинг жоқ	57	-
Банк қызметі бойынша дебиторлық берешек жиыны, ұзартылмаған және бағаланбаған	5,417,469	2,979,171

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
Қызметтер үшін алдын ала төлем	192,855	192,117
Шикізат және материалдар	54,128	72,252
Басқа	17,040	72,045
Пайдаға салынатын салықты қоспағанда салықтар бойынша алдын ала төлем	5,608	3,784
Құнсыздануға арналған резервті шегергенде	(1,608)	(1,695)
Өзге активтер жиыны	268,023	338,503

12 Клиенттердің қаражаты

Клиенттердің қаражаты ағымдағы шоттардағы сомаларды және жеке тұлғалардың мерзімді депозиттерін қамтиды және былайша берілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
Заңды тұлғалар		
Ұзақ мерзімді салымдар	650	-
Ағымдағы шоттар	40,648,577	74,934,947
Жеке тұлғалар		
Ұзақ мерзімді салымдар	648,718,202	520,990,279
Ағымдағы шоттар	22,432,867	20,257,414
Клиенттердің қаражаттары	711,800,296	616,182,640
Берілген кредиттер бойынша қамтамасыз ету ретінде ұсталатындар	385,858,999	285,840,765
Клиенттердің қаражаттарының жиыны	1,097,659,295	902,023,405

Клиенттердің қаражаты өтеуге дейін қалған мерзімдерге сәйкес ұзақ мерзімді салымдар ретінде жіктеледі. Алайда, жеке тұлғалар өтеу мерзімі басталғанға дейін шоттардан қаражат алуға құқылы.

2020 жылғы 31 желтоқсанға 40,912,695 мың теңге (клиенттер қаражатының 4%) мөлшеріндегі клиенттердің қаражаты он ірі клиенттердің қаражатын құрады, оның ішінде 40,576,028 мың теңге заңды және жеке тұлғалардың қаражаты бойынша Жеке тұлғалардың қаражаты бойынша 336,667 мың теңге. 2019 жылғы 31 желтоқсанға клиенттердің қаражаты 75,316,620 мың теңге (клиенттердің қаражатынан 8%) он ірі клиенттердің қаражатын құрады, оның ішінде заңды тұлғалардың қаражаты бойынша 74,893,303 мың теңге және жеке тұлғалардың қаражаты бойынша 423,317 мың теңге. Заңды тұлғалар бойынша ағымдағы шоттар балансының едәуір азаюы заңды тұлғаның ағымдағы операциялық қызметіне байланысты.

Тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы туралы шарттың талаптары бойынша банк салымшылары шарттық сома мен олардың жинақталған салымдары, мемлекет шешімі бойынша есептелген сыйақы мен мемлекеттік сыйлықақы арасындағы айырмаға тең сомада тұрғын үй кредитін алуға, олар олармен жасалған тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы туралы шарттың талаптарына толық сәйкес келген жағдайда құқығы бар. Осылайша, банктің салымшылар алдында тұрғын үй кредитін беру бойынша шартты міндеттемелері бар (27-ескертпе).

Жыл сайын Мемлекет салымшылардың тұрғын үй құрылысы жинақтары бойынша сыйлықақыларды, соның ішінде ол бойынша есептелген сыйақыны қоса алғанда, Қазақстанда тұрғын үй құрылысы жинақ ақшаларын ынталандыру үшін бір салымшыға 200 айлық есептік көрсеткіштен 20% аспайтын сомаға мемлекеттік бюджеттен бөледі.

Мемлекет сыйлықақысының сомаларын есепке алу және салымшылардың шоттарына есепке алу оларды Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері жөніндегі комитетінен нақты алғаннан кейін ғана жүргізіледі.

Егер құрылыс істері жөніндегі Комитет болса, Банк салымшылар алдында міндеттеме алмайды Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы банк шоттарына Мемлекеттік сыйлық аудармайды.

Клиенттер қаражатының әрбір санатының әділ құнын бағалау туралы ақпарат 26-ескертпеде келтірілген. Клиенттер қаражатының пайыздық мөлшерлемелерді талдау 23-ескертпеде ұсынылған. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 29-ескертпеде берілген.

Заңды тұлғалардың ағымдағы шоттары жалпы бақылаудағы компаниялардың ағымдағы шоттарын білдіреді, Банк заңды тұлғалардың (бас компанияның еншілес ұйымдарының) ағымдағы шоттарының қалдықтарына сыйақы есептеуді жүргізеді, бұл ретте сыйақы мөлшерлемесі жыл бойы әрбір айға минус 0,5 ҚРҰБ базалық мөлшерлемесі дәлізінің төменгі мәніне тең болады. 2020 жылы сыйақы мөлшерлемесі 7% - дан (ең төменгі Мән) 10% - ға дейін (ең жоғарғы мән) өзгерді. (2019 жыл: 7.75%).

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

13 Қарыз қаражаттары

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан (қайта есептелді)
Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі	42,445,200	36,396,852
"Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ	14,883,776	14,359,043
Бас компания	7,136,849	6,640,480
Алматы қ. Әкімдігі	3,070,888	1,761,619
Нұр-Сұлтан қ. әкімдігі	31,797	-
"Назарбаев зияткерлік мектептері" ДБҰ	45,545	-
Қарыз қаражаттарының жиыны	67,614,055	59,157,994

Бастапқы тану кезінде банк жоғарыда көрсетілген қарыздарды әділ құны бойынша көрсетті (4- ескертпе).

Төмендегі кестеде ұсынылған әрбір кезең үшін Қаржылық қызмет нәтижесінде туындайтын банктің қарыз қаражаттарындағы өзгерістер берілген. Қарыз баптары қаржылық қызмет ретінде ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте көрсетілген.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Қарыз қаражаттары
2019 ж. 1 қаңтардағы қалдық	59,570,463
Ақша қаражатының қозғалысы	76,223,000
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысына байланысты емес өзге де өзгерістер	(76,635,469)
2019 ж. 31 желтоқсандағы қалдық	59,157,994
Ақша қаражатының қозғалысы	69,187,000
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысына байланысты емес өзге де өзгерістер	(60,730,939)
2020 ж. 31 желтоқсандағы қалдық	67,614,055

Өзге қарыз қаражатының әрбір санатының әділ құнын бағалау туралы ақпарат 26- ескертпеде ашылған. Басқа да қарыз қаражатының пайыздық мөлшерлемелерін талдау 23-ескертпеде ашылған. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 29- ескертпеде ашылған.

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

14 Басқа да қаржылық міндеттемелер және басқа да міндеттемелер

Өзге міндеттемелер мынадай баптарды қамтиды:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған комиссиялық кіріс	2,220,870	2,541,735
Басқа	582,054	596,507
Басқа есептелген міндеттемелер	465,980	501,618
Ұзақ мерзімді жалдау	294,164	535,607
Басқа қаржылық міндеттемелер жиыны	3,563,068	4,175,467
Қызметкерлерге сыйақы үшін есептелген шығыстар	930,753	885,077
Әкімшілік-шаруашылық қызмет бойынша есептелген шығыстар пайдаға салынатын салықт ы қоспағанд а төлеуг е салынатын салықтар	646,912	715,473
Басқа	353,406	341,955
Қызметкерлерге сыйақы үшін есептелген шығыстар	78,512	210,154
Басқа міндеттемелер жиыны	2,009,583	2,152,659

Кейінге қалдырылған комиссиялық кіріс тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы туралы шарт жасасу және тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы туралы Шарт талаптарын өзгерту үшін алынған 50% мөлшеріндегі комиссиялық алымның бір бөлігі болып табылады, ол қарыз алу сәтінде қарыз бойынша дисконт шотына көшіріледі және алынған қарыздың барлық мерзіміне тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша қарыз беруге байланысты комиссиялар ескеріле отырып амортизацияланады.

Төмендегі кестеде 2020 жылғы қаржылық қызмет нәтижесінде туындайтын Банктің ұзақ мерзімді жалдау бойынша өзгерістер берілген. Берешектің баптары қаржылық қызмет ретінде ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте көрсетілген.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Ұзақ мерзімді жалдау
2019 ж. 1 қаңтардағы қалдық	-
Ақша қаражаттардың қозғалысы	(131,178)
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысына байланысты емес өзге де өзгерістер	666,785
2019 ж. 31 желтоқсандағы қалдық	535,607
Ақша қаражаттардың қозғалысы	(361,357)
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысына байланысты емес өзге де өзгерістер	119,914
2020 ж. 31 желтоқсандағы қалдық	294,164

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

15 Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
Ішкі нарықта шығарылған облигациялар	113,680,020	78,650,059
Шығарылған борыштық бағалы қағаздардың жиынтығы	113,680,020	78,650,059

2020 жыл ішінде Банктің Шығарылған борыштық бағалы қағаздары бойынша 7,581,660 мың теңге мөлшерінде жартыжылдық купондар төленді.

2020 жылғы наурызда Банк 210,000,000 мың теңге мөлшерінде екінші облигациялық бағдарламаны, сондай-ақ осы бағдарлама шегінде облигациялардың үш шығарылымын (30 миллиард) тіркеді. теңге, 90 миллиард теңге және 90 миллиард теңге). 2020 жылғы шілдеде Банктің екінші облигациялық бағдарламасы шегінде номиналды құны 1,000 теңге болатын 90,000,000 дана облигациялардың екінші шығарылымын орналастыру жүзеге асырылды. Облигациялардың айналыс мерзімі 20 жылды, купондық сыйақы мөлшерлемесі 4,05% құрайды, купонды "Бәйтерек "ҰБХ" АҚ-мен бағалы қағаздарды сатып алу-сату шартын жасасу жолымен ұйымдастырылмаған нарықта жылына 2 рет төлей отырып. Облигацияларды орналастырудан түскен қаражат жергілікті атқарушы органдардың тізімдерінде тұрған кезекте тұрған "Отбасы банк" АҚ салымшыларының тұрғын үйді сатып алуын қамтамасыз ету мақсатында алдын ала және аралық тұрғын үй қарыздарын беруге бағытталған.

2020 жылғы қазанда Банк банктің бірінші облигациялық бағдарламасы шеңберінде номиналды құны 1,000 теңге, айналым мерзімі 4 жыл, купондық сыйақы мөлшерлемесі жылдық 2,00%, купонды жылына 2 рет төлеу кезеңділігімен 1,500,000 дана мөлшерінде облигациялардың екінші шығарылымын тіркеді (шығарды). Және 2020 жылғы қарашада "Қаражанбасмұнай" АҚ-мен бағалы қағаздарды сатып алу-сату шартын жасасу жолымен ұйымдастырылмаған нарықта 1,316,432 дана мөлшерінде оларды орналастыру жүзеге асырылды. Облигацияларды орналастырудан түскен қаражат эмитенттің кредиттік - инвестициялық қызметін қаржыландыруға бағытталатын болады.

Бастапқы тану кезінде банк шығарылған облигацияларды әділ құны бойынша көрсетті (4-ескертпе).

Төмендегі кестеде әрбір ұсынылған кезең үшін Қаржылық қызмет нәтижесінде туындайтын Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша өзгерістер ұсынылған. Берешек баптары қаржы қызметі ретінде ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте көрсетілген.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Қарыздық бағалы қағаздар
2019 жылғы 1 қаңтар	57,730,697
Ақша қаражатының қозғалысы	20,000,000
Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысына байланысты емес өзге де өзгерістер	919,362
2019 ж. 31 желтоқсан	78,650,059
2020 жылғы 1 қаңтарға	78,650,059
Ақша қаражатының қозғалысы	91,316,432
Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысына байланысты емес өзге де өзгерістер	(56,286,471)
2020 ж. 31 желтоқсан	113,680,020

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банктің Шығарылған борыштық бағалы қағаздары болды, оларды 5 контрагент ұстап қалды (2019 жыл: 4 контрагент). 2020 жылғы 31 желтоқсанда шығарылған борыштық бағалы қағаздардың қалдығы 113,680,020 мың теңгені құрайды (2019 жыл: 78,650,059 мың теңге).

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

Шығарылған борыштық бағалы қағаздардың әрбір санатының әділ құнын бағалау туралы ақпарат 26-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен Шығарылған борыштық бағалы қағаздармен операциялар бойынша ақпарат 29-ескертпеде ашылған.

16 Мемлекеттік субсидиялар

Мемлекеттік субсидиялар. Банк мемлекеттік субсидия ретінде Қазақстан Республикасының Үкіметінен және "Бақытты Отбасы" және "Шаңырақ" мемлекеттік бағдарламаларын іске асыру үшін бас компаниядан алынған қаражат бойынша төмен сыйақы мөлшерлемесі арқылы берілген пайда сомасын көрсетті.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан (қайта есептелді)
Жыл басындағы қалдық	33,893,322	-
Қазақстан Республикасының Үкіметінен "Бақытты Отбасы" мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде қарыз алу арқылы алынған мемлекеттік субсидия (13-ескертпе)	46,774,007	44,668,567
"Шаңырақ" мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде Бас компаниядан борыштық бағалы қағаздар шығару арқылы алынған мемлекеттік субсидия (15-ескертпе)	57,747,025	-
"Бақытты Отбасы" мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде жергілікті атқарушы органдардан қарыз алу арқылы алынған мемлекеттік субсидия (13-ескертпе)	-	2,045,141
Банк клиенттеріне кредит берілгеннен кейін мемлекеттік субсидияны пайдалану	(16,660,494)	(12,820,386)
Мемлекеттік субсидиялар жиыны	121,753,860	33,893,322

Бастапқы танылғаннан кейін Банк тартылған қаражат есебінен клиенттерге берілген заемдар бойынша кірістердің/шығыстардың нетто сомасына және тартылған қаражат бойынша амортизацияланған дисконт сомасына сәйкес келетін соманы пайданың немесе залалдың құрамына енгізді. Банк кредиттер бойынша сыйақының төмен ставкасы арқылы түпкі қарыз алушыларға пайданы бөлу жөнінде міндеттеме алады.

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде пайда немесе шығын құрамына аударылған мемлекеттік субсидиялар (20-ескертпе) 16,660,494 мың теңгені құрады (2019 жылы: 12,820,385 мың теңге) және өзге де кірістерге енгізілді.

17 Акционерлік капитал

<i>(қазақстандық мың теңгемен, акциялар санын қоспағанда)</i>	Акциялар (мың дана)	Жай ациялар	Барлығы
2019 ж. 1 қаңтар	7,830	78,300,000	78,300,000
Шығарылған жаңа акциялар	-	-	-
2019 ж. 31 желтоқсан	7,830	78,300,000	78,300,000
Шығарылған жаңа акциялар	-	-	-
2020 ж. 31 желтоқсан	7,830	78,300,000	78,300,000

2020 жылғы 29 мамырда Банк 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған 2019 жылға "Бәйтерек "ҰБХ" АҚ Жалғыз акционеріне жалпы сомасы 8,292,596 мың теңгеге дивидендтер төледі. Бір жай акцияға шаққандағы дивиденд мөлшері 1,059.08 теңгені құрады.

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

18 Пайыздық кірістер мен шығыстар

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж.	2019 ж. (қайта есептелді)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық кірістер		
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын клиенттерге кредиттер мен аванстар	77,794,558	58,072,146
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	16,663,556	12,834,338
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	10,805,425	10,583,604
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі қаражат	4,321,199	2,540,386
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын Басқа банктердегі қаражат	1,848,916	687,930
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық кірістер жиыны	111,433,654	84,718,404
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық шығыстар		
Клиенттердің қаражаты	(21,830,987)	(18,046,930)
Шығарылған облигациялар	(9,426,881)	(6,458,173)
Қарыз қаражаты	(4,586,929)	(3,568,056)
Бағалы қағаздармен РЕПО операциялары	0	(33,476)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық шығыстар жиыны	(35,844,797)	(28,106,635)
Басқа да ұқсас шығыстар		
Жалдау бойынша міндеттемелер	(39,818)	(31,753)
Пайыздық және басқа да ұқсас шығыстар	(35,844,615)	(28,138,388)
Таза пайыздық және басқа да ұқсас кірістер	75,549,039	56,580,016

Пайыздық кіріс клиенттерге құнсызданбаған жұмыс істемейтін кредиттер бойынша танылған 97,848 мың теңге (2019 ж.: 32,521 мың теңге) сомасындағы пайыздық кірістерді камтиды.

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

19 Комиссиялық кірістер мен шығыстар

	2020 ж.		2019 ж.	
	Ипотекалық/ бөлшектік банкілік операциялар	Инвестициялық банкілік операциялар	Ипотекалы қ/ бөлшектік банкілік операцияла р	Инвестициялық банкішілік операциялар
<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>				
Комиссиялық кірістер				
<i>Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бааланатын қаржы құралдары бойынша комиссиялық кірістер:</i>				
Жинақ шотынан ақша сомасын мерзімінен бұрын алу үшін комиссия	613,346	-	539,165	-
Кассалық операциялар	338,098	-	366,869	-
Аударым операциялары	309,729	-	199,449	-
Басқа	277,180	-	169,412	-
Комиссиялық кірістер жиыны	1,538,353	-	1,274,895	-
Комиссиялық шығыстар				
<i>Әділ құны бойынша пайда немесе шығын арқылы бааланатындарға жатпайтын қаржы құралдары бойынша комиссиялық шығыстар</i>				
Кеңестік қызметтер көрсеткені үшін штаттан тыс агенттерге комиссия	(5,320,133)	-	(4,310,018)	-
Есеп айырысу операциялары	(1,190,467)	(85,126)	(661,499)	(56,339)
Бағалы қағаздармен операциялар	-	(8,227)	-	(3,526)
Басқа	-	(33,279)	-	(31,588)
Комиссиялық шығыстар жиыны	(6,510,600)	(126,632)	(4,971,517)	(91,453)
Таза комиссиялық шығын	(4,972,247)	(126,632)	(3,696,622)	(91,453)

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

20 Шығыстарды шегергендегі басқа да операциялық кірістер

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж.	2019 ж.
Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры " АҚ-ға жарналар түріндегі шығыстар"	(1,503,403)	(1,179,423)
Тұрақсыздық айыбынан түскен таза кіріс (айыппұл, өсімпұл)	41,876	37,515
Банк қызметінен түскен таза өзге де шығыс	1,362	(8,619)
Негізгі емес қызметтен түскен таза өзге де кіріс/(шығыс)	(26,599)	(6,781)
Негізгі құралдарды және материалдық емес активтерді сатудан түскен кірістер	151	7,753
Негізгі құралдардың құнсыздануынан болған шығыстар	-	(483)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатудан болған шығыстар	(2,402)	(31,264)
Қорларды сатудан болған шығыстар	(861)	
(Резерв)/негізгі емес қызметпен байланысты емес дебиторлық берешек бойынша құрылған резервті қалпына келтіру	15	100
Басқа операциялық шығыстардың жиыны	(1,489,861)	(1,181,202)

21 Әкімшілік шығыстар

Әкімшілік және өзге операциялық шығыстар:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж.	2019 ж.
Қызметкерлерді ұстауға арналған шығыстар	10,455,994	9,491,975
Жөндеу және техникалық жабдықтар	1,533,370	1,031,261
Негізгі құралдардың амортизациясы	1,490,896	1,107,617
Бағдарламалық қамтылымның және өзге де материалдық емес активтердің амортизациясы	994,258	529,617
Байланыс қызметтері	805,609	735,901
Басқалар	768,870	909,799
Табыс салығынан басқа салықтар	692,592	517,426
Операциялық жалдау бойынша шығыстар	637,952	586,041
Аутсорсинг бойынша шығыстар	359,226	537,758
Жарнамалық және маркетингтік қызметтер	320,135	668,315
Консультациялық қызметтер	155,240	215,010
Қызметкерлерді оқыту	127,140	199,185
Кеңсе және баспа шығыстары	122,234	29,932
Материалдар	88,232	129,565
Иссапар шығыстары	74,840	325,492
Көлік қызметтері	31,190	54,720
Сактандыру шығыстары	14,300	15,367
Директорлар кеңесін ұстауға арналған шығыстар	12,455	14,101
Қайырымдылық және демеушілік көмек	3,522	14,978
Әкімшілік және өзге операциялық шығыстар	18,688,055	17,114,060

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

22 Табыс салығы

Жыл ішіндегі пайда мен залалдың құрамында көрсетілген пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар мен үнемдеу мынадай құрауыштарды қамтиды:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж.	2019 ж. (қайта есептелді)
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы шығыстар	2,383,691	2,492,347
Кейінге қалдырылған салық салу бойынша үнем	(1,152,767)	(1,247,214)
Жыл ішіндегі табыс салығы бойынша шығыстар	(1,230,924)	(1,245,133)

Банк пайдасының көп бөлігіне қолданылатын пайдаға салынатын салық мөлшерлеме 20% (2019 ж. : 20%) құрайды.

Табыс салығының тиімді мөлшерлемесі табыс салығының ресми мөлшерлемелерінен ерекшеленеді. Төменде теориялық салық шығыстарын салық салу бойынша нақты шығыстармен салыстыру ұсынылған:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж.	2019 ж. (қайта есептелінді)
Салық салынғанға дейінгі пайда	33,015,007	28,592,148
Ресми мөлшерлеме	20%	20%
Заңнамалық белгіленген мөлшерлеме бойынша теориялық салық аударымдары	6,603,001	5,718,430
Мемлекеттік бағалы қағаздар және бағалы қағаздар бойынша, Листингтің ең жоғары және ең жоғарыдан кейінгі санаттары бойынша салық салынбайтын табыс	(5,534,967)	(4,685,091)
Өзге де салық салынбайтын / есептелмейтін кірістер / шығыстар	162,890	211,794
Табыс салығы бойыншы шығыстар	(1,230,924)	(1,245,133)

ХҚЕС пен Қазақстан Республикасының салық заңнамасы арасында айырмашылықтар қаржылық есептілікті құрастыру мақсатында және пайда салығын есептеу мақсатында активтер мен міндеттемелердің баланстық құнының арасында уақытша айырмашылықтардың пайда болуына алып келеді.

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

22 Табыс салығы (жалғасы)

Төменде осы уақытша айырмалар қозғалысының салықтық салдарлары талдап көрсетілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	1 қаңтар 2019ж.	Пайда мен шығын құрамын- да қалпына келтірілді /(жатқы- зылды) (қайта есептелді)	Капитал құрамына қалпына келтірілді /(жатқы- зылды)	31 желтоқсан 2019ж. (қайта есептелді)	Пайда мен шығын құрамын- да қалпына келтірілді /(жатқы- зылды)	Капитал құрамына қалпына келтірілді	31 желтоқсан 2020 ж.
Шегерілетін уақытша айырмалардың салықтық әсері							
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	1,028,586	3,222,435	-	4,251,021	3,908,716	-	8,159,737
Мемлекеттік субсидиялар	0	6,778,664		6,778,664	17,572,108		24,350,772
Басқа да міндеттемелер	345,804	164,092	-	509,896	76,193	-	586,089
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	1,374,390	10,165,191	-	11,539,581	21,557,017	-	33,096,598
Салық салынатын уақытша айырмалардың салықтық әсері							
Қарыз қаражаты	(11,462,184)	(8,724,330)	(6,602,954)	(26,789,468)	(20,107,792)	(3,606,511)	(50,503,771)
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(425,458)	(62,766)	-	(488,224)	(429,376)	-	(917,600)
Басқа активтер	(2,154)	(130,881)	-	(133,035)	132,918	-	(117)
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	(11,889,796)	(8,917,977)	(6,602,954)	(27,410,727)	(20,404,250)	(3,606,511)	(51,421,488)
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер (таза)	(10,515,406)	1,247,214	(6,602,954)	(15,871,146)	1,152,767	(3,606,511)	(18,324,890)

Банк есептік кезең аяқталғаннан кейін он екі айдан көп емес уақыт ішінде 432,290 мың теңге және есептік кезең аяқталғаннан кейін он екіден аса ай өтуі бойынша 18,757,180 мың теңге көлеміндегі кейінге қалдырылған салық бойынша активтердің және міндеттемелердің орнын толтыруды және өтелуін күтеді.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару

Банктің тәуекелдерді басқаруы қаржылық және операциялық тәуекелдерге қатысты жүзеге асырылады. Қаржы тәуекеліне (валюталық тәуекелден, пайыздық мөлшерлеме тәуекелінен және баға тәуекелінен тұратын) нарықтық тәуекелі, кредит тәуекелі және өтімділік тәуекелі жатады. Қаржы тәуекелін басқарудың басты міндеті – тәуекел лимитін анықтау және әрі қарай белгіленген лимиттерді сақтауды камтамасыз ету. Операциялық тәуекелдерді азайту мақсатында операциялық тәуекелдерді басқару ішкі саясаттарды және рәсімдерді тиісінше сақтауды камтамасыз етуі қажет.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Кредиттік тәуекел. Банк қаржы құралымен операция тараптарының бірінің шарт бойынша міндеттемені орындамауы салдарынан келесі тараптың қаржы шығыстарын тартуына себеп болу тәуекелі болып табылатын кредиттік тәуекелге ұшырайды. Кредиттік тәуекел олардың салдарынан қаржы активтері пайда болатын Банктің контрагенттермен кредиттік және басқа операциялары нәтижесінде туындайды..

Банктің кредиттік тәуекелінің ең жоғарғы деңгейі қаржы жағдайы туралы есепте қаржы активтерінің теңгерімдік құнында көрсетіледі. Кредит беру міндеттемелері үшін кредиттік тәуекелдің ең жоғарғы деңгейі міндеттеме сомасына тең. (27-ескертпені қараңыз). Кредиттік тәуекелдің төмендеуі кепілзаттық қамтамасыз етудің және кредит сапасын жақсартудың басқа тетіктері есебінен жүзеге асырылады.

Кредиттік тәуекелді басқару. Тәуекелдерді бағалауды басқару үшін кредиттік тәуекелді бағалау күрделі, және ол модельдерді пайдалануды талап етеді, өйткені тәуекел нарықтық жағдайлардағы өзгерістерге, ақша ағымдарының күтілуіне және уақыт ағымына байланысты өзгеріп отырады. Банк Дефолт ықтималдығын (PD), Дефолт жағдайындағы шығыс тәуекелін (EAD) және Дефолт жағдайындағы шығыстарды (LGD) пайдалана отырып, кредиттік тәуекелді бағалайды.

Лимиттер. Банк мынадай лимиттерді белгілей отырып, бірақ олармен шектелмей, кредиттік тәуекелді бақылайды: бір қарыз алушының жиынтық міндеттемелеріне, өнімдерге, қамтамасыз ету сапасына, банк филиалдарының несие комитетінің өкілеттіктеріне, "Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі" АҚ "Шешім қабылдау орталығы" несие комитетінің (бұдан әрі - ШҚО) өкілеттіктеріне, жеке тұлғаның кепілдігімен қарыз беру көлеміне, "Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі" АҚ несие портфеліндегі жұмыс істемейтін қарыздардың ең жоғары қарыздарына.

Ішкі құжаттарға сәйкес лимиттерді банктің кредит комитеті/Банк Басқармасы/Банктің Директорлар кеңесі бекітеді және жылына кемінде бір рет қайта қаралады

Банкте салымшыларға кредит беру туралы кез келген кредиттік шешім қабылдау үшін ішкі кредиттік саясатты іске асыру мақсатында мынадай алқалы органдар жұмыс істейді:

- Банктің Кредиттік комитеті – Банктің Орталық аппаратындағы тұрақты жұмыс істейтін алқалы орган, оның негізгі міндеті – Банктің ішкі кредиттік саясатын іске асыру, Банк салымшыларына кредит беру туралы кез келген кредиттік шешім қабылдау. Комитет отырыстары қажеттілігіне қарай, бірақ кем дегенде айына бір рет өткізіледі;
- Банк филиалының Кредиттік комитеті – Банк филиалында тұрақты жұмыс істейтін алқалы орган, оның негізгі міндеті Банктің ішкі кредиттік саясатын іске асыру, белгіленген кредит беру лимиттері шегінде Банк салымшыларына кредит беру туралы кредиттік шешім қабылдау. Комитет отырыстары қажеттілігіне қарай, бірақ жұмыс күні ішінде бір реттен артық емес мөлшерде өткізіледі.
- ШҚО кредиттік комитеті негізгі мақсаты Банк клиенттерінің кредиттік өтінімдері бойынша шешімдер қабылдауды, және банктік қызметтерді ұсыну бойынша бизнес-үдерістерін жүзеге асырылатын банктік бағдарламалармен қамтамасыз етеді, кредиттен кейінгі қызмет көрсету болып табылатын банктің ішкі кредиттік саясатын жүзеге асыратын банктің Орталық аппаратында тұрақты жұмыс істейтін алқалы орган болып табылады.

Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау (ЖБК). Күтілетін кредиттік шығыстар-бұл дефолт ықтималдығын ескере отырып өлшенген болашақта алынатын ақша қаражатының келтірілген құнын бағалау (яғни белгілі бір уақыт кезеңінде таразы ретінде дефолт туындауының тиісті тәуекелдерін пайдалана отырып, кредиттік шығыстардың орташа өлшенген шамасы). Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау объективті болып табылады және ықтимал нәтижелердің ауқымын есептеу арқылы анықталады. Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау Банк пайдаланатын төрт компоненттің негізінде орындалады: дефолт ықтималдығы, дефолт тәуекеліне ұшыраған кредиттік талаптың шамасы, дефолт жағдайында шығын және дисконттау мөлшерлемесі.

Дефолт сәтіндегі берешек-борыш пен пайыздардың негізгі сомасын өтеуді және кредиттік міндеттемелер бойынша пайдалануы тиіс қаражатты қоса алғанда, есепті кезең аяқталғаннан кейінгі тәуекел сомасындағы күтілетін өзгерістерді ескере отырып, болашақ дефолт күніндегі тәуекелді бағалау. Дефолт ықтималдығы (PD) - белгілі бір уақыт кезеңі ішінде дефолттың басталу ықтималдығын бағалау. Дефолт жағдайында шығын (LGD) - дефолт кезінде пайда болатын шығынды бағалау, ол шартта көзделген төлемге ақша ағындары мен кредиторды қамтамасыз етуді сатудан алуды күтетін ағындар арасындағы айырма ретінде есептеледі. Әдетте LGD дефолт (EAD) сәтіндегі берешектен пайызбен көрінеді. Күтілетін шығыстар есепті кезеңнің соңында келтірілген құнға дейін дисконтталады. Дисконттау мөлшерлемесі қаржы құралы бойынша тиімді пайыздық мөлшерлемесі (СТС) немесе оның өлшемін анықтайды.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Күтілетін кредиттік шығыстар құралдың барлық әрекет ету мерзімінде модельделеді. Егер құралдың барлық қолданылу мерзімі орын алған болса, күтпеген мерзімінен бұрын өтеуді ескере отырып, борыштық құралдарды өтеу мерзіміне дейін шарттың қалған қолданылу мерзімімен сәйкестендіреді.

"Барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстар" басқару моделінде қаржы құралының қалған қолданылу мерзімі ішінде дефолттың барлық ықтимал оқиғаларының болуы мүмкін нәтижесінде туындайтын шығыстар бағаланады. "12- айлық күтілетін кредиттік шығыстар" моделі есепті кезеңнің соңынан бастап 12 ай ішінде немесе егер ол бір жылдан аз болса, қаржы құралының қалған қолданылу мерзімі ішінде ықтимал дефолт оқиғаларының болуы мүмкін нәтижесінде туындайтын барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстардың бір бөлігін білдіреді.

Басшылықтың қаржылық есептілікті дайындау үшін күтілетін кредиттік шығыстарды бағалауы, әдеттегідей, реттеу мақсатында пайдаланылатын барлық цикл үшін бағалауда емес, белгілі бір уақыт сәтіндегі бағалауларға негізделген. Бағалауда болжамды ақпарат пайдаланылады. Осылайша, ЖБҚ кредиттік тәуекелге әсер ететін ықтималдықты ескере отырып, сараланған негізгі макроэкономикалық көрсеткіштердің өзгерістерін көрсетеді.

Құрылған немесе сатып алынған құнсызданған қаржы активтері үшін ЖБҚ модельдеу (РОСІ) де осылай жүзеге асырылады, тек мына жағдайларды қоспағанда: (а) жалпы баланстық құн және дисконттау мөлшерлемесі шартта көзделген ақша ағындарының негізінде емес, активті бастапқы тану сәтінде алынуы мүмкін ақша ағындарының негізінде айқындалуын қоспағанда, және (б) ЖБҚ барлық мерзім ішінде ЖЖҚ-ға әрқашан тең. Құрылған немесе сатып алынған құнсызданған активтер – бұл бұрын бизнесті біріктіру нәтижесінде сатып алынған құнсызданған кредиттер сияқты бастапқы тану сәтінде құнсызданған қаржы активтері.

Қарыздар бойынша күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау

Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау үшін банк бағалауды жеке негізде және портфельдік негізде (біртекті қарыздар) пайдаланады:

- **жеке қарыз** – мынадай критерийлердің біреуіне/бірнешеуіне сәйкес келетін қарыз: есепті күнгі қарыздың баланстық құны есепті жылдың соңындағы қаржылық есептілік деректеріне сәйкес меншікті капиталдың 0,2% - нан асатын, бірақ кемінде 50 (елу) миллион теңге; қарыз өзара байланысты тарапқа қойылатын талапты білдіреді;
- **біртекті қарыздар**-кредиттік тәуекелділікке ұқсас сипаттамалары бар қарыздар тобы.

Жеке негізде күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау әрбір нәтиженің ықтималдығына қатысты есептік кредиттік шығыстарды өлшеу жолымен жүргізіледі. Банк бағалау периметріне енгізілген әрбір кредит үшін кем дегенде екі ықтимал нәтижені анықтайды, олардың біреуі осындай сценарийдің төмен ықтималдығына қарамастан кредиттік шығынға әкеп соқтырады.

Бағалау қоржындық негізде орындалғанда, банк тәуекелдерге бейімділік кезеңдерін айқындайды және ұжымдық негізде залалдарға арналған бағалау резервін есептейді. Банк өзінің кредиттік портфелін топ шеңберінде кредиттік портфельдердің біртекті немесе ұқсас тәуекелдері болатындай, кредиттік тәуекелдің жалпы сипаттамалары негізінде айқындалған сегменттер бойынша талдайды.

Кредиттік тәуекелді бағалауды жүзеге асырған кезде, Банк қарыздар қоржынын 5 пулға топтайды:

1. аралық қарыздар;
2. алдын ала қарыздар;
3. тұрғын үй қарыздары;
4. тұрғын үй (аралық) қарыздары: тұрғын үй қарызы бұрын аралық ретінде жіктеледі.
5. Тұрғын үй (алдын ала) қарыздары: тұрғын үй қарызы бұрын алдын ала ретінде жіктеледі.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Осы қаржылық есептілікте танылып, күтілетін кредиттік шығыстардың деңгейі бастапқы тану сәтінен бастап қарыз алушының кредиттік тәуекелінің едәуір ұлғаюының болуына байланысты болады. Қаржы активтерін құнсыздану мәнін бағалау кезінде банк құнсыздануды есепке алудың "үш кезенді" моделін қолданады. 1- себеті – бастапқы тану сәтінде құнсызданбаған қаржы құралы үшін және осы сәттен бастап ол бойынша кредиттік тәуекел айтарлықтай ұлғайған жоқ, кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві 12 айлық күтілетін кредиттік шығыстар негізінде құрылады. 2-себет-егер кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюы бастапқы мойындалған сәттен бастап анықталса, қаржы құралы 2-себетке ауыстырылады, алайда әлі құнсызданған болып есептелмейді, бірақ кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстар негізінде құрылады. 3- себеті-егер қаржы құралы құнсызданған болса, ол 3-себетке ауыстырылады және шығыстар үшін бағалау резерві барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстар негізінде құрылады. Активті себетке ауыстыру нәтижесінде Банк жалпы баланстық құн негізінде пайыздық табысты тануды тоқтатады және пайыздық кірісті есептеу кезінде күтілетін кредиттік шығыстарды шегере отырып, активтің тиімді пайыздық мөлшерлемесін баланстық құнына қолданады.

Кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаю өлшем шарттарының бұдан былай орындалмайтындығына дәлел болған жағдайда, құрал 1-себетке кері ауыстырылады.

Сатып алынған немесе құрылған құнсызданған қаржы активтері бойынша күтілетін кредиттік шығыстар барлық мерзім ішінде әрқашан бағаланады. Осылайша, Банк барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығыстардағы кумулятивтік өзгерістерді ғана мойындайды.

Дефолт ықтималдығын бағалау үшін банк дефолтты тәуекелге ұшырауы анықталатын жағдай ретінде анықтайды:

- мерзімі 90 күнтізбелік күннен астам мерзімі өткен төлемдердің болуы, не /қарыз алушының банк алдындағы берешекті оған жеңілдік шарттарын берместен толық көлемде өтеу мүмкіндігі жоқ екендігі туралы банктің болжамдары бар.
- қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлауына, қарыз бойынша тең қарыз алушы болмаған жағдайда қарыз алушының қайтыс болуына байланысты қарыз бойынша сыйақы есептеуді тоқтата тұру;
- қарыз берілген сәттен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюынан туындаған қарыз алушы берешегінің бір бөлігін және/немесе барлық сомасын есептен шығару;
- қарыз алушының теріс пиғылды салдарынан қарыз бойынша міндеттемелерді орындаудан бас тартуы (алаяқтық);
- қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлауына байланысты қайта құрылымдау (Банк қызметін тексеру нәтижелері бойынша Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің ұсынымы бойынша қарыз алушының қаржылық жай-күйінің елеулі нашарлау белгілерінің бірі ретінде аяқталмаған/ уақтылы аяқталмаған құрылысты көрсету бөлігінде Банк провизияларын (резервтерін) есептеу әдістемесіне өзгерістер енгізілді);
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қарыз алушыны банкрот деп тану туралы талап беру;
- қарыз алушының Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оны банкрот деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінуі.

Ақпаратты ашу үшін банк құнсызданған активтерді анықтауға сәйкес дефолтты анықтауды келтірді. Жоғарыда көрсетілген дефолт анықтамасы қарыздарға қолданылады.

2020 жылғы қазанда 3-себеттегі кредиттік қоржын көлемі 97,36% - ға немесе 4,455 миллион теңгеге ұлғайды, провизиялар 3,169 миллион теңгеге ұлғайды. 3-себеттің ұлғаюының негізгі себебі-қайта құрылымдалған қарыздар портфелінің өсуі (басқарманың 2020 жылғы 1 қазандағы №114 шешіміне сәйкес, " Бағыстан "ТК-нің аяқталмаған құрылысына байланысты 261" Бағыстан " ТК-нің қарыз алушысына қайта құрылымдау (2019 жылы қайта құрылымдауды ескере отырып) ұсынылды.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Берілген қайта құрылымдау бойынша дефолттарды винтаждық талдау статистикасына енгізу нәтижелері бойынша, оның ішінде "Бағыстан" ТК қарыз алушылары бойынша банк провизиялар көлемінің өсуіне ықтимал әсер 2020 жылғы 31 желтоқсанда шамамен 898 – 2,000 миллион теңгені құрайтынын болжайды. Банктің абаж-дағы провизиялар деңгейіне неғұрлым дәл әсер етуді есептеу үшін техникалық мүмкіндіктің болмауына байланысты Банк экстраполяция әдісін пайдалана отырып, сараптамалық тәсілді пайдаланды. Қазіргі уақытта кредиттік тәуекел параметрлерін есептеу үшін пайдаланылатын вендор тарапынан винтаждық талдау бойынша есептерді пысықтау бойынша жұмыстар жүргізілуде. Банктің АБАЖ 2021 жылдың 1-2 тоқсанына енгізудің жоспарлы кезеңі.

Covid-19 бойынша кейінге қалдырылған қарыз алушылар бойынша портфельдің сапасы қолайлы болып табылады. Олар бойынша NPL (90+) деңгейі covid – 19 бүкіл портфелінің 0,26%-ын құрады, бұл құрылған провизиялар деңгейіне елеулі әсер еткен жоқ.

Егер төлемдердің мерзімін өткізіп алу жойылған болса және/немесе одан да көп өткен болса, қарыз дефолт деп саналмайды. Қайта құрылымдау шарасы ұсынылған күннен бастап 12 ай ішінде саналады. Кредиттік-құнсызданған қаржы активі қарыз алушы провизияларды (қорларды) қалыптастыру күніне қаржы активінің жалпы тепе теңдік құнын қаржы активінің санатына көшу сәтінде берешек сомасына тең немесе төмен деңгейге дейін төмендетуге әкеп соғатын берешекті өтеген жағдайда 2-себетке ауысады. Бағалау күнінде қаржы активінің құнсыздану белгілері негізінде құнсызданудың объективті растамасы болып табылатын оқиғалар болмаған жағдайда.

Банк кредиттік тәуекелдің елеулі өсу фактісін анықтау үшін пайдаланылатын өлшемшарттарға, олардың тиісті сипаты тұрғысынан мерзімді мониторингті және тексеруді жүзеге асырады. Егер қаржы активтері 30 күннен астам уақыт өткен болса, бастапқы мойындалған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы орын алады деген болжам жоққа шығарылмайды.

Кредиттік тәуекелдің елеулі өсуі (SICR). Банк үш факторлы талдау негізінде кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюын анықтайды: back stop индикаторы – 30 күннен астам мерзімі өткен, сапалық және сандық талдау.

Сандық талдау. Кредиттік тәуекелді бастапқы тану сәтінен бастап ұлғайтуды бағалау кезінде банк салыстырмалы тәсілді қолданады, ол есепті күннен бастап өтеу мерзімінің соңына дейін дефолттың орташа жылдық ықтималдығын (бұдан әрі - APD) есептеуге негізделеді.

Банк келесі сапалық өлшемшарттарды қолданады:

- соңғы 12 айда бірнеше рет мерзімі өткен;
- қайта құрылымдау шаралары қолданылған қарыздар. Мұндай қарыздар 3-себеттен өткен күннен бастап 3 ай бойы 2-себетте болады;
- төлемдік талап-тапсырмалар болған қарыздар;
- қайта бағалау қорытындылары бойынша жылжымайтын мүліктің нарықтық құнының 40% және одан жоғары төмендеуі байқалатын қарыздар.

Жалпы күтілетін кредиттік шығыстар (ККШ) кредиттік тәуекелдің мынадай параметрлерін жүргізуге тең: дефолт сәтіндегі берешек (EAD), дефолт ықтималдығы (PD) және жоғарыда айқындалған дефолт жағдайында шығыстар (LGD).

Күтілетін кредиттік шығыстар әрбір жеке кредиттің немесе жиынтық сегменттің қолданылу мерзімі ішінде әрбір болашақ ай үшін кредиттік тәуекел параметрлерін (дефолт сәтіндегі берешек, дефолт ықтималдығы және дефолт жағдайында шығын) болжау жолымен анықталады. Бұл үш компонент "өмір сүру" ықтималдығын ескере отырып (яғни несие өткен айдың ішінде өтелді ма немесе дефолт болды ма) өзгертіледі және түзетіледі. Бұл іс жүзінде әрбір болашақ кезең үшін күтілетін кредиттік шығыстардың есебін қамтамасыз етеді, содан кейін есепті күнге дисконтталады және жинақталады. Күтілетін кредиттік шығыстарды есептеу үшін пайдаланылатын дисконттау төлемі бастапқы тиімді пайыздық төлемді немесе оның шамамен шамасын білдіреді.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Кредиттік тәуекел параметрлерін есептеудің негізгі принциптері. Дефолт сәтіндегі берешек өнімнің түріне байланысты өзгеретін күтілетін төлем кестесінің негізінде анықталады. Амортизацияланатын өнімдер мен бір жолғы өтелетін кредиттер үшін дефолт сәтіндегі берешек қарыз алушының Шарт бойынша 12 айлық кезеңге немесе барлық мерзімге өтейтін сомасы негізінде айқындалады. Бұл сондай-ақ қарыз алушы тарапынан күтілетін артық төлемді ескере отырып түзетілетін болады. Есепке сондай-ақ мерзімінен бұрын өтеу немесе қайта қаржыландыру туралы жорамалдар да енгізіледі

Күтілетін кредиттік шығыстарды есептеу үшін дефолт ықтималдығының екі түрі қолданылады: дефолт ықтималдығы 12 ай ішінде және барлық мерзімде. Дефолттың 12 айлық ықтималдығын бағалау өткен кезеңдердегі дефолт туралы соңғы деректерге негізделеді және қажет болған жағдайда болжамды ақпаратты ескере отырып түзетіледі. Дефолт ықтималдығы барлық мерзім ішінде қаржылық әрекет етудің қалған мерзімі ішінде дефолттың басталу ықтималдығына баға береді. Банк барлық мерзім ішінде дефолт ықтималдығын есептеу үшін сегментке және өнім түріне байланысты әртүрлі статистикалық әдістерді пайдаланады, олар өткен кезеңдердегі дефолт туралы деректер негізінде барлық мерзім ішінде дефолт ықтималдығының қисығын жасау.

Банк қамтамасыз етудің болжамды құны, өткен кезеңдердегі сату бағасына жеңілдік және жылжымайтын мүлік нысандарымен, ақша қаражатымен қамтамасыз етілген кредиттерге қатысты өзге де факторлар сияқты қамтамасыз етудің нақты сипаттамалары негізінде дефолт жағдайында шығынды есептейді. Дефолт жағдайында шығын портфель қалдығына қатысты кредиттерді өндіріп алу туралы соңғы қолжетімді статистикалық деректерді пайдалана отырып, ұжымдық негізде есептеледі.

Есепті кезең ішінде есептеу әдістерінде немесе елеулі жол берулерде елеулі өзгерістер болған жоқ.

Күтілетін кредиттік шығыстар үлгісіне енгізілген болжамды ақпарат. Кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюын бағалау және күтілетін кредиттік шығыстардың есебі расталатын болжамды ақпаратты енгізуді болжайды. Банк бірқатар негізгі экономикалық өзгерісті анықтайды, олар кредиттік тәуекелдің және күтілетін кредиттік шығыстардың өзгеруімен арақатынас орнатады. Тәуекел параметрлері болжанады, яғни мынадай макроэкономикалық факторлардың күтілетін экономикалық жағдайларының әсерін қамтиды: инфляция деңгейі, орташа айлық жалақы, жұмыссыздық деңгейі, ЖІӨ. Банк қарыздың барлық күтілетін әрекет ету мерзімі ішінде Болашақ макроэкономикалық шарттарды болжамайды. Күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау үшін талап етілетін пайымдау дәрежесі қажетті ақпараттың болуына байланысты болады. Болжамды кезеңнің ұлғаюына қарай толық ақпараттың қолжетімділігі азаяды және күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау үшін талап етілетін пайымдаудың қажеттілігі артады. Осылайша, Банк өзінің есептерінде болжамды макроэкономикалық факторлардың әсерін тек үш жылдан аспайтын кезеңде ғана пайдаланады, содан кейін деректерді бір бірлікке дейін сызықтық экстраполяциялау қолданылады. Осы экономикалық айнымалылардың дефолт ықтималдығына әсері, дефолт сәтіндегі берешек және дефолт жағдайында шығын компоненттеріне осы айнымалылардың өткен кезеңдердегі дефолт деңгейіне және дефолт сәтіндегі берешек пен дефолт жағдайында шығын компоненттеріне әсерін түсіну үшін статистикалық регрессиялық талдау көмегімен анықталады.

Базалық экономикалық сценарийге қосымша Банк сондай-ақ берілген салмақпен бірге басқа да ықтимал сценарийлерді ұсынады. Банк сценарийлердің салмағын тең үлестерде, кем дегенде жыл сайынғы негізде немесе шарттар алдыңғы болжамдардан айтарлықтай өзгергенде анықтайды.

Басқа да қаржы активтері бойынша күтілетін кредиттік шығыстарды бағалау

Басқа да қаржы активтерінің кредиттік тәуекелділігін бағалау дефолт ықтималдығын, тиісті шығын коэффициенттерін және контрагенттер арасындағы дефолт арақатынасын одан әрі бағалауды қамтиды. Банк дефолт ықтималдығын (PD), дефолт (EAD) жағдайында шығыстар тәуекелін және дефолт (LGD) жағдайында шығыстар тәуекелін пайдалана отырып, кредиттік тәуекелді бағалайды.

PD коэффициентін есептеу кезінде сыртқы көздерден алынған деректер негізінде көші-қон матрицасы қолданылады. Банк осындай ақпарат ретінде Moody's кредиттік агенттігінің деректерін олар болмаған жағдайда Standardandpoor's немесе Fitch агенттігінің деректерінен пайдаланады. Көші-қон матрицасы белгілі бір уақыт кезеңі ішінде кредиттік рейтингтің өзгеру ықтималдығын білдіреді.

Қорларды есептеу мақсатында Банк мемлекеттік, корпоративтік және қаржы институттарына қаржы активтерін дезагрегациялайды. Банк әрбір санат үшін Moody's деректерінен, олар болмаған жағдайда Standardandpoor's немесе Fitch агенттігінің деректерінен жеке көші-қон матрицасын пайдаланады.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Банкаралық депозиттер, бағалы қағаздар, корреспонденттік шоттар және мәмілелер бойынша дефолт ұғымы РЕПО-бұл контрагенттің банк алдындағы өзінің міндеттемелерін орындамау оқиғасы .

MPD алынған қорытынды күтілетін кредиттік шығыстарды есептеу кезінде дефолт ықтималдылығы ретінде қолданылады. Дефолттың минималды деңгейі Базель комитеті анықтаған 0,03%-дан төмен бола алмайды.

Егер контрагенттің ресми кредиттік рейтингі өз кезегінде кредиттік тәуекелді арттыратын контрагентпен байланысты ең соңғы ақпараттарды сипаттамаса, Банк сараптамалық пікірлер бойынша контрагенттің кредиттік рейтингісін төмендетіп тастайды. Осындай жағдайларда, дефолт ықтималдылығының аралық мәнін контрагенттің ресми кредиттік рейтингі мен оның төменгі шегі арасында пропорционалды пайдалану мүмкіндігімен Банктің рейтингті максималды төмендетуі 2 рейтинг арасында болады. Банк төмендету кезінде, осы салада қосымша фактор ретінде әрекет жасайтын басқа да контрагенттердің рейтингтерін ескереді.

LGD анықтаулары. LGD коэффициенті төлемдерге және кепілдік қамтамасыз ету бағасына байланысты уақыты жеткенде өзгеріп тұрады. LGD коэффициентінің өзекті элементтері:

- Уақытша аспект (EAD параметрін қамсыздандырылған және қамсыздандырылмаған бөліктерге бөлу)
- Уақыт өткен сайын қамсыздандыру бағасының өзгеруі (жылжымайтын мүлік сияқты кепілдік жағдайында бағасы өзгермей қала беруі мүмкін).

Қаржы құралдарының кепілдік қамсыздандыруы және дефолттың жетерлік тарихи мағлұматтары болмаған жағдайда Банк сарапшылық бағалауды қолданады. Жағдайға және есеп беру күніне мағлұматтардың толықтығына байланысты Банк LGD коэффициентін анықтау үшін кезең-кезеңімен келесі тәсілдемелерді қолданады

а) Тарихи деректер. Бұл тәсілдеме дефолттардың тарихи деректері негізінде және сарапшылық пікір қолдану жолымен шығыстарды өтеудің тарихи деңгейі негізінде анықталады. Тарихи мағлұматтар жоқ кезде және қайтарылған қаражат немесе инвестициялар бойынша статистикалық деректердің көрнекіліксіз жағдайында Банк б) тармағында сипатталған тәсілдемені қолданады.

б) Moody's, Standard and Poor's немесе Fitch рейтингілік агенттіктері сияқты сыртқы дереккөздердің тарихи мағлұматтарына сүйенген тәсілдеме. Ол агенттіктер ұқсас қоржындар бойынша дереккөз негізінде анықталған шығыстарды өтеу деңгейі (Recovery rate) туралы мағлұматтарды ұсынады. LGD негізінде есеп беру күніне қолжетімді деректер алынады. Деректер болмаған жағдайда, Банк в) тармақшасында сипатталған тәсіл қабылданады.

в) Банктік қадағалау жөніндегі Базель комитеті берген IRB-Foundation тәсілдемесі. Іргелі тәсіл аясында LGD-ның дәрежеленген қарыздар үшін минималды көрсеткіші 75% көлемінде беріледі, және басқа да құралдар үшін 45% қолданылады.

EAD анықтау. Банк әр есептік күнге өтеудің келісімшарттық мерзімі аяқталғанға дейін болашақ есептік күнге EAD-ты төмендегілерді пайдалана отырып, есептейді:

- Өтеудің келісімшарттық мерзімі;
- Берешекті өтеудің келісімшарттық кестесі.

Әр айдың аяғында есептік күн мен қаржы активін өтеу мерзімі арасында күтілетін EAD келісімшартпен анықталған кесте негізінде есептеледі. Банк ағымдағы EAD жоспарлы келісімшарттық төлемдерге пропорционалды түрде келесі тәсілмен төленетін болады деп болжайды:

Есептік күнге арналған EAD = Негізгі қарыз + Есептелген пайыздар + сыйлықақының/ дисконттың амортизацияланбаған сомасы

Болашақтағы есептік күнге EAD = Негізгі қарыз + Есептелген пайыздар + сыйлықақының/ дисконттың амортизацияланбаған сомасы – кестеге сай келісімшарттық төлемдер.

Кредиттік рейтингті айтарлықтай арттыру. Бағалы қағаздарды («РЕПО» операцияларын қоса алғанда) және дебиторлық берешекті бағалау кезінде құнсыздану мәніне Банк құнсыздандудың «үш сатылы» есеп үлгісін пайдаланады.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

3-Қоржынға жіктелетін кредиттік-құнсызданған активтерді қоспағанда, қаржы активтері тану күнінде 1-Қоржынға жатқызылады.

Есепті кезеңге Банк әрбір қаржы активі бойынша кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюын бағалайды. Кредиттік тәуекел ұлғайған кезде Банк активті келесідей Қоржынға ауыстырады. Банк кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюын үш факторлық талдау негізінде анықтайды:

- Сандық талдау есеп беру күнінде және активті мойындау кезіне PD коэффициентін салыстырады;
- Сапалық талдау.
- backstop индикаторы. 2- Қоржынға өту үшін 30 күннен артық мерзімін өткізіп алу қарастырылады және 3- Қоржынға өту үшін - 90 күннен артық мерзімін өткізіп алу жағдайы қарастырылады.

Нарықтық тәуекел. Нарықтағы жалпы және ерекше өзгерістер тәуекеліне ұшырауы мүмкін валюталық (а), пайыздық (б) және үлестік (в) құралдар бойынша Банк ашық позициялармен байланысқан нарықтық тәуекелге ұшырауы мүмкін. Басшылық қабылданатын тәуекел деңгейіне қатысты лимиттер белгілейді және күн сайын олардың сақталуына бақылау жасайды. Дегенмен, бұл тәсілді қолдану нарықта анағұрлым маңызды өзгерістер болған жағдайда, белгіленген лимиттерден асып кететін шығыстардың пайда болуының алдын алуға мүмкіндік бере алмайды.

Валюталық тәуекел. Басшылық жалпы әр күннің соңында да, бір күннің шеңберінде де валюта бойынша қабылданған тәуекел деңгейіне қатысты лимит белгілейді және күн сайын олардың сақталуына бақылап отырады.

2020 жылы жасалған әкімшілік-шаруашылық шарттары бойынша міндеттемелерді орындау аясында шетел валютасын сатып алуды қоспағанда, Банк шетелдік валютасымен операциялар жүргізген жоқ. 2020 жылы 31 желтоқсанда Банктің қоржынында шетел валютасында номинацияланған немесе құны шетел валюталарының бағамына тікелей тәуелді қаржы құралдары жоқ. 2020 жылы 31 желтоқсанда Банктің басқа банктерде шетелдік валютада корреспонденттік шоттары болды.

Төмендегі кестеде есептік кезеңнің соңындағы жағдай бойынша Банктің валюталық тәуекелінің жалпы талдауы берілген:

	2020 ж. 31 желтоқсан			2019 ж. 31 желтоқсан		
	Монетар-лық қаржылық активтер	Монетар-лық қаржылық міндеттемелер	Нетто-позиция	Монетар-лық қаржылық активтер	Монетар-лық қаржылық міндеттемелер	Нетто-позиция
(қазақстандық мың теңгемен)						
АҚШ доллары	350,090	-	350,090	225,246	-	225,246
Еуро	22,485	-	22,485	108,179	-	108,179
Ресей рублі	2,525	-	2,525	608	-	608
Барлығы	375,100	-	375,100	334,033	-	334,033

Жоғарыда келтірілген талдауға тек қана монетарлық активтер мен міндеттемелер кіреді.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Төмендегі кестеде, Банктің жұмыс валютасы үшін есептік кезеңнің аяғына қарай пайдаланылған айырбас бағамының ықтимал өзгерісі нәтижесінде, қаржы нәтижесінің және жеке капиталдың өзгеруі берілген, сонымен бірге, барлық қалған ауыспалы сипаттамалар өзгеріссіз қалады:

	2020 ж. 31 желтоқсан		2019 ж. 31 желтоқсан	
	Пайдаға немесе шығынға әсер ету	Жеке капиталға әсер ету	Пайдаға немесе шығынға әсер ету	Жеке капиталға әсер ету
<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>				
АҚШ долларының 20%-ға күшеюі	70,018	70,018	45,049	45,049
АҚШ долларының 20%-ға әлсіреуі	(70,018)	(70,018)	(45,049)	(45,049)
Еуроның 20%-ға күшеюі	4,497	4,497	21,636	21,636
Еуроның 20%-ға әлсіреуі	(4,497)	(4,497)	(21,636)	(21,636)
Барлығы	-	-	-	-

Тәуекел Банктің жұмыс валютасынан өзге валютада монетарлық қалдықтар үшін ғана есептелген.

Пайыздық мөлшерлеме тәуекелі. Банк өзіне нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің құбылуының оның қаржы жағдайына және ақша қаражатының ағынына әсер етумен байланысты тәуекелді қабылдайды. Ондай құбылулар пайыздық маржа деңгейін көтеруі мүмкін, дегенмен пайыздық мөлшерлемелер күтпеген жерде өзгерген жағдайда, пайыздық маржа төмендеуі немесе шығыстардың пайда болуына алып келуі мүмкін. Басшылық пайыздық мөлшерлемелердің болуы мүмкін алшықтық деңгейіне қатысты лимиттер белгілейді және белгіленген лимиттердің сақталуына тұрақты түрде бақылау жасайды.

Төмендегі кестеде Банктің пайыздық тәуекелінің жалпы талдауы берілген. Онда сондай-ақ, көрсетілген күндердің қайсысы неғұрлым бұрынғы екендігіне байланысты, шарттарға немесе өтеу мерзіміне сәйкес пайыздық мөлшерлемелерді қайта қарау күндеріне шаққандағы баланстық құны бойынша Банктің қаржы активтері мен міндеттемелерінің жалпы сомасы көрсетілген. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банктегі мемлекеттік бағалы қағаздар - 231,989,386 мың теңгені құрайды (2019 ж.: 202,022,588 мың теңге).

	Талап етілгенге дейін және 1 айдан кем	1 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан артық	Барлығы
2020 ж. 31 желтоқсан					
Қаржы активтері жиыны	145,143,135	79,039,963	26,981,398	1,445,203,992	1,696,368,488
Қаржы міндеттемелері жиыны	82,756,783	136,655,227	151,284,254	911,812,176	1,282,508,440
2020 ж. 31 желтоқсандағы пайыздық мөлшерлеме бойынша таза алшақтық	62,386,352	(57,615,264)	(124,302,856)	533,391,816	413,860,048
2019 ж. 31 желтоқсан					
Қаржы активтері жиыны	146,118,679	71,428,055	28,581,040	1,097,305,822	1,343,433,596
Қаржы міндеттемелері жиыны	104,408,784	121,496,117	93,951,152	770,619,641	1,090,475,694
2019 жылы 31 желтоқсандағы пайыздық мөлшерлемелер бойынша таза алшақтық	41,709,895	(50,068,062)	(65,370,112)	326,686,181	252,957,902

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

2020 жылдың 31 желтоқсанына 6 айға дейінгі және 12 айға дейінгі мерзімде таза алшақтық 137 млрд. теңге (6 айға дейін) және 139 млрд. теңге (12 айға дейін) мөлшерінде депозиттердің болуы есебінен пайда болды.

2020 жылғы 31 желтоқсанда және 2019 жылғы 31 желтоқсанда құбылмалы сыйақы мөлшерлемесі бар активтер болмады. Банк қаржы құралдары бойынша пайыздық мөлшерлемелер мониторингін жүзеге асырады. Барлық қаржы құралдары қазақстан теңгесіне деноминацияланды, шетел валютасындағы басқа банктердегі коореспонденттік шоттардағы қаражаттарды қоспағанда.

Төмендегі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша орташа тиімді пайыздық мөлшерлемелер берілген:

<i>(жылына %)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
Активтер		
Ақша қаражаты және олардың баламалары	8.17%	8.32%
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	8.39%	8.17%
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	9.46%	9.48%
Клиенттер кредиттері мен аванстары	6.82%	7.01%
Міндеттемелер		
Жеке тұлға клиенттер қаражаты	1.96%	1.93%
Корпоративтік клиенттер қаражаттары	7.00%	7.75%
ҚР Үкіметінен қарыз қаражаттары	9.83%	5.44%
Самұрық-қазынадан қарыз қаражаттары	4.72%	4.72%
Бәйтерек ҰБХ қарыз қаражаттары	7.97%	7.97%
Алматы қ. Әкімдігінен қарыз қаражаттары	11.58%	4.19%
Басқа қарыз қаражаттар	11.43%	-
Шығарылған облигациялар	11.87%	9.76%

Басқа баға тәуекелі. 2020 жылы Банк акциялармен операциялар жүргізген жоқ. Олардың құнының әлеуетті төмендеуін көрсететін белсенді операциялар мен мәмілелер болған жоқ.

Банк Қарыз алушыға кредиттерді мерзімінен бұрын өтеуге мүмкіндік беретін бекітілген пайыздық мөлшерлеменен кредит беру есебінен мерзімінен бұрын өтеу тәуекеліне ұшырауы мүмкін. Банктің қаржылық нәтижесі және капиталы ағымдық есептік кезең соңында мерзімінен бұрын өтеу кезінде мөлшерлемелердегі өзгерістерге айтарлықтай тәуелді болған жоқ, себебі ондай кредиттер амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі, ал мерзімінен бұрын өтеу сомасы клиенттерге берілген кредиттер мен аванстардың амортизацияланған құнына сәйкес келеді немесе сәйкес келетіндей дерлік деп айтуға болады (2019 ж.: маңызды әсер болған жоқ).

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Географиялық тәуекел концентрациясы. Төменде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің географиялық концентрациясының талдауы берілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Қазақстан	Ресей	Өзге де елдер	Жиыны
Қаржы активтері				
Ақшалай қаражаттар мен олардың баламалары	138,257,892	-		138,257,892
Қаржы институттарындағы қаражаттар	17,000	-		17,000
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	1,319,668,636	12,489		1,319,681,125
Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар	215,101,808	-	17,108,644	232,210,452
Үлестік құнды қағаздарға инвестициялар	1,747	-	-	1,747
Өзге қаржы активтері	5,417,469	-	-	5,417,469
Қаржы активтерінің жиыны	1,678,464,552	12,489	17,108,644	1,695,585,685
Қаржы міндеттемелері				
Клиенттердің қаражаттары	1,097,640,563	7,572	11,160	1,097,659,295
Қарыз қаражаттары	67,614,055	-		67,614,055
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	113,680,020	-		113,680,020
Өзге қаржы міндеттемелері	3,562,432	224	412	3,563,068
Қаржы міндеттемелерінің жиыны	1,282,497,070	7,796	11,572	1,282,516,438
Қаржы активтері мен міндеттемелері бойынша таза позиция	395,967,482	4,693	17,097,072	413,069,247
Кредиттік сипаттағы міндеттемелер	30,694,775	-	-	30,694,775

Активтер мен міндеттемелер контрагенттің орналасқан еліне сәйкес жіктелген. Қолма-қол ақша қаражаты олардың нақты орналасқан еліне сәйкес жіктелген.

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Төменде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктің қаржылық активтері мен міндеттемелерінің географиялық шоғырлануына талдау берілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Қазақстан	Ресей	Өзге елдер	Жиыны
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты және олардың баламалары	151,024,879	-	-	151,024,879
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	980,377,516	16,650	-	980,394,166
Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар	179,515,222	14,436,374	2,135,988	196,087,584
Үлестік құнды қағаздарға инвестициялар	5,214	-	-	5,214
Өзге қаржы активтері	2,979,171	-	-	2,979,171
Қаржылық активтер жиыны	1,313,902,002	14,453,024	2,135,988	1,330,491,014
Қаржылық міндеттемелер				
Клиенттердің қаражаты	902,009,405	12,046	1,954	902,023,405
Қарыз қаражаты	59,157,994	-	-	59,157,994
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	78,650,059	-	-	78,650,059
Өзге де қаржылық міндеттемелер	4,174,932	169	366	4,175,467
Қаржылық активтер жиыны	1,043,992,390	12,215	2,320	1,044,006,925
Қаржылық активтер мен міндеттемелер бойынша таза позиция	269,909,612	14,440,809	2,133,668	286,484,089
Кредиттік сипаттағы міндеттемелер	26,241,764	-	-	26,241,764

Басқа тәуекелдер концентрациясы. Басшылық таза активтер сомасының 10% асатын мөлшерде берілген кредиттердің жалпы сомасы бар қарызшылар жөніндегі деректері бар алынған есептер негізінде кредиттік тәуекел концентрациясы туралы ақпаратты бақылайды және ашады (9-ескертпені қараңыз). 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банктің елеулі тәуекел концентрациясы болған жоқ.

Өтімділік тәуекелі. Өтімділік тәуекелі – бұл Банктің қаржылық міндеттемелерді орындаған кезде қиындықтарға тап болу тәуекелі. Банк қолда бар ақша қаражатын олар бойынша есептесулер ақша қаражатымен жүргізілетін депозиттерді өтеуге, кредиттер беруге, қарыз беру бойынша шартты міндеттемелер бойынша төлемдерге күнделікті пайдалану қажеттілігіне байланысты тәуекелге ұшырауы мүмкін. Банк жоғарыда аталған барлық міндеттемелерді бір мезгілде орындаудың қажет болуы жағдайына ақша қаражатын жинақтамайды, себебі жинақталған жұмыс тәжірибесіне сүйене отырып, аталған міндеттемелерді орындауға қажетті ақша қаражатының деңгейін жеткілікті дәрежеде дәл болжауға болады. Өтімділік тәуекелін Банктің Активтер мен пассивтерді басқару комитеті басқарады.

Банк негізінен ҚР Үкіметінің қаражатынан, жеке тұлғалардың салымдары – тұрғын үй құрылыс жинақтарынан тұратын тұрақты қаржыландыру қорын ұстап тұруға тырысады. Банк өтімділік бойынша күтпеген талаптарды тез және қиындықсыз орындау мүмкіндігіне ие болу үшін қаражаттарды өтімді активтердің диверсификацияланған қоржындарына инвестициялайды.

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Банктің өтімділігін басқару оларды өтеу мерзімі басталған кезде міндеттемелерді реттеу үшін қажетті өтімді активтердің деңгейіне талдау жүргізуді; әртүрлі қаржыландыру көздеріне қол жеткізуді қамтамасыз етуді; қаржыландырумен проблемалар туындаған жағдайда жоспарлардың болуын және өтімділік нормативтерінің заңнамалық талаптарға сәйкестігін бақылауды жүзеге асыруды талап етеді. Банк өтімділік нормативтерін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің талаптарына сәйкес ай сайынғы негізде есептейді. Бұл нормативтер:

- Банктің орташа айлық жоғары өтімді активтерінің есептелген сыйақыны ескере отырып, талап етілгенге дейінгі міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне қатынасы ретінде есептелетін ағымдағы өтімділік коэффициенті (k4). 31 желтоқсан 2020 жыл, бұл коэффициент 3.381 құрады (2019: 2.207);
- Өтелгенге дейін жеті күнге дейін қоса алғанда қалған мерзімімен мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне жоғары өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің қатынасы ретінде есептелетін мерзімді өтімділік коэффициенті (k4-1). 31 желтоқсан 2020 жыл, бұл коэффициент 76.716 (2019: 159.440);
- Мерзімді өтімділік коэффициенті (k4-2), ол жоғары өтімді активтерді қоса алғанда, бір айға дейін қоса алғанда өтелгенге дейін қалған мерзімімен мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің қатынасы ретінде есептеледі. 31 желтоқсан 2020 жыл, бұл коэффициент 22.446 (2019: 46.344);
- Мерзімді өтімділік коэффициенті (k4-3), ол жоғары өтімді активтерді қоса алғанда, үш айға дейін қоса алғанда өтелгенге дейін қалған мерзімімен өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің үш айға дейін қоса алғанда өтелгенге дейін қалған мерзімімен мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне қатынасы ретінде есептеледі, 31 желтоқсан 2020 жыл, бұл коэффициент 8.912 (2019: 19.986) құрады.

Қазынашылық департаменті негізінен қысқа мерзімді өтімді сауда құнды қағаздарынан, банктердегі депозиттерден және өзге де банкаралық құралдардан тұратын қысқа мерзімді өтімді активтердің барабар портфелінің болуын тұтастай банк бойынша өтімділіктің жеткілікті деңгейін ұстап тұру үшін қамтамасыз етеді.

Банк өтімділік бойынша күнделікті позицияны бақылайды және стандартты және одан да қолайсыз нарықтық жағдайларды қамтитын әртүрлі сценарийлер кезінде өтімділік бойынша стресс-тестілеуді тұрақты түрде жүргізеді.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы өтеуге дейін қалған шартты мерзімдер бойынша міндеттемелердің бөлінуі келесі беттегі кестеде көрсетілген. Кестеде міндеттемелер сомасы қаржылық жалдау бойынша міндеттемелердің жалпы сомасын (болашақ қаржылық төлемдерді шегергенге дейін), қарыздар беру бойынша міндеттемелердің жалпы сомасын, сондай-ақ қаржылық кепілдіктерді қоса алғанда, шартта көзделген ақша ағындарын ұсынады. Қаржылық міндеттемелер мен қаржылық активтер бойынша бұл дисконтталмаған ақша ағындары қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген сомалардан ерекшеленеді, өйткені қаржылық жағдай туралы есептегі сомалар дисконтталған ақша ағындарына негізделген.

Құнсызданған кредиттер мен қарыздар құнсыздануға арналған резервті шегергенде және ақша ағынының күтілетін мерзімдері негізінде баланстық құны бойынша кестеге енгізілген.

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Төлем сомасы бекітілмеген болып табылмаған жағдайларда, кестедегі сома есептік кезең соңындағы жағдайға байланысты анықталады. Валюталық төлемдер есептік кезеңнің соңындағы, ағымдағы айырбас бағамын колданыла отырып, қайта есептелінеді.

Төмендегі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, өтеу мерзімдері бойынша қаржы құралдарының талдауы берілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Талап етілгенге дейін және 1 айдан кем	1 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	12 айдан 5 жылға дейін	5 жылдан артық	Жиыны
Активтер						
Ақшалай қаражаттар мен олардың баламалары	169,165,863	10,868,981	-	-	-	180,034,844
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	184,852	4,604,534	11,051,213	376,917,069	1,636,890,317	2,029,647,985
Басқа жиынтық кірістері арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	2,070,404	23,301,486	16,433,041	71,754,480	14,056,969	127,616,381
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	-	40,834,027	-	11,011,432	43,497,726	95,343,185
Өзге қаржы активтері	5,417,469	-	-	-	-	5,417,469
Активтер жиыны	176,838,588	79,609,028	27,484,254	459,682,981	1,694,445,012	2,438,059,864
Міндеттемелер						
Қарыз қаражаттары	5,007,903	47,264	10,235,312	13,505,624	237,345,220	266,141,323
Шығарылған облигациялар	-	-	2,513,058	-	325,080,405	327,593,463
Клиенттердің қаражаттары	74,221,982	137,678,992	141,067,860	242,557,460	641,563,917	1,237,090,211
Өзге қаржы міндеттемелері	3,555,070	-	-	-	-	3,555,070
Қаржы міндеттемелері бойынша келешектегі әлеуеттік төлемдер жиыны	82,784,955	137,726,256	153,816,230	256,063,084	1,203,989,542	1,834,380,067
Шартты міндеттемелер						
Кредит беру бойынша қайтарып алынбайтын міндеттемелер	3,069,478	15,347,387	12,277,910	-	-	30,694,775

Жоғарыда келтірілген кестеге кіргізілген кредит беру бойынша шарттық міндеттемелердің жалпы сомасы міндетті түрде оларды келешекте төлеу талап етілетін ақша қаражатының жалпы сомасын білдірмейді, себебі ол міндеттемелердің көпшілігі талап етілмей қалып қоюы немесе олардың әрекет ету мерзімі аяқталғанға дейін тоқтатылуы мүмкін.

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Төмендегі кестеде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдайға сәйкес, өтеу мерзімдері бойынша қаржы құралдарының талдауы берілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Талап етілгенге дейін және 1 айдан кем	1 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	12 айдан 5 жылға дейін	5 жылдан артық	Жиыны
Активтер						
Ақша қаражаты және олардың баламалары	136,457,403	31,007,598	-	-	-	167,465,001
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	45,299	1,797,666	7,629,555	335,668,812	1,079,082,739	1,424,224,071
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	6,639,856	16,357,838	11,081,039	106,380,323	15,590,377	156,049,433
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар		23,860,766	11,633,865	19,738,548	-	55,233,179
Өзге қаржы активтері	2,979,171	-	-	-	-	2,979,171
Активтер жиыны	146,121,729	73,023,868	30,344,459	461,787,683	1,094,673,116	1,805,950,855
Міндеттемелер						
Қарыз қаражаттары	-	46,710	1	28,043,656	168,883,029	196,973,396
Шығарылған облигациялар	-	-	960,715	-	168,504,525	169,465,240
Клиенттердің қаражаты	100,237,894	122,480,923	94,430,132	266,964,316	399,885,466	983,998,731
Басқа қаржы міндеттемелері	4,175,467	-	-	-	-	4,175,467
Қаржы міндеттемелері бойынша келешектегі әлеуеттік төлемдер жиыны	104,413,361	122,527,633	95,390,848	295,007,972	737,273,020	1,354,612,834
Шартты міндеттемелер						
Кредит беру бойынша қайтарып алынбайтын міндеттемелер	2,624,176	13,120,882	10,496,706	-	-	26,241,764

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

23 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Банк жоғарыда келтірілген өтеу мерзімі бойынша активтер мен міндеттемелер талдауын өтімділікті басқаруға арналған дисконттеуді есепке алусыз қолданбайды. Банк оның орнына төмендегі кестеде берілген күтілетін өтеу мерзіміне және күтілетін өтімділік алшақтығына бақылау жасайды:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Талап етілгенге дейін және 1 айдан кем	1 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	12 айдан 5 жылға дейін	5 жылдан артық	Жиыны
2020 жылғы 31 желтоқсан						
Қаржы активтері	303,606,962	20,759,640	22,941,841	352,125,055	996,917,991	1,696,351,489
Қаржы міндеттемелері	82,756,783	136,655,227	151,284,254	241,898,298	669,913,878	1,282,508,440
Күтілетін өтеу мерзімі негізінде өтімділіктің таза алшақтығы	220,850,179	(115,895,587)	(128,342,413)	110,226,757	327,004,113	413,843,049
Күтілетін өтеу мерзімі негізінде өтімділіктің кумулятивтік алшақтығы	220,850,179	104,954,592	(23,387,821)	86,838,936	413,843,049	-
2019 жылғы 31 желтоқсан						
Қаржы активтері	280,020,257	36,144,469	11,766,171	304,396,919	711,105,781	1,343,433,597
Қаржы міндеттемелері	104,408,784	121,496,117	93,951,152	279,041,825	491,577,816	1,090,475,694
Күтілетін өтеу мерзімі негізінде өтімділіктің таза алшақтығы	175,611,473	(85,351,648)	(82,184,981)	25,355,094	219,527,965	252,957,903
Күтілетін өтеу мерзімі негізінде өтімділіктің кумулятивтік алшақтығы	175,611,473	90,259,825	8,074,844	33,429,938	252,957,903	-

6 айға дейінгі және 12 айға дейінгі мерзімдегі таза алшақтық 137 млрд. теңге (6 айға дейінгі) және 139 млрд. теңге (12 айға дейінгі) мөлшеріндегі кезеңдерде депозиттердің болуы есебінен пайда болды.

Саудалық құнды қағаздардың бүкіл қоржыны аталған қоржынның өтімділігін басшылықтың бағалауына сәйкес «Талап етілгенге дейін және бір айдан кем» санатына жатқызылған

Банк басшылығының пікірінше, активтер мен міндеттемелер бойынша орналастыру, өтеу мерзімдерінің және пайыздық мөлшерлемелердің дәл келуі және/немесе бақыланып отыратын дәл келмеуі Банктің табысты басқаруының негізгі факторы болып табылады. Банктерде, әдетте, аталған позициялар бойынша толықтай дәл келу болмайды, себебі көбінесе операциялардың өтеу мерзімі белгіленбеген және түрлі сипатты болып келеді. Аталған позициялардың дәл келмеуі әлеуетті түрде қызметтің пайдалылығын арттырады, сонымен бірге бір мезгілде зиян тарту тәуекелі жоғарылайды. Активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері және олардың өтеу мерзімінің келуіне орай қолайлы құны бойынша пайыздық міндеттемелерді ауыстыру мүмкіндігі Банктің өтімділігін және пайыздық мөлшерлемелер мен валюта айырбастау бағамдары өзгерген жағдайда, оның тәуекелдерін бағалау үшін маңызды фактор болып табылады.

Банк басшылығы "талап етілгенге дейін" мәртебесі бар клиенттер қаражатының елеулі үлесіне қарамастан, мұндай қаражатты салымшылардың саны мен түрі бойынша әртараптандыру, сондай-ақ банктің өткен кезеңдерде жинақтаған тәжірибесі осы қаражаттың банк қызметін қаржыландырудың ұзақ мерзімді және тұрақты көзін құратынын көрсетеді.

24 Капиталды басқару

Банк капиталын басқарудың мынадай мақсаттары бар: (i) Қазақстан республикасының Ұлттық банкі бекіткен капиталға қойылатын талаптарды сақтау; (ii) Банктің қызметтің үздіксіздігін сақтау қабілетін қамтамасыз ету; және (iii) капиталдың жеткіліктігі коэффициентін қамтамасыз етуге қажетті деңгейде капитал базасын қолдау. Банк үшін капиталды басқарудың негізгі мақсаты – капиталға қатысты сыртқы талаптарды Банктің сақтауын және акционерлік құнды максимизациялау және қызмет жасауға қажетті капиталдың жеткіліктігі нормативтері мен жоғары кредиттік рейтингті қолдауды қамтамасыз ету.

Уәкілетті органмен белгіленген капитал жеткіліктілігі коэффициенті. 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап ҚР ҰБ Банктен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі бекіткен ережелерге сәйкес активтер мен шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің және операциялық тәуекелдің К1 жеткіліктілік коэффициентін 5.5% мөлшерінде, k1-2-ні 6.5% мөлшерінде және К2-ні 8% мөлшерінде қолдауды талап етеді.

ҚР ҰБ бекіткен ережелерге сай капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің есебі:

- k1 негізгі капиталдың жеткіліктілік коэффициенті тәуекелді және операциялық тәуекелді ескере отырып өлшенген активтердің және шартты және мүмкін талаптардың және міндеттемелердің сомасының негізгі капиталына тең;
- k1-2 бірінші деңгейлі капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті тәуекел мен операциялық тәуекелді ескере отырып өлшенген активтердің және шартты және мүмкін талаптардың және міндеттемелердің сомасының 1 деңгейлі капиталына тең;
- k2 меншікті капиталдың жеткіліктілік коэффициенті тәуекел және операциялық тәуекел есепке алына отырып өлшенген активтер мен шарттық және мүмкін талаптар мен міндеттемелердің сомасына шаққандағы нормативтік капиталдың жиынтық сомасына тең.

2020 жылдың 31 желтоқсаны және 2019 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Банк капиталының жеткіліктілігі коэффициенті нормативтік минимумнан артық болды.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылдың 31 желтоқсанында ҚРҰБ талаптарына сәйкес есептелген Банк капиталының жеткіліктілік нормативі төмендегі сомаларды құрады:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж.	2019 ж.
1-деңгейлі капитал	276,787,999	240,349,519
2-деңгейлі капитал	-	-
Нормативтік капитал жиыны	276,787,999	240,349,519
Активтер және тәуекел есебімен мөлшерленген шартты және мүмкін талаптар мен міндеттемелер	727,072,554	577,011,945
Операциялық тәуекел	31,972,978	28,241,387
k1 меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенті	36,50%	39,70%
k1-2 меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенті	36,50%	39,70%
k2 меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенті	36,50%	39,70%

25 Сараланымды талдау

Операциялық сараланымдар – бұл табыс алуға немесе шығыстардың жүргізілуін қарастыратын компанияның қаржы-шаруашылық қызметтерін жүзеге асыратын компоненттер, операциялық шешімдерді қабылдау үшін жауаптылар тұрақты негізде және жеке қаржы ақпараттары бар қатынастарда талдайтын операциялық қызметтердің нәтижелері. Банктің операциялық шешімдерін қабылдауға жауаптылар - Банк Басқармасы болып табылады. Операциялық шешімдерді қабылдау және ресурстарды бөлу мақсатында Басқарма ХҚЕС-ке негізделген қаржы ақпараттарын қолданады.

25 Сараланымды талдау (жалғасы)

(а) Есептілік сараланымдардың кірістерінің көзі болып табылатын өнімдер мен қызметтерді сипаттау

Банк операциялары екі негізгі бизнес-сараланымдар бойынша ұйымдастырылған – ипотекалық/бөлшек банктік операциялар - осы сараланым тұрғын үй қарыздарын, салымдарды және жеке тұлғалардың ағымдағы шоттарын ұсынады және ақшалай қаражаттар мен олардың баламаларын, құнды қағаздарды және басқа банктерлегі қаражаттарды ұсынатын инвестициялық банктік операцияларды ұсынады.

(б) Есептілік сараланымдардың пайдалары мен шығыстары, активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат

Төмендегі кестеде 2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған алты ай ішіндегі есептік сараланым бойынша сараланымды ақпараттар келтірілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Еск.	Ипотекалық/ бөлшек банктік операциялар	Инвестициялық банктік операциялар	Жиыны
Ақшалай қаражаттар және олардың баламалары	7	-	138,257,892	138,257,892
Қаржы институттарындағы қаражаттар		-	17,000	17,000
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	9	1,319,681,125	-	1,319,681,125
Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар	8	-	232,210,452	232,210,452
Үлестік құнды қағаздарға инвестициялар	8	-	1,747	1,747
Есептік сараланымдар активтерінің жиыны		1,319,681,125	370,487,091	1,690,168,216
Клиенттердің қаражаттары	12	1,097,659,295	-	1,097,659,295
Қарыз қаражаттары	13	67,614,055	-	67,614,055
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	15	113,680,020	-	113,680,020
Мемлекеттік субсидиялар	16	121,753,860	-	121,753,860
Өзге де қаржылық міндеттемелер	14	3,563,068	-	3,563,068
Есептік сараланым міндеттемелерінің жиыны		1,404,270,298	-	1,404,270,298
Күрделі шығыстар		-	(1,676,391)	(1,676,391)

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

25 Сараланымды талдау (жалғасы)

Күрделі шығыстар негізгі қаражаттарды алуды қамтиды.

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Ипотекалық/ бөлшек банктік операциялар	Инвестициялық банктік операциялар	Жиыны
2020 ж.:			
Сараланымдардың кірістері			
Клиенттерге кредиттер бойынша пайыздық кірістер	77,794,558	-	77,794,558
Мемлекеттік субсидиялар бойынша кірістер	16,660,494	-	16,660,494
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі және басқа банктердегі құнды қағаздар мен қаражаттан алынатын пайыздық кірістер	-	33,639,096	33,639,096
Клиенттердің қаражаты бойынша пайыздық шығыстар	(21,830,987)	-	(21,830,987)
Шығарылған облигациялар бойынша пайыздық шығыстар	(9,426,881)	-	(9,426,881)
Қарыз қаражаты бойынша пайыздық шығыстар	(4,586,929)	-	(4,586,929)
Өзге қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстар	(39,818)	-	(39,818)
Таза пайыздық кірістер	58,570,437	33,639,096	92,209,533
Кредиттік шығыстар бойынша бағалау резерві	(5,323,208)	(206,456)	(5,529,664)
Кредиттік шығыстар резерві құрылғаннан кейінгі таза пайыздық кірістер			
Комиссиялық кірістер	1,538,353	-	1,538,353
Комиссиялық шығыстар	(6,510,600)	(126,632)	(6,637,232)
Нарықтан төмен мөлшерлеме бойынша активтерді алғашқы мойындаулар кезінде туындаған шығыстар	(22,895,729)	-	(22,895,729)
Тануды тоқтатуға әкеп соқпайтын, амортизацияланған құны бойынша бағаланған қаржы активтерін түрлендіруден болған шығыстар	(5,754,051)	-	(5,754,051)
Құнды қағаздармен операциялар бойынша шығыстар шегерілген кірістер	-	205,853	205,853
Өзге шығыстар	(1,558,049)	55,860	(1,502,189)
Әкімшілік және басқа да операциялық шығыстар	-	(18,688,055)	(18,688,055)
Сараланым нәтижелері	18,067,153	14,879,666	32,946,819

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

25 Сараланымды талдау (жалғасы)

Төмендегі кестеде 2019 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған алты ай ішіндегі есептік сараланым бойынша сараланымды талдау келтірілген (қайта есептелген):

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Еск	Ипотекалық/ бөлшек банктік операциялар	Инвестициялық банктік операциялар	Жиыны
Ақшалай қаражаттар және олардың баламалары	7	-	151,024,879	151,024,879
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	9	980,394,166	-	980,394,166
Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар	8	-	196,087,584	196,087,584
Үлестік құнды қағаздарға Инвестициялар		-	5,214	5,214
Есептік сараланымдар активтерінің жиыны		980,394,166	347,117,677	1,327,511,843
Клиенттердің қаражаттары	12	902,023,405	-	902,023,405
Қарыздық қаражаттар	13	59,157,994	-	59,157,994
Өтемақы төлеу бойынша міндеттемелер	15	78,650,059	-	78,650,059
Мемлекеттік субсидиялар		33,893,322	-	33,893,322
Өзге де міндеттемелер	14	4,175,467	-	4,175,467
Есепті сегменттер міндеттемелерінің жиынтығы		1,077,900,247	-	1,077,900,247
Күрделі шығыстар		-	(1,273,166)	(1,273,166)

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

25 Сараланымды талдау (жалғасы)

Төмендегі кестеде 2019 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған алты ай ішіндегі есептік сараланым бойынша сараланымды талдау келтірілген (қайта есептелген):

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Ипотекалық/ бөлшек банктік операциялар	Инвестициялық банктік операциялар	Жиыны
2019 ж.:			
Сараланым кірістер			
Клиенттердің кредиттері бойынша пайыздық кірістер	58,072,146	-	58,072,146
Мемлекеттік субсидиялар бойынша кірістер	12,820,385	-	12,820,385
Құнды қағаздардың және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі және басқа банктердегі қаражаттардың пайыздық кірістері	-	26,646,258	26,646,258
Клиенттердің қаражаттары бойынша пайыздық шығыстар	(18,046,930)	-	(18,046,930)
Қарыздық қаражаттар бойынша пайыздық шығыстар	(6,458,173)	-	(6,458,173)
Шығарылған облигациялар бойынша пайыздық шығыс	(3,568,056)	-	(3,568,056)
Басқа да қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық шығыс	(65,229)	-	(65,229)
Таза пайыздық кірістер	42,754,143	26,646,258	69,400,401
Кредиттік шығыстарға арналған бағалау резерві	(447,397)	100,706	(346,691)
Кредит қоржынының құнсыздану резервтері қалпына келтірілгеннен кейінгі таза пайыздық кірістер			
Комиссиялық кірістер	1,274,895	-	1,274,895
Комиссиялық шығыстар	(4,971,535)	(91,435)	(5,062,970)
Нарықтан төмен мөлшерлеме бойынша активтерді алғашқы мойындаулар кезінде туындаған шығыстар	(18,386,156)	-	(18,386,156)
Құнды қағаздармен операциялар бойынша шығыстарды алып тастағандағы кірістер	-	8,021	8,021
Өзге де шығыстар	(1,311,361)	(90)	(1,311,451)
Әкімшілік және өзге де операциялық шығыстар	-	(17,114,060)	(17,114,060)
Сараланым нәтижесі	18,912,589	9,549,400	28,461,989

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

25 Сараланымды талдау (жалғасы)

(с) Есептілік сараланымдардың көмектерін, пайдалары мен шығыстарын, активтері мен міндеттемелерін салыстыру

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан (қайта есептелді)
Есептік сараланымдар активтерінің жиыны	1,690,168,216	1,327,511,843
Негізгі қаражаттар және пайдалану құқығындағы активтер	5,462,232	5,256,199
Бейматериалдық активтер	5,684,660	3,874,218
Басқа активтер	5,881,507	3,489,216
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	191,476	199,399
Активтер жиыны	1,707,388,091	1,340,330,875
Есептік сараланымдар міндеттемелерінің жиыны	1,404,270,298	1,077,900,247
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	18,324,890	15,871,146
Басқа міндеттемелер	2,009,583	2,152,659
Міндеттемелер жиыны	1,424,604,771	1,095,924,052

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж.	2019 ж.
Сараланым нәтижесі	32,946,819	28,461,989
Басқа кірістер	68,188	130,159
Салық салғанға дейінгі кіріс	33,015,007	28,592,148
Табыс салығы бойынша шығыстар	(1,230,924)	(1,245,133)
Кезеңдегі кіріс	31,784,083	27,347,015

Банк Қазақстанда өзінің барлық кірістерін алады. Банктің шет елдерде елеулі сыртқы клиенттері жоқ. Банкте операциялық сегменттер арасында айтарлықтай кірістер мен шығыстар жоқ. Банкте 2020 жылы алынған кірістердің жалпы сомасының кемінде он пайызын құрайтын клиенттер жоқ (2019: клиенттер жоқ).

26 Әділ құн туралы ақпараттардың ашылуы

Әділ құнды бағалау нәтижелері әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша мынадай түрде талданады және бөлінеді: (i) 1 Деңгейге ұқсас активтер не міндеттемелер үшін белсенді нарықта белгіленген баға бойынша бағалар жатады, (ii) 2 Деңгейге – барлық қолданылған маңызды бастапқы деректер тура немесе жанама түрде актив не міндеттеме үшін бақыланатын болып есептелетін, бағалау әдісімен алынған бағалар (яғни, мысалы, бағалар) және (iii) бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген бағалар болып табылатын (яғни, бақыланбайтын бастапқы деректерге негізделген) 3 Деңгей бағалары жатады. Қаржы құралдарын әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша бөлу үшін басшылық кәсіби пікірлерді қолданады. Егер әділ құнды бағалау үшін елеулі түзетулерді талап ететін бақыланатын бастапқы деректер қолданылса, ондай баға 3-деңгейге жатады. Қолданылатын бастапқы деректердің маңыздылығы әділ құнды бағалаудың бүкіл жиынтығы үшін бағаланады.

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

26 Әділ құн туралы ақпараттардың ашылуы (жалғасы)

(а) Әділ құнның көп мәрте бағалануы

Әділ құнның көп мәрте бағалануы әрбір есептік кезең соңына қаржы жағдайы туралы есепте басқа ХҚЕС талап ететін немесе рұқсат ететін бағалауды білдіреді. Төмендегі кестеде оларға әділ құнның көп мәрте бағалануы жататын әділ құн иерархиясындағы деңгейлер көрсетілген

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан		2019 ж. 31 желтоқсан	
	2-деңгей	Барлығы	2-деңгей	Барлығы
Әділ құн бойынша бағаланатын активтер				
Қаржы активтері				
Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар				
- Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық облигациялары	76,552,775	76,552,775	90,542,313	90,542,313
- Корпоративтік облигациялар	13,612,634	13,612,634	8,786,866	8,786,866
- Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары	17,108,644	17,108,644	16,572,362	16,572,362
- Қазақстандық банктік емес қаржы мекемелерінің облигациялары	20,107,305	20,107,305	14,693,192	14,693,192
Үлестік құнды қағаздарға инвестициялар				
- Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінің жай және артықшылықты акциялары	1,747	1,747	5,214	5,214
Әділ құны бойынша бірнеше рет бағаланатын активтер жиынтығы	127,383,105	127,383,105	130,599,947	130,599,947

Инвестициялық құнды қағаздардың әділ құны «Қазақстан қор биржасы» АҚ мөлшерлемесін пайдаланумен бағаланған болатын. Инвестициялық құнды қағаздар көрсетілген сауданың мардымсыз көлемімен ұқсас құралдарға байланысты, 2-деңгей анықталған.

(б) Әділ құн бойынша бағаланбайтын, олар үшін әділ құнды ашу ұсынылатын активтер мен міндеттемелер

Төменде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн иерархиясы деңгейлері бойынша әділ құнды талдау және әділ құн бойынша бағаланатын активтердің Баланстық құны келтіріледі:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан			2019 ж. 31 желтоқсан (қайта есептелді)		
	2-деңгейдегі әділ құн	3- деңгейдегі әділ құн	Баланстық құн	2-деңгейдегі әділ құн	3- деңгейдегі әділ құн	Баланстық құн
Қаржы активтері						
Ақша қаражаты және олардың баламалары	125,104,465	-	125,104,465	131,437,175	-	131,437,175
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	1,319,681,125	-	1,319,681,125	980,394,166	-	980,394,166
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	104,829,094	-	104,829,094	65,492,851	-	65,492,851
Өзге де қаржы активтері	-	5,417,469	5,417,469	-	2,979,171	2,979,171
Барлығы	1,549,614,684	5,417,469	1,555,032,153	1,177,324,192	2,979,171	1,180,303,363

26 Әділ құн туралы ақпараттардың ашылуы (жалғасы)

Төменде әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша әділ құн талдауы және әділ құн бойынша бағаланбайтын активтердің баланстық құны келтірілген:

(қазақстандық мың теңгемен)	2020 ж. 31 желтоқсан			2019 ж. 31 желтоқсан (қайта есептелді)		
	2-деңгейдегі әділ құн	3-деңгейдегі әділ құн	Баланстық құн	2-деңгейдегі әділ құн	3-деңгейдегі әділ құн	Баланстық құн
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР						
Клиенттердің қаражаттары	1,097,659,295	-	1,097,659,295	902,023,405	-	902,023,405
Қарыз қаражаттары	53,410,720	-	67,614,055	59,919,173	-	59,157,994
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	113,264,450	-	113,680,020	85,683,845	-	78,650,059
Өзге де қаржылық міндеттемелер	-	3,563,068	3,563,068	-	4,175,467	4,175,467
БАРЛЫҒЫ	1,264,334,465	3,563,068	1,282,516,438	1,047,626,423	4,175,467	1,044,006,925

Ақшалай қаражаттар мен олардың баламалары. Барлық ақшалай қаражаттар амортизацияланған құн бойынша есепке алынады және 2-деңгейге жатқызылған. Осы қаражаттардың әділ құны теңгерімдік бағаға тең.

Клиенттерге кредиттер мен аванстар және клиенттердің қаражаттары. Мемлекеттік бағдарламалар аясында берілген/алынғандардан басқа, клиенттердің барлық кредиттері мен аванстары/ клиенттердің қаражаттарының бағалау әділ құны - бағдарламалар бойынша пайыздық мөлшерлемелердің пайда болған сәттен бастап өзгермегендігіне байланысты, шамамен олардың теңгерімдік бағаларына тең. Осы кредиттерді Банк басшылығы әділ құн иерархиясының 2-деңгейіне жатқызды.

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар. Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын белсенді сауданың, инвестициялық құнды қағаздардың болуына байланысты 2-деңгей анықталған.

Басқа банктердегі қаражаттар және қарызды қаражаттар. Басқа банктердегі қаражаттардың бағалау әділ құны ұқсас кредиттік тәуекелдермен және өтеу мерзімімен жаңа құралдар үшін ағымдағы пайыздық мөлшерлемелер бойынша есептелген болашақта күтілетін ақшалай ағындарға негізделеді. Қарыздық құралдар бойынша мемлекеттік облигациялар бойынша қисық кірістілікті пайдалан отырып есептелген болашақта күтілетін ақшалай ағындарға негізделеді.

27 Қаржылық және шартты міндеттемелер

Соттың талқылауы. Кәдімгі қызмет барысында Банк соттық талап-арыз және шағым нысаны болып табылады. Басшылықтың пікірінше, мұндай талап-арыз немесе шағым нәтижесінде туындайтын ықтимал міндеттемелер (егер олар болса) болашақта Банктің қаржы жағдайы мен қызметінің нәтижесіне елеулі жағымсыз ықпал етпейді

Салық заңнамасы. Қазақстан Республикасындағы салық заңнамасы өзгертуге және жүйесіз тануға және түсіндіруге шалдыққыш келеді. Қазақстандық уәкілетті органдар қазақстандық заңдар мен ережелерді түсіндіргендегі айырмашылықтар қосымша салықтар, айыппұлдар мен өсімпұлдардың есептелуіне әкеп соқтырады.

Қазақстандық заңнама мен салық салу тәжірибесі үздіксіз даму үстінде, және сол себепті әр түрлі түсіндірмелерге және әрдайым өзгеруге шалдыққыш келеді. Кейбір жағдайларда, салық салынатын негіздерді анықтау мақсатында, салықтық заңнама ХҚЕС ережелеріне жүгінеді, сонымен қатар қазақстандық салық органдарының ХҚЕС-тың тиісті ережелеріне түсінік берулері осы жеке қаржы есептілігін дайындау кезінде басшылық қолданған есептік саясаттан, пайымдамалардан және баға берулерден өзгеше болуы мүмкін, ал ол Банктің қосымша салықтық міндеттемелеріне әкеп соқтыруы мүмкін. Салық органдары салық жылы аяқталғаннан кейін бес жыл ішінде ретроспективті тексеру жүргізе алады.

27 Қаржылық және шартты міндеттемелер (жалғасы)

Банк басшылығы тиісті заңнама түсіндірулерін қолайлы деп ойлайды және Банктің салықтық жайғасымы негізделген.

Банк кейбір жағдайдың нәтижесінде туындайтын елеулі жағдайлардың ықтималдылығын бағалайды және жағдайлардың туу себебі болып табылатын оқиғалардың болуы және міндеттемелер сомасы сенімділігі жеткілікті дәрежеде есептелуі ықтимал болса, сонда ғана өзінің қаржы есептілігінде резервтерді жасайды.

Банктің шарттық міндеттемелері, тарттырылған салым бойынша бағалау көрсеткішіне, 3 жылдан кем емес жинақтау мерзіміне жеткен кезде туындайтын, тұрғын үй құрылыс жинақ ақшасы туралы шартпен көзделген сомада тұрғын үй қарызын беру, салымшының қажетті тұрғын үй қамтамасыз етулерін беруі, қарыз алушының тұрғын үй өтеуге төлем қабілеттілігін растау бойынша Банктің шартты міндеттемелері болып табылады. Шартты міндеттеме тұрғын үй қарызын беру кезінде немесе салымшы тұрғын үй қарызын алудан бас тартқан кезде меморандум шотынан алынып тасталады. Тұрғын үй замын беру өтінімінің андеррайтинг рәсімін жүргізгеннен және уәкілетті орган шешім қабылдағаннан кейін ғана жүргізіледі. Тиісінше осы шартты міндеттемелер Банк үшін кредиттік тәуекелдерге әкеп соқпайды. 2020 және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жоғарыда аталған шартты міндеттемелердің қандай да бірі бойынша банк осы қаржылық есептілікте резерв құрмаған.

Кредиттік сипаттағы міндеттемелер. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде салымдарды орналастыру жөніндегі міндеттеме туралы келісім Т+есептеу күнімен мәміле жасау шартын көздейді.

Кредиттік сипаттағы міндеттемелер. Кредиттер беру жөніндегі міндеттеме туралы келісімдер тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы туралы шартта көзделген барлық талаптарға кол жеткізілген кезде банктің салымшыларға кредиттер беру жөніндегі шартты міндеттемесі болып табылады.

Банктің қаржылық және шартты міндеттемелері қарастырады:

(қазақстандық мың теңгемен)

2020ж 31 желтоқсан 2019ж 31 желтоқсан

Салымды орналастыру бойынша міндеттемелер	37,000,000	40,000,000
Кредиттер беру жөніндегі міндеттемелер	30,694,775	26,241,764
Қаржылық және шартты міндеттемелер	67,694,775	66,241,764

28 Бағалау санаттары бойынша қаржы құралдарын ұсыну

9 "қаржы құралдары" ҚЕХС (IFRS) сәйкес Банк өзінің қаржы активтерін мынадай санаттар бойынша жіктейді/бөледі: (А) пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері; (Б) Өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын қаржы активтері және (в) амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері. "Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері" санаты екі кіші санаттың болуы мүмкін: (i) міндетті түрде пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын активтер және (II) бастапқы тану кезінде осы санатқа жатқызылған активтер.

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

28 Бағалау санаттары бойынша қаржы құралдарын ұсыну (жалғасы)

Төмендегі кестеде қаржы активтерін жоғарыда көрсетілген бағалау санаттарымен 31 желтоқсан 2020 жылға салыстыру ұсынылған:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын борыштық құралдар	Өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын үлестік құралдар	Амортизацияланған құны бойынша бағаланатындар	Жиыны
АКТИВТЕР				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	-	61,662,263	61,662,263
Клиенттердің кредиттері мен аванстары:				
- Аралық тұрғын үй қарыздары	-	-	478,709,116	478,709,116
- Тұрғын үй қарыздары	-	-	363,730,737	363,730,737
- Алдын ала тұрғын үй қарыздары	-	-	477,241,272	477,241,272
Борыштық құнды қағаздар инвестициялары				
- ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік құнды қағаздары	76,552,775	-	50,202,778	126,755,553
- Корпоративтік облигациялар	13,612,634	-	11,054,744	24,667,378
- Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары	17,108,644	-	-	17,108,644
- Қазақстандық банктік емес қаржы мекемелерінің облигациялары	20,107,305	-	-	20,107,305
- ҚР Ұлттық Банкінің ноталары	-	-	43,571,572	43,571,572
- Қазақстандық банктердің облигациялары	-	-	-	-
Үлестік бағалы қағаздарға инвестициялар				
- Корпоративтік акциялар	-	1,747	-	1,747
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	127,381,358	1,747	1,486,172,482	1,613,555,587

28 Бағалау санаттары бойынша қаржы құралдарын ұсыну (жалғасы)

Төмендегі кестеде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы қаржы активтерін жоғарыда көрсетілген бағалау санаттарымен салыстыру берілген (қайта есептелді):

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын борыштық құралдар	Өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын үлестік құралдар	Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын	Жиыны
АКТИВТЕР				
<i>Ақша қаражаттары және олардың баламалары</i>				
<i>Клиенттердің кредиттері мен аванстары:</i>	-	-	62,069,039	62,069,039
- Аралық тұрғын үй қарыздары	-	-	365,130,290	365,130,290
- Тұрғын үй қарыздары	-	-	275,631,833	275,631,833
- Алдын ала тұрғын үй қарыздары	-	-	339,632,043	339,632,043
<i>Борыштық құнды қағаздар инвестициялары</i>				
- ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік құнды қағаздары	90,542,313	-	1,983,235	92,525,548
- ҚР Жергілікті атқарушы органдарының облигациялары	-	-	-	-
- Корпоративтік облигациялар	8,786,866	-	16,081,613	24,868,479
- «Самұрық-Қазына" Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ облигациялары»	-	-	-	-
- Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары	16,572,362	-	-	16,572,362
- Банктерден басқа қазақстандық қаржы мекемелерінің облигациялары	14,693,192	-	-	14,693,192
- ҚР Ұлттық банкінің ноталары	-	-	47,428,003	47,428,003
- қазақстандық банктердің облигациялары	-	-	-	-
<i>Үлестік құнды қағаздардағы инвестициялар</i>				
- Корпоративтік акциялар	-	5,214	-	5,214
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	130,594,733	5,214	1,107,956,056	1,238,556,003

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы Банктің барлық қаржы міндеттемелері амортизацияланған күн бойынша көрсетіледі.

29 Байланысты тараптармен жүргізілген операциялар

Тараптар жалпы бақылауда болса немесе бір тараптың екіншісінің қаржылық және операциялық шешімдеріне елеулі әсер ету немесе бақылау мүмкіндігі бар болса, ондай тараптар байланысқан деп саналады. Барлық байланысқан тараптармен өзара қатынасты қарастырған кезде олардың заңды нысаны ғана емес, мұндай өзара қатынастың экономикалық мазмұны да назарға алынады.

Қазақстандық үкімет осы тарапқа бақылау немесе бірлескен бақылауға ие болғандықтан немесе оған айтарлықтай әсер ететіндіктен, осы қаржылық есептілікте Банк ұйымдармен байланысты маңызды емес жеке операциялар және мемлекеттік ұйымдар мен тараптардың есептері бойынша қалдықтар туралы ақпараттарды ашады.

Банк мемлекет қатысатын көп мекемелерден тауар мен қызмет сатып алады. Мұндай сатып алулар жеке алып қарағанда елеусіз сома болады және әдетте коммерциялық негізде жасалады. Мемлекетпен жасалатын операцияларға 22-ескертуде ашылған салық бойынша есептесу жатады.

Басқа да байланысты тараптарға мемлекет, мемлекет бақылайтын ұйымдар және үлестес жеке тұлғалар жатады.

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

29 Байланысты тараптармен жүргізілген операциялар (жалғасы)

Төменде байланысты тараптармен операциялар бойынша 2020 жылғы 31 желтоқсандағы қалдықтар көрсетілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Бас компания	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Шешуші басқарушы қызметкерлер	Өзге де байланысты тараптар
Ақшалай қаражаттар және олардың баламалары (сыйақының шарттық мөлшерлемесі 9.93%-10.07%)	-	-	-	132,953,753
Клиенттерге кредиттер (сыйақының шарттық мөлшерлемесі: 4%-9%)	-	-	101,116	197,930
Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар (сыйақының шарттық мөлшерлемесі: 3% – 11%)	16,117,838	7,593,252	-	191,390,719
Өзге де қаржылық активтер	-	-	-	315
Өзге де активтер	-	50	-	196,015
Қарыз қаражаттары (сыйақының шарттық мөлшерлемесі: 0.01-13.81%)	7,136,849	-	-	60,477,205
Шығарылған борыштық құнды қағаздар (9.58-10.27%)	91,814,988	-	-	17,437,295
Клиенттер қаражаттары (сыйақының шарттық мөлшерлемес: 2%-7.75 %)	-	40,270,779	67,721	164,411
Мемлекеттік субсидиялар	53,002,677	-	-	68,751,182
Өзге де міндеттемелер	-	1,649	-	793,169
Қосымша төленген капитал	13,541,732	-	-	81,864,657

Төменде байланысты тараптармен операциялар бойынша 2020 жылғы 31 желтоқсандағы қалдықтар көрсетілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Бас компания	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Шешуші басқарушы қызметкерлер	Өзге де байланысты тараптар
Пайыздық кірістер	1,298,325	898,083	5,587	27,721,564
Пайыздық шығыстар	(7,888,357)	(4,572,700)	(776)	(5,650,909)
Комиссиялық кірістер	-	-	-	-
Құнсыздану резерві	(2,543)	(141,407)	(245)	(86,999)
Сауда және инвестициялық операциялар бойынша таза кірістер/(шығыстар)	-	205,853	-	-
Мемлекеттік субсидиялар	4,744,348	-	-	11,916,146
Өзге кірістер/(шығыстар)	-	487	-	62,536
Әкімшілік және өзге операциялық шығыстар	-	(20,189)	-	(1,242,839)
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар	-	-	-	(1,230,924)

Төменде 2020 жыл ішінде байланысты тараптар берген және өтеген қаражаттың жиынтық сомасы көрсетілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Өзге де байланысты тараптар
Байланысты тараптарға кезең ішінде берілген кредит сомасы	134,495
Байланысты тараптардың кезең ішінде өтеген кредит сомасы	79,661

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

29 Байланысты тараптармен жүргізілген операциялар (жалғасы)

Төменде байланысты тараптармен операциялар бойынша 2019 жылғы 31 желтоқсандағы қалдықтар көрсетілген: қайта есептелген деректер

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Бас компания	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Шешуші басқарушы қызметкерлер	Өзге де байланысты тараптар
Ақшалай қаражаттар және олардың баламалары (сыйақының шарттық мөлшерлемесі 9.93%-10.07%)	-	-	-	81,322,628
Клиенттерге кредиттер (сыйақының шарттық мөлшерлемесі: 4%-10%)	-	-	229,473	242,654
Борыштық құнды қағаздарға инвестициялар (сыйақының шарттық мөлшерлемесі: 3% – 11%)	16,081,613	10,502,634	-	152,930,975
Өзге де қаржылық активтер	-	-	-	337
Өзге де активтер	-	2,000	-	175,326
Қарыз қаражаттары (сыйақының шарттық мөлшерлемесі: 0.01-9.48%)	6,640,480	-	-	52,517,515
Шығарылған борыштық құнды қағаздар (9.58-10.27%)	57,730,697	-	-	17,436,287
Клиенттер қаражаттары (сыйақының шарттық мөлшерлемесі: 2%-7.75 %)	-	74,893,303	90,743	166,900
Өзге де міндеттемелер	-	1,649	-	676,652
Қосымша төленген капитал	13,541,732	-	-	67,438,612

Төменде 2019 жылғы байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстардың баптары көрсетілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Бас компания	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Шешуші басқарушы қызметкерлер	Өзге де байланысты тараптар
Пайыздық кірістер	842,160	702,095	11,692	22,992,447
Пайыздық шығыстар	(6,018,996)	(4,934,687)	(939)	(5,488,573)
Комиссиялық кірістер	-	-	-	-
Құнсыздану резерві	(3,453)	87,388	(155)	25,081
Басқару кірістер/ (шығыстар)	-	10,406	-	-
Әкімшілік және басқа операциялық шығыстар	-	(20,155)	(27,932)	(1,179,423)
Табыс салығы бойынша шығыстар	-	-	-	(1,245,133)

Төменде 2019 жыл ішінде байланысты тараптармен жүргізілген операциялар бойынша кірістер мен шығыстар баптары көрсетілген:

<i>(қазақстандық мың теңгемен)</i>	Басқа да байланысты тараптар
Байланысқан тараптарға кезең ішінде берілген кредит сомасы	189,972
Байланысқан тараптардың кезең ішінде өтеген кредит сомасы	106,821

**«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік**

29 Байланысты тараптармен жүргізілген операциялар (жалғасы)

Төменде негізгі басшылыққа төленген сыйақы төлемдері туралы ақпарат берілген:

(қазақстандық мың теңгемен)	2020 ж.		2019 ж.	
	Шығыстар	Есептелген міндеттеме	Шығыстар	Есептелген міндеттеме
<i>Қысқа мерзімді төлемдер:</i>				
- Еңбекақы	251,362	-	237,776	-
- Қысқа мерзімді сыйлықақы төлемдері	20,943	-	23,440	-
- Ақшалай емес нысандағы төлемдер	2,476	-	2,355	-
- Ұзақ мерзімді сыйлықақы төлемдері	72,699	72,699	88,657	88,657
Барлығы	347,480	72,699	352,228	88,657

30 Акцияға шаққандағы пайда

Акцияға шаққандағы базалық пайда бас компанияның меншік иелеріне тиесілі таза пайданы жыл ішінде айналымдағы қарапайым акциялардың санына бөлу арқылы есептеледі. Банктің тоғытушы әлеуетті қарапайым акциялары жоқ. Осылайша, акцияның тоғытылған пайдасы акцияның базалық пайдасына тең. Акцияның пайдасы келесі тәсілмен есептеледі.

(Қазақстандық мың теңгемен, акциялардың санынан басқа)	Еск	2020 ж.	2019 ж. (қайта есептелді)
Қарапайым акциялардың иелері-акционерлерге тиесілі жыл ішіндегі пайда		31,784,083	27,347,015
Айналыстағы қарапайым акциялар саны (мың)	16	7,830	7,830
Қарапайым акцияға түсетін базалық және молайтылған пайда (акцияға теңгемен)		4,059	3,493

31 Есептік күннен кейінгі оқиғалар

Қаржылық есептілікті шығару күніне Банк үздіксіз жұмысты қамтамасыз ету мақсатында бейне-сервис және банк бөлімшелерінде қызмет көрсету үшін электрондық кезекті алдын ала брондау арқылы депозиттік және кредиттік операциялар бойынша клиенттерге қызмет көрсетуді жалғастырады. Орталық аппарат пен филиал қызметкерлері үшін VDI жұмыс орнына қашықтан қол жеткізу арқылы жұмыс істеу мүмкіндігі беріледі.

Банк операциялық қызметтің үздіксіздігін, банк қызметкерлерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын көздейтін COVID-19 коронавирустық инфекциясымен байланысты қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар жоспарын әзірледі. Банк COVID-19-ға байланысты мемлекеттік субсидиялар/көмек алмады және алмады.

2021 жылғы 5 қаңтарда Банк 2021 жылғы 5 қаңтардағы № 1.2.97/46 банктік және өзге де операцияларды жүргізуге және бағалы қағаздар нарығындағы қызметті жүзеге асыруға Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі берген лицензия алды.

Операциялар тізбесіне тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) емделуге ақы төлеу мақсатында біржолғы зейнетақы төлемдерін есепке алу үшін жеке тұлғалардың ағымдағы банктік шоттарын ашу және жүргізу бойынша банк операцияларын жүргізу құқығы толықтырылды.

16.02.2021 жылы әйелдер ипотекасын өткізуге 15.11.2019 жылғы №3841-KAZ Қарыз туралы келісім бойынша АДБ-ның бірінші траншы 8,4 млрд. теңге мөлшерінде қаражат алды.

«Отбасы банк» Тұрғын үй Құрылыс Жинақ Банкі» акционерлік қоғамы
2020 жылғы Қаржылық есептілік

"Отбасы банк" АҚ

2020 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдың қаржылық жағдайы туралы есеп негізіндегі 2021 жылдың 1 қаңтарындағы бір акцияның баланстық құны

Бір акцияның баланстық құнының осы есебі «Қазақстан қор биржасы» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен (2017 жылғы 27 сәуірдегі №15 хаттама) бекітілген Листингтік ережелерге (Листингтік ережелерге қатысты 5.7 Қосымша) сәйкес жүргізілді.

Бір қарапайым акцияның баланстық құны мына формула бойынша есептеледі:

$$BV_{CS} = NAV / NO_{CS}, \text{ где}$$

- BV_{CS} - (book value per common share) Есептеу күніне бір қарапайым акцияның баланстық құны;
 NAV - (net asset value) Есептеу күніне қарапайым акцияларға арналған таза активтер;
 NO_{CS} - (number of outstanding common shares) есептеу күніне қарапайым акциялар саны.

Қарапайым акцияларға арналған мына формула бойынша есептеледі:

$$NAV = (TA - IA) - TL - PS, \text{ где}$$

- TA — (total assets) есептеу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есептегі акциялар эмитентінің активтері;
 IA — (intangible assets) есептеу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есептегі материалдық емес активтер, ұйым оларды төленген ақшалай қаражаттарды немесе ақшалай қаражаттардың баламаларын өтеу және/немесе экономикалық пайданы алу мақсатында үшінші тұлғаларға сата алмайды;
 TL — (total liabilities) есептеу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есептегі міндеттемелер;
 PS — (preferred stock) есептеу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есептегі «жарғылық капитал, артықшылықты акциялар» шотындағы қалдық.

Төменде есептеу күндегі бір қарапайым акцияның баланстық құнының есебі келтірілген:

<i>(мың теңге, акциялардың санын қоспағанда)</i>	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан (қайта есептелді)
Қарапайым акциялар саны (мың, дана)	7,830	7,830
Активтер жиыны	1,707,388,091	1,340,330,875
Бейматериалдық активтер айырмасы	5,684,660	3,874,218
Міндеттемелер айырмасы	1,424,604,771	1,095,924,052
Таза активтер жиыны	277,098,660	240,532,605
Бір қарапайым акцияның баланстық құны, теңге	35,389	30,719

Бейсембаев Мирас Берикович
 Басқарма төрайымының м.а.

Килтбаева Жанерке Алмасбековна
 Бас бухгалтер